

G. 194
20
P. 100

998

RD 102

200
F
30

200
F
30

ARS BREVIS

D. RAYMUNDI
LVLLII.

PROLOGVS.

DEVS CVM TVA GRATIA
sapientia & amore, incipit ars brevis, quæ est
imago artis generalis, quæ sic intitulatur. Deus
cum tua summa perfectione, incipit ars genera-
lis vltima.

RATIO quare fecimus istam artem breuem, est, ut ars
magna facilius sciatur: nã scita ista arte, supra dicta, &
etiã alie artes de facili possunt scribi & addisci. subiectu huius
artis est respondere de omnibus questionibus, supposito qd scia-
tur, quid dicitur per nome. Et diuiditur iste liber in. 13 partes,
in quas similiter ars magna est diuisa. Prima pars est de al-
phabeto. Secunda de figuris. Tertia de diffinitionibus. Quarta
de regulis. Quinta de tabula. Sexta de euacuatione tertie fi-
gure. Septima de multiplicatione quarta figure. Octaua de
mixtione principiorum & regularum. Nona de nouem sub-
iectis, Decima de applicatione. Undecima de questionibus.
Duodecima de habitatione. Tertiadecima de modo docen-
di hanc artem. Et primo de prima dicimus sic.

DE PRIMA PARTE QUÆ
est de alphabeto huius artis.

ARS BREVIS

Alphabetum ponimus in hac arte, ut per ipsum possimus facere figuras, & etiam miscere principia et regulas ad inuestigandam veritatē: nam per vnā literam habentem multa significata intellectus est magis generalis ad respiciendum multa significata, & etiam ad faciendum scientiam. Et ipsum quidem alphabetum oportet corde tenus scire. Aliter enim artista arte ista non poterit bene vti.

B. Significat bonitatem: differentiam: vtrum: Deum: Iustitiam & auaritiam.

C. Significat magnitudinem: concordantiam: Quid: angelum: prudentiam: & gulam.

D. Significat durationem: contrarietatem: de quo: cælum: fortitudinem: & luxuriam.

E. Significat potestatem: principium: quare: hominem: temperantiam: & superbiam.

F. Significat sapientiam: medium: quātum: imaginatiuā: fidem: & acediam.

G. Significat voluntatem: finem: quale: sensitiuam: spem: & inuidiam.

H. Significat virtutem: maioritatem: quando: vegetatiuā: charitatem: & iram.

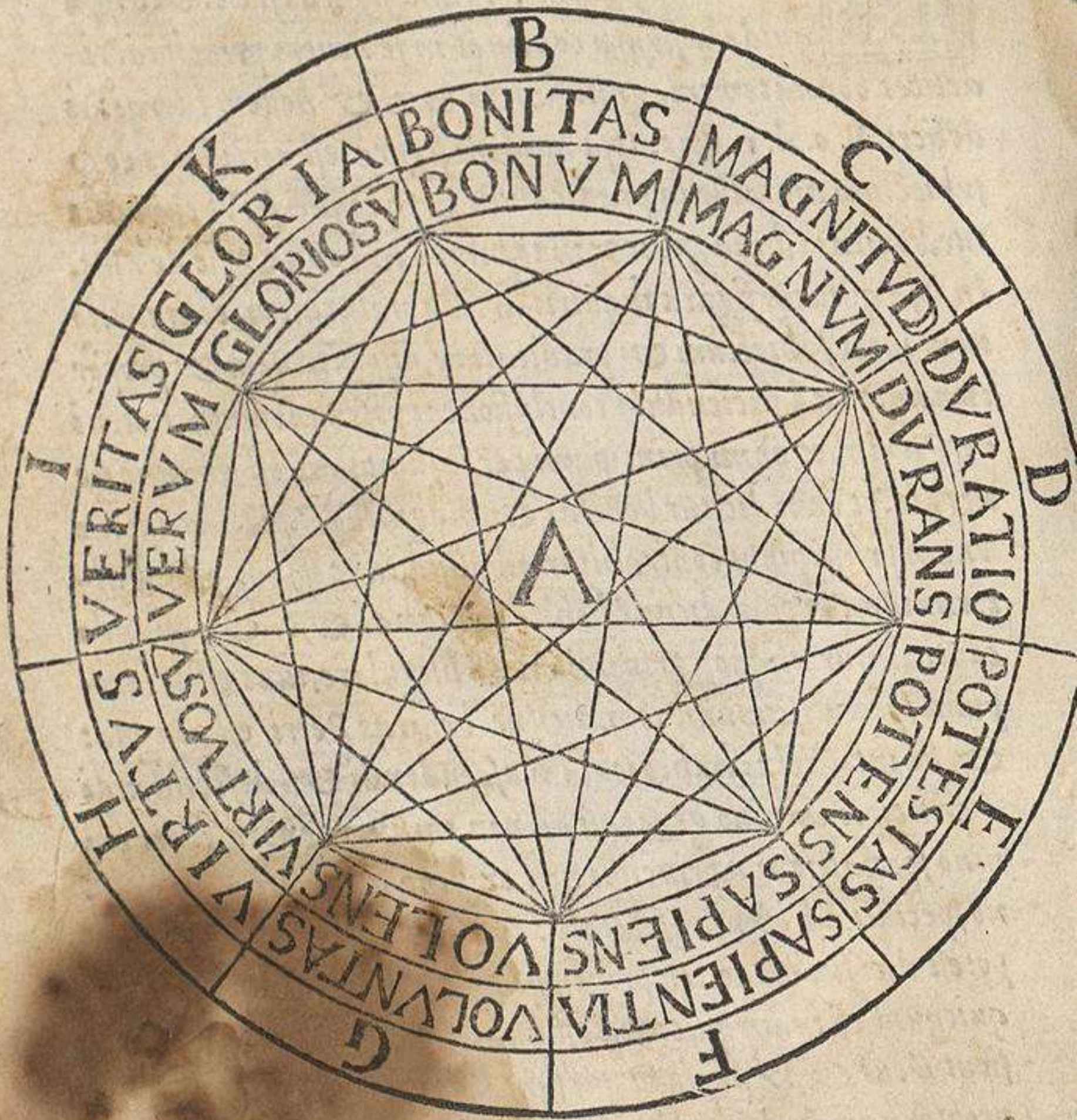
I. Significat veritatem: equalitatem: vbi: clementatiuam: patientiam: & mendacium.

K. Significat gloriam: minoritatem: quomodo: & cum quo: instrumentatiuam: pietatem: & inconstantiam.

De secunda parte qua est de figuris
& primo de prima.

R Ars ista in quatuor partes diuiditur: videlicet in quatuor figuras. Prima figura est de. A. ipsa quidem figura continet in se nouem principia. videlicet bonitatem: magnitudinem. & c. & nouem literas: videlicet. b. c. d. e. & c. ipsa quidem figura est circularis eo quod subiectum mutatur in predicatum & e conuerso: ut cum dicitur, bonitas est magna: & magnitudo est bona & sic de alijs. In ipsa quidem figura inquirit artista naturalem coniunctionem inter subiectum & predicatum, dispositionem & proportionem: ut ad faciendum conclusionem possit medium inuenire. Quodlibet enim principium per se sumptum est omnino generale, ut cum dicitur bonitas & magnitudo: quando autem vnum principium contrahitur ad aliud: tunc ipsum est subalternatum: ut cum dicitur bonitas magna. & c. & quando contrahitur aliquod principium ad singulare, tunc est principium specialissimum, ut cum dicitur bonitas Petri est magna: & sic intellectus habet scalam ascendendi & descendendi a principio omnino generali ad non omnino generale: nec omnino speciale: & a principio non omnino generali nec omnino speciali ad omnino speciale: & sic de ascensu istius scale potest dici suo modo. In principijs istius figurae est implicatum quicquid est: nam quicquid est aut est bonum aut magnum & c. sicut Deus & Angelus: qui sunt boni & magni. & c. que propter quicquid est, reducibile est ad principia supradicta.

PRIMA FIGVRA.

De secunda figura per. T. significata.

Secunda figura est per. T. nominata. ipsa quidem figura continet in se tres triangulos, & quilibet est generalis ad omnia.

Primus triangulus est de differentia: concordantia: contrarietate. In quo cadit quicquid est secundum suum modum: nã quicquid est, aut est in differentia: cõcordantia: aut cõtrarietate, & extra ista principia non est aliquid reperire.

Sciendum tanmen est q̄ quilibet angulus istius trianguli habet tres species, nam differentia est inter sensuale & sensuale, v̄puta inter lapidem & arborem. Iterum inter sensuale & intellectuale, v̄puta inter corpus & animam. Adhuc inter intellectuale & intellectuale: sicut inter animã & deũ aut inter angelum & angelum, aut inter deum & angelũ, & sic de concordantia & contrarietate potest dici suo modo. Et ista differentia existens in quolibet angulo istius trianguli est scala intellectus, per quam in se ascendit & descendit: v̄t medium naturale inter subiectum & predicatum possit inuenire, cum quo medio possit concludere & propositionem declarare, & sic de scala concordantia & cõtrarietatis potest dici suo modo. Alius triangulus est de principio: medio: & fine. In quo cadit quicquid est: nã quicquid est, aut est in principio: aut in medio: aut in fine. Et extra ista principia nihil est inuentibile. In angulo principij causa significat causam efficientem: materialem: formalem: & finalem, Per quantitã autem & tempus significantur alia nouem predicamẽta & ea que ad ipsa reduci possunt. In angulo medij sunt tres spe

ARS BREVIS

*cies mediij: ut puta medium coniunctionis quod existit inter subiectum & predicatum: sicut quādo dicitur, homo est animal. Inter hominem enim & animal sunt media: videlicet vita & corpus suum, sine quibus non potest esse animal. Item est medium mensurationis, quod existit per actum existentem inter agentem & agibilem: sicut amare inter amantem & amabilem. Et adhuc est medium extremitatum, sicut linea existens inter duo pūcta: & iste angulus mediij est generalis scala intellectui. Anguli finis tres sunt species. Prima est finis privationis, qui quidem significat habitum privatum, & ea quæ sunt in tempore præterito. Secunda species est finis terminationis, qui significat metas, ut sunt duo pūcta, in quibus linea terminatur: sicut amare in amante & amato. Tertia species est finis perfectionis, qui est finis ultimus: sicut homo, qui est, ut multiplicet suam speciem: & ut Deum intelligat: diligat: recolat: & amet & huiusmodi: & iste angulus finis est scala generalis intellectui. Tertius triangulus est de maiori-
 tate: equalitate: & minoritate: & est generalis ad omnia secundum suum modum: nam quicquid est, aut est in maiori-
 tate, aut equalitate, aut minoritate. Maioritas habet tres species. Prima est, quando est maioritas inter substantiam & substantiam: ut puta substantia calis: quæ est maior quàm substantia ignis. Secunda species est, quando est maioritas inter substantiam & accidens: sicut substantia quæ est maior sua quàm tate: substantia enim per se existit: accidens verò nequaquàm. Tertia species est, quando est maioritas inter accidēs, & accidens, sicut intelligere, quod est maius quàm videre, & videre quàm currere. Et sicut dictum est de maiori-
 tate: ita potest*

dici de minoritate: nam relative se habent. Angulus de equalitate habet. iij. species. Prima est quando res sunt equales substantialiter, sicut Petrus & Martinus, qui sunt equales in substantia. Secunda species est, quando substantia & accidens coequantur, sicut substantia & sua quantitas. Tertia species est, quando est equalitas inter accidēs & accidens: sicut intelligere & amare, quæ sunt equalia in obiecto: & iste angulus de equalitate est scala intellectui, per quam ipse ascendit & descendit, ut in alijs triangulis dictum est: & quando intellectus ascendit ad obiecta generalia, ipse est generalis: quando autem descendit ad particularia, est particularis. Ista figura de. T. est seruiens primæ figuræ: nam per differentiam distinguitur inter bonitatem & bonitatem: & magnitudinem & magnitudinem. &c. Et per hanc figuram iunctam primæ figuræ intellectus acquirit sciētiam, & quia ista figura est generalis, id circo intellectus est generalis.

DE TERTIA FIGURA.

Tertia figura composita est ex prima & secunda: nam. b. quod est in ipsa valet. b. quod est in prima & secunda figura: & sic de alijs literis. ipsa habet in se. 36. cameras, vt patet in ipsa. Qualibet camera multa & diuersa habet significata per duas literas in ea contentas, sicut camera. b. c. multa & diuersa significata habet per b. c: similiter camera. b. d. multa & diuersa significata habet per. b. d. etcet. & hoc iam patet in alphabeto antedicto. In qualibet camera sunt duae literae in ea contentae, ipsae significat subiectum & praedicatum, in quibus artista inquirit medium: cum quo subiectum & praedicatum coniunguntur: sicut bonitas & magnitudo, quae coniunguntur per concordantiam, & huiusmodi: cum quo medio artista intendit concludere & propositionem declarare. In ipsa figura significatum est: quod vnum quodque principium cuiuslibet principio attribuitur, sicut B. cui attribuitur. c. d. & .c. attribuitur. b. d. etcet. vt patet in figura. Ratio huius est vt intellectus cum omnibus principijs cognoscat quodlibet principium: vt ad eandem conclusionem adducat multas rationes: & de hoc volumus dare exemplum de bonitate de qua subiectum facimus, de alijs autem principijs praedicatum. Bonitas est magna, bonitas est durans, bonitas est potens, bonitas est scibilis, bonitas est amabilis, bonitas est virtuosa, bonitas est vera, bonitas est gloriosa, bonitas est differens, bonitas est concordans, bonitas est contrarians, bonitas est principians, bonitas est medians, bonitas est finies.

bonitas est maiorificans, bonitas est coequans, bonitas est minorificans. Et sicut diximus de bonitate: ita potest dici de alijs principijs suo modo. Figura ista est valde generalis, cum qua intellectus est valde generalis ad faciendum scientias. Condicio huius figurae est, quod una camera non sit contra aliam, sed adinuicem concordent in conclusione sicut camera. b. c. & sic de alijs, cum tali quidem conditione intellectus conditio nat se: & facit scientiam.

TERTIA FIGVRA.

BC	CD	DE	EF	FG	GH	HI	IK
BD	CE	DF	EG	FH	GI	HK	
BE	CF	DG	EH	FI	GK		
BF	CG	DH	EI	FK			
BG	CH	DI	EK				
BH	CI	DK					
BI	CK						
BK							

ARS BREVIS

De quarta figura.

Quarta figura habet tres circulos: quorum superior est immobilis, duo autem inferiores sunt mobiles, ut in figura patet.

Circulus medius voluitur sub circulo superiori immobili: ut puta quando ponitur .c. sub .b. circulus autem inferior voluitur sub circulo medio: sicut quando ponitur d. sub .c. Et tunc temporis formantur nouem camerae. b. c. d. est vna camera c. d. e. est alia, Et sic de alijs: deinceps .e. circuli minoris ponatur sub .c. circuli mediocris, Et tunc temporis formantur alia nouem camerae. b. c. e. est vna camera Et c. d. f. alia.

Et cum omnes literae circuli minoris erunt discursa cum .b. circuli maioris, Et cum .c. circuli mediocris, tunc temporis .c. est medium inter .b. Et d. eo quia .b. Et .d. participant inter se adinuicem per significata de c. Et sic de alijs cameris: Et sic per media camerarum homo venatur necessarias conclusiones, Et inuenit illas. Iterum discurrantur literae cum .b. eiusdem circuli maioris, Et cum .d. circuli mediocris, Et sic de alijs circuli mediocris Et circuli inferioris mutando illas, b. circuli maioris existente immobili, vsquequo perueniatur cum .b. circuli maioris, ad .i. circuli mediocris, Et ad .k. circuli inferioris. Et sic erunt ducentae quinquaginta Et duae camerae.

Figura ista generalior est, quam tertia: quia in qualibet camera istius figurae sunt tres literae: sed in qualibet camera tertiae figurae non sunt nisi duae literae: ideo intellectus est generalior per quartam figuram quam per tertiam.

De conditione quarta figurae est, quod intellectus applicet illas literas ad propositum: quae videntur magis applicabiles

ARS BREVE

Diximus de quattuor figuris, quas cordetenus oportet scire, sine quibus artista hac arte non potest vti, neque praticare.

De diffinitionibus, quæ est tertia pars.

In hac arte sua principia diffiniuntur: vt per diffinitiones ipsa cognoscantur: & vt ipsis homo vtatur affirmando aut negando tali modo, quod diffinitiones remaneant illesæ.

Et cum talibus conditionibus intellectus facit scientiam, & inuenit media, & frangit ignorantiam, quæ est sua inimica.

Bonitas est ens, ratione cuius bonum agit bonum, & sic bonum est esse: & malum non esse.

Magnitudo est id, ratione cuius bonitas, duratio & c. sunt magna, ambiens omnes extremitates essendi.

Duratio est id, ratione cuius bonitas magnitudo etc. durant.

Potestas est ens, ratione cuius bonitas magnitudo possunt existere & agere.

Sapientia est id, ratione cuius sapiens intelligit.

Voluntas est id, ratione cuius bonitas magnitudo & c. sunt desiderabiles.

Virtus est origo vnionis, bonitatis, magnitudinis & ceterorum principiorum.

Veritas est illud, quod est verum de bonitate, magnitudine. & c.

Gloria est ipsa delectatio, in qua bonitas magnitudo & c. quiescunt.

Differentia est id ratione cuius bonitas &c. sunt rationes inconfuse siue clare.

Concordantia est id, ratione cuius bonitas &c. in vno & in pluribus concordant.

Contrarietas est quarundam mutua resistentia propter diuersos fines.

Principium est id, quod se habet ad omnia ratione alicuius prioritatis.

Medium est subiectū, in quo finis influit principio, & principium refluit fini: & est sapiens naturam vtriusque.

Finis est id, in quo principium quiescit.

Maioritas est magis immensitatis, bonitatis, magnitudinis. &c.

Aequalitas est subiectū, in quo finis concordantias bonitatis &c. quiescit.

Minoritas est ens circa nihil.

Diximus de diffinitionibus principiorum quas oportet scire corde tenus: ignorantis enim diffinitionibus, ars est indocibilis.

De quarta parte, quæ est de regulis.

Regule huius artis sunt decem questiones generales, ad quas reducuntur omnes alie questiones, quæ fieri possunt: & sunt istæ. *Vtrum sit? quid est, de quo est. quare est. quātum est. quale est. quando est. vbi est. quo modo est. & cum quo est.* Quelibet istarum questionum habet suas species.

Vtrum, habet tres species: videlicet, dubitativam, affirmativam, & negativam: vt intellectus in principio

supponat utramque partem esse possibilem, & non liget se cū credere, quod naturaliter non est suus actus, sed intelligere: & ita accipiat illam partem, cum qua habet maius intelligere: nam oportet illam esse veram.

Quid, habet quatuor species. Prima est diffinitiva, sicut quando quæritur quid est intellectus? Et respondendum est, quod ipse est illa potentia, cui proprie competit intelligere. Secunda species est quando quæritur, intellectus quid habet in se coessentialiter? Et respondendum est, quod habet sua correlativa. s. intellectivum, intelligibile & intelligere: sine quibus esse non potest: esset enim sine ipsis ociosus, & indigens natura, sine & quiete. Tertia species est, quando quæritur, quid est ens in alio: sicut quando quæritur. Quid est intellectus in alio? Et respondendum est, quod est bonus intelligēs in bonitate: & magnus intellectus in magnitudine & c. & in grammatica grammaticus, & in logica logicus, in rhetorica rhetoricus. & c. Quarta species est, quando quæritur quid habet ens in alio? Ut cum dicitur. Quid habet intellectus in alio? Respondendum est quod in scientia intelligere, & in fide credere.

Regula de quo, habet tres species. Prima est primitiva: sicut quando dicitur intellectus de quo est. Et respondendum est, quod de seipso: eo quia nō derivatur ab aliquo generali naturaliter. Secunda species est, quando quæritur specialiter de quo est ens: sicut quando quæritur de quo est intellectus? Et respondendum est, quod est de forma sua & sua materia specificis: cum quibus habet intelligere specificum. Tertia species est, quando quæritur, cuius est ens possessione: sicut quando
 quæri-

quæritur, cuius est intellectus? et respondendum est, quod est hominis, sicut pars sui totius: & equus sui domini.

Quartæ regula. s. Quare, habet duas species. s. formalem & finalem. Formalis est, quãdo quæritur, ens quare est? sicut quando quæritur intellectus quare est? Et respondendum est, quia est de sua materia & de sua forma specificis: cum quibus habet specificum intelligere: & cū ipsis agit per suam speciem. Secunda species est respectu finis: sicut quando quæritur, intellectus quare est? Et respondendum est, ut sint obiecta intelligibilia: & ut de rebus scientia haberi possit.

Quinta regula quærit de Quãtitate: & habet duas species. Prima est, quando quæritur de quantitate continua, ut cum dicitur quantus est intellectus? Et respondendum est quod tãtus est, quantus per spiriitualem quantitatẽ esse potest: non autem est quantus punctualiter, siue linealiter. Secunda species est, quando quæritur de quantitate discreta, ut cum dicitur, quãtus est intellectus. Et respõdendum est quod est tãtus, quot sunt sua correlativa, in quibus sua essẽtia est diffusa & sustentata: videlicet intellectuũ, intelligibile, & intelligere: cum quibus est theoreticus & practicus, generalis & particularis.

Sexta regula est de Qualitate, & habet duas species. Prima est quando quæritur, quæ est propria & primaria qualitas intellectus? Et respõdendum est, quod intelligibilitas, cum qua ipse est habituatus. Intelligere autem extrinsecum est proprietas secundaria & magis remota, cum qua ipse intellectus intelligit hominem, aut leonem & c. Ex quo intelligere intrinsecu & substantiale ipsius intellectus est habitua

tum. Et similiter de intelligibili extrinseco. Secunda species est, quādo quæritur quæ est appropriata qualitas ipsius intellectus. Et respondendum est quod credere vel dubitare, aut supponere. Non enim isti actus conueniunt intellectui proprie sed intelligere.

Sextima regula quærit de Tempore: & habet. 15. species ut patet in arte magna per regulas. c. d. k. significatas. Sed quia hæc ars est brevis, ideo sub breuibus verbis tractamus ipsam regulam, sicut quando quæritur per quem modum intellectus est in tempore: cum ipse non sit punctualis neque linealis. Ad quod respondendum est, quod intellectus est in tempore: quia est inceptus & nouus: & consistit in tempore successiue: mediante motu corporis cum quo est coniunctus.

Octaua regula quærit de loco: & habet. 15. species per regulas. c. d. k. significatas, ut patet in arte magna: sicut quando quæritur intellectus ubi est. Ad hoc breuiter respondendum est quod ipse est in subiecto, in quo est: sicut pars in suo, toto non autem conclusus sed diffusus est in illo: intellectus enim non habet essentiam punctualem nec linealem, nec superficiem.

Kontinet duas regulas, videlicet modalem: & instrumentalem. Regula modalitatis, habet quatuor species, sicut quādo quæritur, quomodo est intellectus: & quomodo est pars: & pars in parte: & partes in toto: & totum in suis partibus: & quomodo totum transmittit extra se suam similitudinem. Ad quod respondendum est, quod est subiectiue per illum modum per quem est deductus per species supradictas, & intelligit per illum modum, quem habet in inueniendo medium

existens inter subiectum & predicatum in figuris designatū multiplicando species peregrinas à sensu & imaginatione abstractas: & in suo proprio intelligibili sunt caractizatae et intellecta. Secunda regula. k. habet quatuor species: videlicet quando quæritur, intellectus cum quo est: & cum quo pars est in parte: & partes in toto: & totum in partibus suis: & cum quo transmittit suam similitudinem extra. Ad quod respondendū est, quòd ipse est cum suis correlatiuis, sine quibus nō potest esse, nec intelligere. Intelligit enim cum speciebus peregrinis, de quibus facit instrumentum ad intelligēdum.

Diximus de regulis, cū quibus intellectus soluit quæstiones, deducēdo eas per regulas, respiciēdo quid significāt regula, & eius species subiectiua, deducēdo quæstionē per principia & regulas intellectu obiectante illam quæstionem dubitabilem, cū definitionibus principiorum eligendo, intelligendo intelligibiliter affirmatiuam aut negatiuam, & quòd ipse intellectus sit à dubitatione separatus.

TABVLA GENERALE

RALIS.

bcdt	cdet	defi	efgt	fght	ghit	hikt
bctb	cdtc	deta	efre	fgif	ghtg	hith
bcte	cdtd	dete	eftf	fgtg	ghth	hiti
bctd	cdte	dets	eftg	fgth	ghti	hitk
bdtb	cetc	dftd	egte	fhtf	gitg	hktb
bdtc	cetd	dfte	egtf	fhtg	gith	hkti
btdt	cete	dftf	egtg	fhtb	giti	hktk
btbc	ctcd	dtde	etef	ftfg	gtgh	hthi
btbd	ctce	dtdf	eteg	ftfb	gtgi	hthk
btcd	ctde	dtes	etfg	ftgh	gthi	htik
cdtb	detc	eftd	fgte	ghif	hitg	ikth
cdtc	deta	efre	fgif	ghtg	hith	ikti
cdtd	dete	eftf	fgtg	ghth	hiti	iktk
ctbc	dtcd	etde	ftef	gtfg	htgh	ithi
ctbd	dtce	etdf	fteg	gtfb	htgi	ithk
ctcd	dtde	etef	ftfg	gtgh	hthi	itik
dtbc	etcd	ftde	gtef	htfg	itgh	kthi
dtbd	etce	ftdf	gteg	htfb	itgi	kthk
dtcd	etde	ftes	gtfg	htgh	ithi	krik
tbcd	tcde	tdef	tefg	efgh	tghi	thik

De quinta parte, quæ est de Tabula.

Tabula ista est subiectum, in quo intellectus se facit
 vniuersalem, eo quia eo intelligit & abstrahit ab ip-
 so multa particularia omnium materierum, discur-
 rendo principia per particularia obiectiue, & regulas subiecti-
 uè, applicando cuilibet questionì viginti rationes declarando
 ipsam questionem: & à qualibet camera ipsius columnæ
 abstrahitur vna ratio. Tabula hæc habet septem columnas,
 vt patet. In quibus implicentur octuaginta quattuor co-
 lumnae explicatae in arte magna in ipsa tabula. T. significat
 quòd litera, quæ sunt a parte añ. T. sunt de prima figura: &
 quæ sunt post. T. sunt de secūda figura. Per tabulã ipsam inte-
 llectus est ascensiuus & descensiuus. Ascensiuus est, qui ascē-
 dit ad priora & generaliora. Et est descensiuus, quia descen-
 dit ad posteriora & particularia. Adhuc est copulatiuus, eo
 quia copulat columnas: sicut columna. b. c. d. copulatur cum co-
 lumna. c. d. e. & sic de alijs.

De sexta parte, quæ est de euacuatione tertie figuræ.

In tertia figura intellectus euacuat cameras, eo
 quòd abstrahit ab ipsis tantum quantum potest re-
 cipiendò à qualibet camera ea, quæ significant li-
 teræ, vt applicet illa significata ad propositum, & sic facit se
 applicatiuum, inuestigatiuum, & inuentiuum: & de hoc da-
 bimus exemplum de vna camera. Et sicut sequitur de illa: ita
 sequatur de alijs. De camera. B. C. Intellectus haurit duode-
 cim propositiones, dicēdo sic. Bonitas est magna, bonitas est dif-
 ferens, bonitas est concordans. Magnitudo est bona, magnitu-
 do est differens, magnitudo est concordans. Differentia est bo-

ARS BREVIS

na, differentia est magna, differentia est concordans. Concordantia est bona, concordantia est magna, concordantia est differens. Factis istis duodecim propositionibus mutando subiectum in predicatum & econuerso: sic camera est euacuata ipsis propositionibus. Deinde euacuetur eam duodecim medijs: & dicuntur media, eo quia consistunt inter subiectum & predicatum, cum quibus conueniunt genere aut specie. Et cum illis medijs intellectus facit se disputatiuum & terminatiuum. Et facta dicta euacuatione intellectus euacuet ipsam cameram viginti quatuor questionibus, eo quia in qualibet propositione sunt due questiones implicatae. Et hoc sic, bonitas est magna: Vtrum bonitas sit magna? Quid est bonitas magna. Bonitas est differens. Vtrum bonitas sit differens? Quid est bonitas differens. Bonitas est concordans: Vtrum bonitas sit concordans? Quid est bonitas concordans. Magnitudo est bona: Vtrum magnitudo sit bona? Quid est magnitudo bona? Magnitudo est differens: magnitudo sit differens? Quid est magnitudo differens. Magnitudo est concordans: Vtrum magnitudo sit concordans? Quid est magnitudo concordans. Differentia est bona: Vtrum differentia sit bona? Quid est differentia bona? Differentia est magna: Vtrum differentia sit magna? Quid est differentia magna? Differentia est concordans: Vtrum differentia sit concordans? Quid est differentia concordans. Concordantia est bona: Vtrum concordantia sit bona. Quid est concordantia bona. Concordantia est magna: Vtrum concordantia sit magna? Quid est concordantia magna. Concordantia est differens: Vtrum concordantia sit differens? Quid est concordantia differens. Facta ista euacuatione questionum, tunc intelle-

Etus euacuet cameram cum diffinitionibus bonitatis & magnitudinis: & cum tribus speciebus differentia. & concordantia, vt patet in secunda figura. Deinde euacuet cameram cum tribus speciebus regula. B. et cum quatuor speciebus regula. C. et expedita ista euacuatiōe, intellectus soluat predictas questiones in illa euacuatione, sequendo conditiones camera: affirmando aut negando: & sic intellectus expellit de camera dubitationes et consistit in illa quietus & assertiuus: et etiam cognoscit se valde generale & artificiatum: & de magna scientia habitatum.

De multiplicatione quarta figura pars. 7.

Multiplicatio quarta figura consistit in hoc: videlicet quod prima camera. b. c. d. in quarta figura siue tabula significat quod. b. vnam conditionem habet cum. c. & aliam cum. d. Et. c. vnam conditionem habet cum. b. aliam cum. d. Et. d. vnam conditionem habet cum. b. aliam cum. c. Et sic sunt in ipsa camera sex conditiones, cum quibus intellectus se conditionat & disponit ad inuestigandum, & inueniendum, & obijciendum, & probandum, & ad determinandum. Post istas sex conditiones, intellectus acquirit alias sex conditiones, voluendo circulum minorem ponendo suum. e. sub. c. circuli mediocris, sub quo erat suum. d. & quia mutata est camera, ideo mutantur eius conditiones: & sic intellectus habituatur se quindecim conditionibus. Et sic per alias cameras multiplicando columnas & voluendo illas. Conditiones, quas intellectus multiplicat per istum modum, sunt difficiles ad numerandum, nam de qualibet camera potest intellectus sic euacuare triginta propositiones, & nonaginta questiones: sicut de camera. b. c. tertia figura sunt duodecim propo

sitiones & viginti & quatuor quæstiones. Et in isto passu cognoscit se intellectus valde generalem & artificiatum super aliū intellectū ignorantē istam artē, deducēdo ipsum ad multa incōuenientia & impossilia. Et sic sophista corā tali intellectu nō potest stare, eo quōd talis intellectus artista huius artis utitur cōditionibus primitiuis & naturalibus: sophista autē secundarijs et extra naturā cōsideratis, ut patet in arte magna.

De octaua parte, quæ est de mixtione principiorum & regularum.

In parte ista intellectus miscet vnū principiū cū alio, discurrendo quodlibet principiū per omnia principia et per omnes species regularū: & per talē discursum intellectus habet notitiā de quolibet principio: & tot vicibus, quod miscet ipsum diuersi mode, habet notitiā diuersam ab ipso: & tot media, quæ intellectus inuenit ad cōcludēdū quis posset enumerare intellectu euacuāte ipsā mixtionē: sicut euacuauit cameram. b. c. ut supradictū est. Ista mixtio est centrum & fundamentum ad inueniendum multas propositiones, quæstiones, & media: conditiones, & solutiones, & etiam obiectiones. Sed hoc exemplificare dimittimus intellectui, bene intuenti causa breuitatis: & quia in arte magna est declaratus & exemplificatus modus mixtionis. Vtius hac mixtio est subiectum & refugium artista huius artis, ut inueniat in ipsa, quicquid vult ad placitum. Nam si indiget aliquo, quod sit de genere bonitatis, discurrat ipsam bonitatem per omnia principia & regulas. & inueniet de ipsa, quicquid intelligere voluerit: & sicut dicimus de bonitate: ita potest dici de alijs principijs. Ista mixtio est sic cōditiona

ta & ordinata, sicut vna res est distincta ab alia. Nam si discurratur diuina bonitas per principia & regulas, ipse quidem discursus diuinae bonitatis requirit altiores diffinitiones, & species regularum, quàm discursus bonitatis angeli: & discursus bonitatis angeli, quàm discursus bonitatis hominis: & discursus bonitatis hominis, quàm discursus bonitatis leonis: & sic de alijs suo modo.

De ^{nona} quarta parte, quæ est de nouem subiectis.

In arte ista ponuntur nouem subiecta in alphabeto significata, in quibus cadit quicquid est, & extra ipsa nihil est. Primum subiectum est Deus, per. B. significatum. Secundum subiectum est Angelus, per. C. significatum. Tertium subiectum est Cælum, per. D. significatum. Quartum subiectum est Homo, per. E. significatum. Quintum subiectum est Imaginatiua, per. F. significatum. Sextum subiectum est Sensitiua, per. G. significatum. Septimum est Vegetatiua, per. H. significatum. Octauum est Elementatiua, per. I. significatum. Nonum & vltimum est Instrumentalitas, per. K. significatum. Quoniam in arte magna quodlibet subiectum est deductum per principia & regulas, idcirco ipsa hic nõ discurremus, quia hanc artem breuiorem illa volumus agere: & quia illa deductio in hac arte est implicata, propter quod illam dimittimus intellectui bene intuenti. & sufficit exemplum datum in tertia figura: in qua applicauimus omnia principia ad bonitatē: & etiã ad intellectum omnes regulas huius artis. Tractatũ istorum subiectorum consideramus cum quatuor conditionibus, vt per eas intellectus sit conditionatus ad discurrendum subiecta, & predicata per principia & regulas conditionali

ARS BREVIS

ter, secundum quod quodlibet subiectum est conditionatū per suam naturam & essentiam: nam diuina bonitas vnam conditionem habet in Deo: & bonitas angelica aliam in ipso angelo: & sic de alijs suo modo. Prima conditio hæc est, videlicet vt quodlibet subiectum habeat suam diffinitionem, cum qua sit differens ab omni alio subiecto. Et si queratur aliquid de ipso subiecto quòd respondeatur tali modo: affirmando vel negando, vt diffinitiones principiorum conueniant cum ipsa diffinitione: & sic de regulis sine aliqua lesione principiorum & regularum. Secūda conditio est, quòd in iudicio siue in practica conseruetur differentia subiectorum sicut diuina bonitas quæ differt à bonitate angelica per infinitatem & eternitatem: eo quia talis bonitas est ei ratio, vt agat bonum infinitū & æternum: bonitas autem angelica nequaquam sed finita & noua est. Tertia conditio est, quòd concordantia quæ est inter vnum subiectum & aliud subiectum non destruat, sicut concordantia quæ est inter Deum & angelum, concordant enim in spiritualitate: & sic de alijs suo modo potest dici.

Quarta est quòd secundum quòd vnum subiectum est nobilius & altius, ei attribuuntur altiora & nobiliora principia & regula quam alteri: sicut Deus qui est altius & nobilius subiectum quàm angelus &c. & angelus quàm homo, & sic de alijs suo modo.

De primo subiecto, quod est de Deo.

Deus est discurrebilis per principia & regulas, nam Deus est bonus magnus &c. De ipso multe diffinitiones possunt dari largo modo diffiniendo: sed hic ei vnam damus. Deus est ens, quod extra se non indiget ali-

quo, in ipso namque totaliter sunt omnes perfectiones. Et cum ista quidem diffinitione est Deus differens ab omni alio ente, omnia enim alia entia indigent aliquo extra se: in Deo non est aliqua contrarietas nec minoritas: quia principia priuatiua & defectiua sunt: Veruntamen in Deo est maioritas respectu aliorum entium & equalitas, nam equalia principia habet: videlicet bonitatem, magnitudinem, & etiam equales actus & relationes habet. In Deo est differentia correlatiuorum, sine qua ipsi correlatiui ne quaquam esse possit, nec Deus absque ipsis posset habere actionem intrinsecam, infinitam, & aeternam: imo sine ipsis omnes suae rationes essent ociosae, quod est valde impossibile. In Deo est concordantia, vt eū ipsa distet multum & infinite a contrarietate: & sua correlatiua conueniant infinite & aeternè in vna essentia & natura, & sic de suis rationibus potest dici. In Deo non est quantitas, nec tempus, nec vllum, accidens: ratio huius est, quia substantia sua ab omni accidente est segregata, & denudata, nam infinita & aeterna est. Deo sic conditionato per quatuor conditiones antedictas: inde quidem intellectus intelligit se conditionatum ad intelligendum Deum, & ea quae de ipso dici possunt per principia & regulas Deo appropriatas. Adhuc cognoscit & intelligit, quòd si angelus habet naturale posse in se & sic de alijs, multo magis Deus, cum sit subiectum magis actum, vt patet per locum à minori ad maius.

De secundo subiecto, quod est de angelo.

Angelus est, deducibilis per principia & regulas ipse quidem naturalem bonitatem, magnitudinē, durationem habet &c. & diffinitur sic. Angelus

ARS BREVIS

est spiritus corpori non coniunctus. In ipso non est contrarietas naturalis: nã incorruptibilis est. In ipso est materia de bilibus, s. de bonificabili: magnificabili & c. Vt per secundã speciẽ regula. d. significatã est. In angelo est maiortas: eo quia est magis similis Deo quã homo: quia altiora principia & regulas habet quã homo. Et in isto passu cognoscit intellectus: quòd si homo non potest vti sensibus absq; organis, non sequitur propter hoc, quòd angelus non possit sine organis: nam angelus natura est superior. Et in isto passu cognoscit intellectus, quòd, angeli possunt loqui inter se, & agere in nobis absq; organo: & transire ab vno loco ad alium sine medio, & sic de alijs: Vt patet per intellectum discursum per regulas. In angelo est differentia, nam suus intellectus memoria & voluntas differentes sunt inter se. Aequalitas intelligendi, & amandi, & recolendi est in angelo ratione obiecti supremi. s. Dei, qui equaliter est intelligibilis: amabilis: & recolibilis. In angelo est minoritas: nam ex nihilo est creatus.

De tertio subiecto, quod est de celo.

 Celum habet bonitatem naturalem, magnitudinem, & durationem & c. & diffinitur sic. Celum est prima substantia mobilis. In eo non est contrarietas: non enim est ex principijs contrarijs compositum. In ipso sunt instinctus & appetitus naturales, & per consequens motus, sine quo non posset habere naturalem, instinctum & appetitum: veruntamen in eo est principium: efficiens enim est in inferioribus. Et etiã constitutum est ex sua forma & materia specificis, vt agat per suam speciem: suus motus est ei finis & quies. Celum est in suo loco sicut corpus in sua superficie. Ad-

huc est in tempore: ipsum namq, nouum est. Et est etiam in tēpore sicut efficiens in suo effectu. Et sic de alijs suis accidentibus suo modo.

De quarto subiecto, quod est homo.

Homo est compositus ex anima & corpore: rationē cuius deducibilis est per principia & regulas duobus modis: videlicet modo spirituali & modo corporali, & sic diffinitur, Homo est animal homificans. In homine sunt omnia principia, & regulae dupliciter propter dupliciter naturam. s. spiritualis & corporalis, ex quibus est constitutus. Et ideo est magis generalis, quam aliud ens creatum. Ratione cuius recte potest dici proculdubio, quod homo est maior pars mundi.

De quinto subiecto, quod est Imaginatiua.

In Imaginatiua sunt principia, & regulae specificae ad Imaginandum Imaginabilia, sicut in adamante ad attrahendum ferrum: & diffinitur sic. Imaginatiua est illa potentia, cui proprie competit imaginari: & ideo imaginatiua deducta per principia & regulas, quae conueniunt imaginatiuae, intellectus quidem de ipsa habet magnam notitiam, & etiam de his quae conueniunt ei: Imaginatiua abstrahit species à sensatis cum sensibus particularibus. Et hoc, cum suis correlatiuis per secundam speciem regulae. C. significatis. Et cū bonitate facit bonas species illas, & cum magnitudine magnificat illas: sicut quando imaginatur vnum magnum montem aureum. Cum minoritate autē minorificat eas, sicut quando imaginatur vnum punctum indiuisibile. Imaginatiua habet instinctum, sicut bruta anima.

lia habent industriam ad viuendum: & sicut capra ad euitã
 dum lupum. Imaginatiua habet appetitum ad imaginandũ
 imaginabile, vt quiescat in illo imaginãdo illud. Sensus parti-
 culares vtentes sensibilibus impediunt imaginatiua suũ actũ.
 quòd non potest habere ipsum, sicut videns cum oculis coloratũ:
 & tunc temporis imaginatiua non potest habere suum actũ.
 Videlicet quia imaginari non potest imaginatiua imaginabi-
 le peregrinum, quousq; habens oculos claudit illos: & tũc ima-
 ginatiua habet suũ actum, siue potest habere illũ. Vidẽs enim,
 magis attingit coloratum videndo quàm imaginando, sensa-
 tum enim est magis circa ipsum sensum. Imaginatiua autem
 mediante sensu imaginabile attingit. Imaginatiua nõ est ita
 generalis potentia in sensatis, sicut sensitua, vt patet per tacti-
 uam, cum qua homo tenens lapidem in vno & eodem tempo-
 re sentit diuersa & plura: videlicet lapidis ponderositatem,
 frigiditatem, asperitatem, atq; duriciem. Imaginatiua autem
 nequaquã nisi successiue: & sic de alijs similibus istis. Et hæc
 sufficiant causa breuitatis.

De sexto subiecto, quod est sensitua.

Rincipia & regulæ sunt in sensitua per modũ spe-
 cificum, nam vnum posse habet per visum, aliud per
 auditum & c. & hæc maxime faciunt duæ pro-
 prietates instinctus: & appetitus: & diffinitur sic.
 Sensitua, est potentia cui propria competit sentire. Sensitua
 causat sensata, cum suis principijs & regulis specificis. Ipsa
 est generalis per sensum communem: particularis autem per
 sensus particulares. Per sensum communem habet correlati-
 uos communes. Per particulares autem sensus habet correlati-

uos particulares. Vita radicalis sensitiva vivit ex vita vegetabili, cū qua est connexa & in ea plantata, sicut vegetativa in elementativa. Sensitiva per omnes sensus sentit obiecta, sicut per visum sentit coloratū, & per auditū vocē mediāte affatus ei nomināte illā: absq; enim affatu auditus quidē nō potest sentire vocē. Et in isto passu cognoscit intellectus quōd affatus sit sensus.

De septimo subiecto, quod est vegetativa.

In vegetativa sunt principia & regulæ specificæ, cum quibus plantæ agunt secundum suas species in quibus sunt. Piper enim agit secundum suam speciē: & rosa secundum suam: & lilium secundum suam & c.

Principia vegetativæ condensiora sunt, quàm sensitivæ principia: & sensitivæ principia quàm imaginativæ principia. Et diffinitur sic: Vegetativa est potētia cui proprie cōpetit vegetare. Ipsa quidē sic vegetat elementata suo modo, sicut sensitiva sentit vegetata siue elementata. Vegetativa transmutat elementativam in suam speciē per modū generationis: & ex illa vivit & crescit & nutritur: vegetativa quidē moritur, elementata sibi deficiēte. Sicut lumē moritur in lāpade, oleo deficiēte.

De octavo subiecto, quod est elementativa.

In elementativa sunt principia & regulæ specificæ, cum quibus habet multas species, vt aurum, argentum, & huiusmodi. Et diffinitur sic: Elementativa est potentia, cui proprie competit elementare. ipsa habet correlativos cōmunes, sicut & sensitiva: & sic de suis particularibus potest dici: videlicet de igne, aere, aqua, & terra, quæ habēt suos correlativos, sine quibus ipsa elementa esse nō possunt, sicut & correlativa absq; elementis non possunt esse,

quæ sunt vltima fundamenta ipsius elementatiua: & elementatiua per ipsa habet punctos, lineas, & figuras, longum, latum, & profundum, & corpus plenum: qualitates, & complexiones, duriciem, asperitatem, leuitatem, porositatem &c. Et in isto passu cognoscit intellectus, quod elementa sunt actualiter in elementatis, tamen remisso modo: nam aliter elementata non haberent ex quo essent: nec essent de genere substantia: neq; haberent formam: materiam: naturam: motum: instinctum: longum: latum: plenum: neq; appetitum: quod est valde impossibile & absurdum dicere.

De nono subiecto, quod est de instrumentatiua.

Stud subiectum est de instrumentatiua, & consideratur duobus modis. s. naturaliter, sicut oculus, qui est instrumentum ad videndum: & moraliter, sicut iustitia ad iudicandum: & martellus ad fabricandum. Instrumentum quidem naturale potest cognosci deducendo ipsum per principia & regulas huius artis, suo specifico modo. Similiter & instrumentum morale per eadem principia & regulas suo modo specifico. Differunt enim inter se instrumenta naturalia & moralia. Talem autem deductionem siue discursum dimittimus intellectui bene intuenti: & si intellectus aristæ deficit in tali deductione, recurrat ad artem magnam, in qua largius tractamus de moralibus. Sed quia de moralibus mentionem fecimus in alphabeto: idcirco volumus diffinire instrumenta moralia, vt per diffinitiones, & principia, & regulas artista habeat notitiam de moralibus.

Instrumentatiua est potētia, cum qua moralis agit moraliter.

iustitia est habitus, cum quo iustus agit iuste. Prudentia est habitus, cum quo prudens utitur prudenter. Fortitudo est habitus, cum quo fortis corde agit viriliter. Temperantia est habitus, cum quo temperatus utitur in agendo temperate. Fides est habitus, cum quo aliquis credit, id esse verum, quod non sentit, nec intelligit. Spes est habitus, cum quo aliquis sperat veniam a domino dari & gloriam: & confidit se in suo bono & potenti amico. Caritas est habitus, cum quo habens propria bona, illa facit communia. Patientia est habitus, cum quo patientis vincit & non vincitur. Pietas est habitus, cum quo pius condolet de langoribus proximi sui. Avaritia est habitus, cum quo dives est pauper & mendicat. Gula est habitus, cum quo gulosus est incarceratus in posterum in infirmitate & paupertate. Luxuria est habitus, cum quo homo utitur suis potentibus indebite contra ordinem matrimonij. Superbia est habitus, cum quo homo superbus conatur omnibus superesse: & est contra humilitatem. Acedia est habitus, cum quo acediosus condolet de bonis alterius: & cogaudet de malis illius. Invidia est habitus, cum quo invidiosus appetit iniuste bona alterius. Ira est habitus, cum quo iratus ligat suam deliberationem & libertatem. Mendacium est habitus, cum quo mendax fatetur, siue testatur contra rei veritatem. Inconstantia est habitus, cum quo inconstans est multifarie variabilis. Dictum est de novem subiectis, de quibus artista potest habere notitiam, discurrendo ipsa per principia & regulas huius artis.

De decima parte, qua est de applicatione.

Applicato dividitur in tres partes. Prima est quando applicatur implicitum ad explicitum. Secunda est, quando ap

Q

ARS BREVIS

plicatur abstractum ad concretum. Tertia est, quando applicatur questio ad loca huius artis. Et primo de prima parte, sic dicimus, Si termini questionis sint impliciti: applicentur ad terminos huius artis explicitos. Sicut quando queritur. Vtrum Deus sit? Aut Vtrum angeli sint? & sic de alijs: applicentur ad bonitatem magnitudinem & c. Videlicet Vtrum sit bonum magnum? & c. esse Deum & esse angelum. De secunda parte sic dicendum est. Si termini questionis sunt abstracti: applicentur ad suos terminos concretos. Sicut bonitas ad bonum: magnitudo ad magnum: color ad coloratum: & sic de alijs: & videatur per quem modum se habent terminus abstractus, & terminus concretus: discurrendo per principia & regulas. Tertia pars, quæ est de applicatione ad loca, diuiditur in tredecim partes quæ sunt hæc: videlicet prima figura, secunda figura, tertia figura, quarta figura. Diffinitiones, Regule, Tabula, Euacuatio tertiæ figuræ, Multiplicatio quartæ figuræ. Mixtio principiorum & regularum, & Nouem subiecta, Centum formæ & questiones. Istis partibus prænomiatis applicentur materia questionum, secundum quod eis competit. Nam si materia questionis competit primæ figuræ: ipsa applicetur ad primam figuram: & solutio questionis hauriatur a textu ipsius figuræ tali modo affirmando aut negando, quod textus remaneat illesus. & sicut diximus de prima figura, ita potest dici de alijs partibus suo modo. Et hæc de applicatione sufficiant causa breuitatis. Et si intellectus artista deficit in applicando terminos recurrat ad artem magnam: nam in ea de his largius pertractatur.

De centum formis.

*I*n ista parte ponuntur centum formæ cum earum diffinitionibus, ut subiectum extēdatur ad intellectum. Nam per formarum diffinitiones intellectus quidem erit conditionatus ad discurrendum illas per principia & regulas: & per talē discursum intellectus habebit notitiam de formis positis in questionibus: ideo ceterum formæ cū suis diffinitionibus sunt hæc. Entitas est causa ratione cuius aliquid ens causat aliud ens. Essentia est forma ab esse abstracta, & in eo sustentata. Unitas est forma cui proprie competit unire. Pluralitas est forma, aggregata ex pluribus numero differentibus. Natura est forma, cui proprie competit naturare. Genus est ens consideratum & valde confusum, quod de pluribus differentibus specie prædicatur. Species est ens, quod de pluribus differentibus numero prædicatur. Individuitas est ens quod magis distat à genere quàm aliud ens. Proprietas est forma, cum qua agens specificè agit. Simplicitas est forma, quæ magis distat à compositione quàm aliquod aliud ens. Compositio est forma aggregata ex pluribus essentijs. Forma est essentia, cum qua agens agit in materia. Materia est essentia simpliciter passiva. Substantia est ens per se existens. Accidens est forma, non per se existens: nec ad suum finem principaliter se habet. Quantitas est ens, ratione cuius subiectum est quantum: & cum ea ipsum agit quantum. Qualitas est ens, ratione cuius principia sunt qualia. Relatio est forma respectiva ad multa diversa, sine quibus non potest esse. Actio est forma inherens passo. Passio est ens sustinens illam. Habitus est forma qua subiectum induitur. Situs est positio partium recte & debite ordinatarum in subiecto in quo sunt. Tempus est ens, in

ARS BREVIS

quo entia creata sunt incepta & mota. Vel tempus est ens ex
 multis nunc constitutum secundum ante & post. Locus est ac-
 cidens, per quod entia sunt locata. Vel locus est superficies am-
 biens & continens immediate partes intraneas corporis. Mo-
 tus est instrumentum cum quo mouens mouet motum: vel mo-
 tus est id quod sapit naturam principij: medij: & finis. Immo-
 bilitas est ens nullum appetitum habens ad mouendum. Instin-
 ctus est figura & similitudo intellectus. Vel, instinctus est re-
 gulario naturaliter innata à principijs inhaerentibus ad na-
 turalem operationem. Appetitus est figura & similitudo vo-
 luntatis. Vel, appetitus est habitus, cum quo agens appetit finē
 siue quietem. Attractio est forma cum qua attrahens attra-
 hit attractum: vel attractio est quaedam forma habens instin-
 ctum & appetitum attrahēdi aliquid ad subiectum. Recep-
 tio est forma cum qua recipiens recipit receptum. Vel receptio
 est quaedam forma habens instinctum & appetitum recipien-
 di aliquid in subiecto. Fantasma est similitudo abstracta a re-
 bus per imaginationem. Plenitudo est forma à vacuitate remo-
 ta. Diffusio est forma, cum qua diffundens diffundit diffusibi-
 le. Digestio est forma, per quam digerens digerit digestibile.
 Expulsio est forma, cum qua natura expellit ea quae non con-
 petunt subiecto. Significatio est reuelatio secretorum cum sig-
 no demonstratorum. Pulchritudo est quaedam forma speciosa
 recepta à visu: vel ab auditu: vel imaginatione: vel conceptu:
 vel delectatione. Nouitas est forma, ratione cuius subiectum
 habituatur nouis habitibus. Idea in Deo est Deus. Idea autem
 in creatione est creatura. Metaphysica est forma cum qua in-
 tellectus humanus denudat subiectum ab accidentibus. Ens

in potentia existens est forma in subiecto existens absq̄ motu: quantitate: qualitate: & huiusmodi. Punctuitas est essentia puncti naturalis existentis minoris partis corporis. Linea est longitudo constituta ex pluribus punctis cōtinuis. cuius extremitates sunt duo puncta. Triangulus est figura habens tres angulos tribus lineis contentos. Quadrangulus est figura habens quatuor angulos rectos. Circulus est figura linea circulari contenta. Corpus est substantia ex punctis lineis & angulis plena. Figura est accidens constitutum ex situ & habitu. Generales rectitudines sunt sex: quibus corpus est centrū per lineas diametrales. Mōstruositas est deuiatio motus nature. Derivatio est subiectum generale per quod particulare descendit ab vniuersali. Umbra est habitus priuationis lucis. Speculum est corpus diaphanum dispositum ad recipiendum omnes figuras ei representatas. Color est habitus per figuram contentus. Proportio est forma, cui proprie competit proportio- nare. Dispositio est forma cui proprie competit disponere. Creatio in æternitate est idea: in tempore autem est creatura. Præ- destinatio in sapientia Dei est idea: in creatione autem est cre- atura. Misericordia in æternitate est idea: in prædestinato au- tem est creatura. Necessitas est forma, quæ aliter non potest se habere. Sed necessitatum est ens continens illam. Fortuna est accidens inherens subiecto, sed fortunatus est homo dispo- situs ad illam. Ordinatio est forma cui proprie competit ordi- nare. Ordinatus autem est suum proprium subiectum. Consiliū est dubitabilis propositio: & consultus est sua quies. Gratia est forma primitiua in gratiatio posita sine gratiati merito. Perfe- ctio est forma cui proprie competit perficere in subiecto perfe-

ARS BREVIS

Elo. Declaratio est forma in qua intellectus quiescit distinguēdo. Declaratus autem est suum subiectum, in quo declaratio est habitus. Transsubstantiatio est actus naturæ in transsubstantiato denudata forma antiqua: & induta noua.

Alteratio est forma nata in alterato. Infinitas est forma habens actum infinitum ab omni finito remota. Deceptio est habitus positiuus decipientis: & est habitus priuatiuus decepti. Honor est habitus actiuus in honorante: passiuus autem est in honorato. Capacitas est forma, cum qua capax tantum potest continere & recipere, quantum potest ei euenire. Existentia est forma, cum qua existens existit id quod est. Agentia est forma, mouens existentem ad terminum ad quem. Comprehensio est similitudo infinitatis: & apprehensio finitatis. Inuentio est forma cum qua intellectus inuenit inuentum. Similitudo est forma, cum qua assimilans assimilat sibi suum assimilatum. Antecedens est forma causans consequens. Consequens autem est subiectum, in quo antecedens quiescit. Potentia est forma, cum qua intellectus attingit obiectum. Obiectum autem est subiectum, in quo intellectus quiescit. Actus est conexio potentie & obiecti. Generatio in creaturis est forma, cum qua agens causat formas nouas. Corruptio est forma, cum qua corrumpens priuat formas antiquas. Priuatio autem existit in medio ipsarum. Theologia est scientia, quæ loquitur de Deo. Philosophia est subiectum per quod intellectus se contrahit ad omnes scientias. Geometria est ars inuenta ad mensurandum lineas, angulos, & figuras. Astronomia est ars, cum qua astronomus agnoscit virtutes, & motus, quos cælum habet in inferioribus effectiue. Arithmetica est ars, inuenta ad

numerandum multas vnitates. Musica est ars, inuenta ad ordinandum multas voces concordantes in vno cantu. Rhetorica est ars inuenta, cum qua rhetoricus ornat, & colorat sua verba. Logica est ars, cum qua logicus inuenit naturalem coniunctionem inter subiectum & predicatum. Grammatica est ars inueniendi modum recte loquendi: recte q; scribendi. Moralitas est habitus ad agendum bonum siue malum. Politica est ars, cum qua burgenses procurant publicam vtilitatem ciuitatis. Ius est actus regulatus in homine de iustitia habituato. Medicina est habitus, cum quo medicus procurat sanitatem patientis. Regimen est forma, cum qua princeps regit populum suum. Militia est habitus, cum quo miles iuuat principem, vt iustitiam possit tenere. Mercatura est habitus, cum quo mercator scit emere & vendere. Nauigatio est ars, cum qua nautæ per mare sciunt nauigare. Conscientia est forma, cum qua intellectus affligit animam de commissis. Prædicatio est forma, cum qua prædicator informat populum ad habendum bonos mores, euitando malos. Oratio est forma cum qua orans loquitur Deo sanctifice. Memoria est sensus, cum quo entia sunt recolibilia.

De secunda parte, quæ est de
questionibus:

HÆc pars diuiditur in duodecim partes, seu loca disposita & proportionata ad questiones secundum materia diuersitatem ex qua sunt: nã in vno loco siue parte est significata solutio vnus questionis: & in alio loco solutio alterius questionis: propter

D. 4

ARS BREVIS

quod diuersi modo applicabimus quaestiones ad praedicta loca
& hoc duobus modis, videlicet faciemus aliquas quaestiones
quas soluemus: & alias quas non soluemus similiter faciemus
& istas dimittemus artista bene intueti: ut ipse bene abstra-
hat solutionem ab illa parte siue loco, cui quaestiones transmit-
temus: nam in illa parte siue loco solutio est significata: hic ve-
ro paucas quaestiones faciemus & soluemus causa breuitatis.
Nā haec ars abstracta est ab arte magna, ut ipsa breuius tra-
ctetur: & ut intellectus sub paucis verbis apprehēdat multa,
& sic intellectus est magis vniuersalis: & per solutiones ista-
rum quaestionum hic positas seu datas poterit dari solutio alia-
rum quaestionum suo modo. Loca siue partes ad quas trans-
mittemus quaestiones sunt duodecim, ut iam supra dictum est
videlicet prima figura, secunda figura, tertia figura, quarta fi-
gura, definitiones, regula, tabula, euacuatio tertiae figurae, mul-
tiplicatio quarta figurae, mixtio principiorum & regularum,
nouem subiecta, centum forma: & primo de prima parte, siue
loco dicemus.

De quaestionibus primae figurae.

uestio est, utrum sit aliquod ens in quo subiectum
& predicatum conuertantur in identitate essen-
tia natura & numeri per totam primam figurā?
Et respondendum, quod sic, nam alias conuersio subiecti &
praedicati, & aequalitas essent destructae absolute: & aterni-
tas esset superius per infinitatem: & sua bonitas magnitudo
potestas &c. essent inferius per finitatem quod est impossi-
bile. Queritur, quid est illud ens, in quo subiectum & praedi-
catum conuertuntur? Et respondendum est quod Deus est illud

ens. Talis quidem conuersio non potest esse nisi in subiecto infinito & aeterno. Quæritur, Vtrum diuina bonitas habeat in se ita magnam bonificationem, sicut diuinus intellectus intellectionem? Quæritur quare Deus habet in se ita magnam agētiā sicut existentiam? Quæritur, Deus de quo potest tantum quantum ipse est? Quæritur quare homo & animal non conuertuntur? Et ad hoc respondendum est ex eo, quia conuersio non potest fieri inter maius & minus sed inter equalia. Quæritur Vtrum in angelo sua potestas intellectus & voluntas conuertantur? Et respōdendum quòd non, alioquin ipse posset habere ita infinitum actum & aeternum sicut Deus.

De quæstionibus secunda figura.

 Quæstiones secunda figura tribus modis possunt fieri, sicut homo & leo qui per differentiam differunt specie, & per concordantiam cōueniunt genere, & per contrarietatem contrariantur: videlicet per corruptibile & incorruptibile: & sic de alijs suo modo. Quæritur Vtrum differentia sit magis generalis quàm concordantia, & quàm contrarietas? ad quod dicendum est, quòd sic: eo quia Vbicunq; est concordantia. & contrarietas est differentia, sed non econuerso in omnibus: in multis enim reperitur differentia & concordantia: & tamen in illis non est contrarietas naturaliter, sicut in entibus spiritualibus. Quæritur quod est maius principium concordantia aut contrarietas? dicēdum est quòd concordantia, à concordantia enim descendunt principia positiva, à contrarietate autem priuatiua. Quæritur Vtrum ista diffinitio sit magis ostensiuā dicendo sic, homo est animal homificans: vel homo est ens cui proprie cōpetit homificare quàm

ista: homo est animal rationale mortale? Et respondendum est quòd sic. Ratio huius est, quia hominificatio soli homini competit: rationabilitas autem & mortalitas multis. Per triangulum principij, medij, & finis possunt fieri quæstiones tribus modis. Primus modus est quando quæritur quare est una prima causa & non plures? Cui respondendum est ex eo: ut unus finis sit infinitus. Secundus modus est quando quæritur. Vtrum medium existens inter subiectum & predicatū habeat quantitatem continuam aut discretam? Et respondendum quòd continuam habet respectu medij extremitatum: discretam autē respectu medij coniunctionis & mensurationis. Tertius modus est, quando quæritur qualis finis est ultimus in subiecto. Et respondendum est, quòd finis proprius sed non appropriatus. Per triangulum maioritatis, equalitatis & minoritatis possunt fieri quæstiones tribus modis: per maioritatem, sicut quando quæritur quare Deus est supra angelum, & Angelus supra hominem? Et respondendum est, quòd Deus est supra angelum: eo quia bonitas diuina & magnitudo diuina. & c. distant per infinitatem à quantitate: & per eternitatem à tempore: bonitas autem angeli & magnitudo & c. non, sed ipsa sunt supra bonitatem magnitudinem hominis & c. eo quia subiectum in quo sunt distat à diuisione & susceptione, sed bonitas magnitudo & c. corporis hominis, non. Secundus modus est quando quæritur in anima quare intellectus, voluntas & memoria sunt æquales per essentiam: cui respondendum est, ex eo quia prima causa per equalitatem suæ bonitatis magnitudinis & c. est intelligibilis, recolibilis, & amabilis equaliter. Et in isto passu cognoscit intellectus, quòd demonstratio potest

fieri tribus modis: per quid: aut per quia: aut etiam per equi-
parantiam. Tertius modus est, quando queritur quare pecca-
tum est magis circa nihil quam aliquod aliud ens, & dicen-
dum est, quod propter hoc, quia magis repugnat fini essendi.
Queritur utrum differentia, quæ est inter sensuale & sensua-
le sit maior quam illa, quæ est inter sensuale & intellectuale
& quam illa, quæ est inter intellectuale & intellectuale. Ad-
huc utrum illa differentia quæ est inter principium & mediū
sit maior, quā illa quæ est inter mediū & finē. Similiter potest
queri de differentia, quæ est inter substantiā & substantiā & c.
Et respondendum est per ea quæ sunt significata in triangulis
supradictis subiectiue & obiectiue mediante regula de. b.

De questionibus tertiæ figuræ.

Dictum est in tertia figura, quod quodlibet principium
applicatur alteri: & ideo queritur. Utrum contra-
rietas sit tantum applicabilis bonitati magnitudinis
& c. quantum concordantia? & dicendum est quod non: con-
trarietas enim applicatur eis priuando & contrariando, con-
cordantia autem ponendo & concordando. Dicitur in tertia
figura bonitas est magna, & quid est bonitas magna. Et res-
pondendum est, quod bonitas magna est illa, quæ absq; cōtrarie-
tate & minoritate cōuenit cū omnibus principijs & suis co-
relatiuis Queritur bonitas: ubi est? vade ad camerā. b. i. et res-
picias significata. Queritur bonitas de quo est? Queritur boni-
tas quomodo est? vade ad cameras. b. d. et. b. k. et accipias eorū
significata: & sic de alijs. Item queritur quando est intellectus
vniuersalis & particularis.

ARS BREVIS.

De questionibus quarta figura.

Queritur per cameram. b. c. d. Vtrum aliqua bonitas sit magna infinite: sicut aeternitas? Et respondendum est, quod sic: alioquin tota magnitudo aeternitatis non esset bona per cameram. b. e. f. Queritur, Vtrum Deus sit ita potens per suam bonitatem sicut per suum intellectum? Vade ad illam cameram Et recipe significata suorum correlatiuorum Et suarum diffinitionum. Queritur, Vtrum angelus producat angelum cum sit superius: sicut homo hominem qui est inferius? respondendum est quod non, quia euacuaret suam essentiam, angelus. n. non recipit augmentum ab extra: homo autem sic, ratione corporis.

De questionibus per diffinitiones principiorum.

Queritur, Vtrum Deus sit ens necessarium? Queritur Vtrum vnitas possit esse infinita absq; actu infinito? Queritur, Vtrum sit Deus vnus singularis? Queritur Vtrum Deus possit esse malus? Vade ad diffinitionem bonitatis: magnitudinis: Et aeternitatis: Et teneas ea quae tibi significant. Nam bonitas est magna Et aeterna: iam necessarium est quod bonitas sit ratio bono, quod producat bonum magnum Et aeternum: Et sic de alijs questionibus, quae fieri possunt per diffinitiones principiorum.

De questionibus per regulas.

Queritur, Vtrum credere precedat intelligere? Queritur, quae diffinitio est melior Et clarior, aut quae datur per potentiam Et suum specificum actum, vel illa quae datur per genus Et differentiam? Et respondendum est quod illa quae datur per potentiam Et suum specificum a-

etum: per illam quidem habetur agnitio subiecti & actus eius specificus: per alteram autem nequaquam, nisi partium tantum. Queritur, Vtrum potentia extra suam essentiam habeat actum? Queritur, Vtrum intellectus sit agens in memoria: & in voluntate patiens? Vtrum intellectus possit habere obiectum absq; sensu? Vtrum diuina potestas possit habere actum, infinitum? Vtrum actus possit esse sine differentia? Vtrum actus sit possessus a potentia vel obiecto vel ab utroq;? Vtrum substantia possit per se existere absq; suis causis? Vtrum voluntas habeat posse in intellectu per credere: & intellectus in voluntate per intelligere? Vtrum in anima voluntas, & memoria sint aequales? Vtrum intellectus absq; suis correlatiuis possit esse vniuersalis aut particularis? Vtrum intellectus, quando facit scientiam, facit ipsam per proprietatem & differentiam? Vtrum intellectus disponat amare & memorari: & e conuerso? Vtrum intellectus in vno & eodem tempore possit credere & intelligere? Vtrum intellectus in seipso facit scientiam? Queritur, quomodo intellectus facit speciem? Vtrum, intellectus cum sua specie imperat voluntati & memoria, quod obiectent illam speciem? Sicut applicamus quaestiones regularum ad intellectum: sic possunt applicari ad alias potentias suo modo.

De quaestionibus tabula.

Queritur, Vtrum mundus sit aeternus? Vade ad colūnam. b. c. d. & teneas negatiuam & inuenies in camera. b. c. t. b. quod si aeternus est, multi a sunt aeternitates differentes species, & concordantes sunt per camerā. b. c. t. c. contra cameram. b. c. t. d. quod est impossibile. Vnde sequitur quod de quaestione negatiua est tenenda, & hoc probas

ARS BREVIS

regula. b. Queritur, Vtrum Deus tantū possit esse infinitus per suam magnitudinem, quantum per suam eternitatem: Vade ad columnam. c. d. e. & ad cameram. c. d. t. c. tenendo affirmatiuam contra cameram. c. d. t. d. Vtrum Deus tantū possit per eternitatem, quantum per intellectū. Vade ad columnā. d. e. f. & ad cameram. d. e. t. d. Vtrum Deus sit tantum potens per suum posse, sicut per suum intelligere, & amare. Vade ad columnā. e. f. g. & teneas affirmatiuam per cameram. e. f. t. e. et per cameram. e. f. t. f. Et per cameram. e. f. t. g. quousq; tota colūna erit consumata. Vtrum in Deo suus intellectus & Volūtas sint maiores, quā sua virtus? Vade ad columnam. f. g. h. & teneas negatiuam per omnes cameras illius columnæ hauriēdo significata camerarum. Vtrum diuina Veritas sit intantum virtuosa per æquales correlatiuos, sicut diuina Voluntas. Vade ad columnam. g. h. i. & teneas affirmatiuam per omnes cameras illius columnæ. Vtrum in Deo sua virtus & sua Veritas, & sua gloria habeāt illud per quod sint æquales: & à tempore & loco & minoritate remotæ: Vade ad columnam. h. i. k. & teneas affirmatiuam per omnes cameras.

De quæstionibus euacuationis tertia figura.

IN camera. b. c. dictum est, quod bonitas est magna. Modo queritur, Vtrum bonitas sit magna, & quid est sua magnitudo, & bonitas, & magnitudo in quo concordant? Et Vtrum possint concordari absq; differentia? Et respondendum est quod bonitas est magna, vt patet per diffinitionem magnitudinis. Et sua magnitudo est habere correlatiuos: Vt per secundam speciem regula. c. patet. Et concordant: quia bonitas est magna per magnitudinem, & econuer

so. Iam quidem concordare nequaquam possent absq̄ differen-
tia suorum correlatiuorum. Et hæc de euacuatione tertiae figu-
rae sufficiant causa breuitatis. Nam per hæc quæ de ea dixi-
mus, potest artista soluere & facere quæstiones per alias ca-
meras.

De quæstionibus multiplicationis quartæ figuræ.

 Veritur, per quem modum intellectus conditionat
se ad essendum generalem per generale intelligere?
Vade ad multiplicationem quartæ figuræ: & vi-
deas per quem modum intellectus multiplicat conditiones cū
quibus multiplicat obiecta & suum intelligere: vt per multas
& magnas scientias sit generalis, & multis habitibus indu-
tus. Et hæc de multiplicatione quartæ figuræ sufficiant causa
breuitatis.

De quæstionibus mixtionis principiorū & regularū.

 Veritur vtrum bonitas sit discursiua per magnitu-
dinem, durationem, & c. & econuerso? & respon-
dendum est, quòd sic: vt significatum est per tertiã
figuram faciendo de subiecto prædicatum. Queritur quid est
bonitas in magnitudine: duratione & c. Cui respondendum
est, quòd est in magnitudine magna: & in duratione durabe-
lis. Queritur quid habet bonitas in magnitudine, & c? ad
quod dicendum est, quòd ipsa habet suos correlatiuos magnos
in magnitudine & in duratione durabilis. Et sicut exempli-
ficamus de bonitate: ita potest exemplificari de alijs principijs
suo modo. Et hæc de mixtione sufficiant.

De quæstionibus nouem subiectorum
& primo de Deo.

Quæritur, *Utrum Deus sit?* Et respōdendū est quòd sic, ut probatum est in quæstionibus primæ figuræ. Quæritur, *quid est Deus?* Et respōdendū est quòd Deus est ens, quod tantum agit in se quantum ipse est. Per secundam speciem regulæ. C. quæritur *quid habet Deus in se essentialiter?* Ad quod respōdendū est, quòd habet suos correlatiuos, sine quibus non posset habere immensas & æternas rationes. Per tertiam speciem quæritur, *quid est Deus in alio?* Ad quod dicendum est, quòd ipse est creans: gubernans, & huiusmodi. Per quartam speciem regulæ. C. Quæritur, *quid habet Deus in alio?* Et dicendum est quòd habet in mundo posse & dominium: & in hominibus iudicium & actum gratiæ, & misericordiæ, patientiæ & pietatis. Et hæc de Deo sufficiant causa breuitatis.

De quæstionibus angelorum.

Quæritur *Utrum angeli sunt?* Et respōdendū est, quòd sic. Si enim id quod minus videtur Deo simile est, multo magis id, quod magis videtur esse simile Deo, est. Adhuc si aliquid, est quod est compositum ex intellectuali & corporali: multo magis id, quod est compositum ex intellectuali & intellectuali. Amplius si angeli quidem non essent: scala differentiæ & cōcordantiæ esset euacuata: & per consequens mundus: quod est impossibile. Quæritur, *angelus de quo est, & cuius est?* Et respōdendū est per regulam. d. quòd est de seipso. Sua enim essentia non potest esse punctualis neq; linealis. Et per secundam speciem eiusdem regulæ est de suis correlatiuis spiritalibus. s. de suis tuis, bilibus & are: ex quibus est composit-

tus, per tuos, est actiuus: & per biles, est receptiuus: & per
 are, est actus existens inter tuos & biles. Per tertiam speciē
 est dicendum, quòd angelus est Dei. Et hæc de angelis causa
 breuitatis sufficiant.

De quæstionibus Celi.

Vtrum celum moueat seipsum? Et respondendum est
 quòd sic, vt sua principia habeant correlatiuos sub
 stantiales & proprios per suas constellationes.

Vtrum celum moueat se ad locum? & respondendum est quòd
 sic in se circulariter, sed non extra se: ratio huius est: quia ex
 tra se nullam actionem habet, vel habere potest. Vtrum an-
 gelus moueat celum? & respondendum est quòd non: quia si
 moueret iam tuorum correlatiuorum essent inferius &
 biles superius. Et etiam per suam formam iam non moueret
 elementa nec elementa: sed per suam materiam, quod est
 impossibile. Queritur Vtrum celum habeat animam motiuā?
 Et respondendum est quòd sic: nam aliter sensitua & vege-
 tatiua non haberent animas motiuas: nec elementa haberēt
 motum. Queritur per primam speciē regulæ de. E. quare est
 celum? Et dicendum est, quòd ex eo quia ex sua forma & ma-
 teria est constitutum. Per secundam speciē regulæ. E. Querit-
 tur celum quare est? & dicendum est, vt entia inferiora pos-
 sint habere motum. Et hæc de celo sufficiant causa breuitatis.

De quæstionibus Hominis.

Queritur, Vtrum homo de Deo possit habere maiore
 notitiam affirmando, an negando? & responden-
 dum est quòd affirmando: Deus enim non est per illa si-
 ne quibus ipse est: sed per illa sine quibus esse non potest. Quæ

E.

ARS BREVIS

ritur quare homo agit per formam specificam? vade ad secū-
 dam speciem regulæ. E. & ibi est solutio implicata. Queritur
 vtrum homo augmentans suos actus, augmentet suam essen-
 tiam? & respondendum est, quòd nullus homo agit seipsum.
 Queritur quando homo desiderat recolere, & non potest reco-
 lere, quis istorum deficit prius, an memoria: an intellectus? cui
 dicendum est, quòd memoria: ipsa enim citius reddit speciem
 antiquam naturaliter intellectui, quàm voluntati. Queritur
 anima & corpus quomodo componunt hominem? Et respon-
 dendum est, quòd in homine bonitas corporalis & spiritualis
 componunt vnã bonitatem, & sic de alijs. Queritur quid
 est vita hominis? ad quod respondendū est, quòd est illa forma
 quæ est composita ex vegetatiua: sensitua: imaginatiua: &
 ratiatiua. Quid est mors hominis? respondendum est quòd
 dissolutio potentie elementatiuæ, vegetatiuæ, sensitiuæ, imagi-
 natiuæ, & ratiatiuæ. Queritur, vtrum homo sit visibilis? &
 dicendum est quòd non: visus enim non potest videre nisi colo-
 rem & figuram. Queritur, vtrum in homine intellectus &
 memoria sint eadem potentia? Et respondendum est, quòd nō:
 quia si essent eadem potentia, intellectus iam non esset succes-
 siuus in acquirendo species: nec traderet illas obliuioni, neq; e-
 tiam eas ignoraret. Iterum quia nimis esset fortis in obiecto
 contra libertatem voluntatis. Et hæc de homine dicta suffici-
 ant causa breuitatis.

De questionibus Imaginatiuæ.

vtrum imaginatiua imaginetur imaginabilia suo
 modo, sicut sensitua sentit sensibilia. Queritur, quæ
 est causa quare imaginatiua abstrahit species à se

sibus? Queritur quid est imaginatiua? Vtrū imaginatiua habeat correlatiuos? Vtrum imaginatiua augmentet se, augmentando suum actum? Vtrum imaginatiua sit altior potentia, quàm sensitua? Vtrum imaginatiua habeat instinctum & appetitum específicos. Sensitua per quem modum impedit actū imaginatiua? Quare imaginatiua non est ita potens in sensibilibus vel sensatis, sicut sensitua? Vade ad subiectum imaginatiua. Queritur, Vtrum sensitua senset imaginatiua? Et respondendum est, quòd potentia inferiores non agunt in superiores.

De quæstionibus Sensitiua.

Queritur, quæ potentia istarum sentiat famem & situm: an gustus, an tactus? Et respondendum est, quòd illa quæ magis disponit obiectum. Vtrum gustus sic sentiat famem aut situm cum instinctu & appetitu, sicut visus coloratum cum colore? Vade ad secundam speciem regulæ. C. Queritur sensitua ex quo sensat sensata? Et respondendum est quòd quilibet sensus particularis sensat suum obiectum sensibile per formam specificam: sicut subiectum coloratum subsistens cristallo, colorat ipsum. Vtrum sensitua habeat quantitatem punctualem & linealem? Et respondendum est, quòd sensitua ita cito attingit obiectū de longè sicut de propè. Vtrū sensitua sicut habet sensum communem, sic habeat communem potestatem, instinctum & appetitum? Queritur quid est sensitua? Sensitua cum quibus est particularis & communis? Sensitua ex quo viuit & nutritur? Vtrū sensitua sit sensata: Vade ad subiectum sensitua.

ARS BREVIS

De questionibus Vegetatiua.

Vtrum vegetatiua agat per speciem suam? Vtrum vegetatiua habeat aliqua, ratione quorum sit communis & particularis, sicut sensitiua? Vtrum quantitas vegetatiua sit punctualis vel linealis? Queritur, quid est vegetatiua, & quid habet in seipsa per secundam speciem regula. C. Queritur, vegetatiua ex quo vivit et nutritur & crescit: & in quo subiecto est plantata? Quid est mors vegetatiua? Vade ad subiectum vegetatiua in quo solutiones praedictarum questionum sunt implicatae.

De questionibus Elementatiua.

Vid est elementatiua? Vtrum elementatiua habeat multas species sicut sensitiua? Vtrum elementatiua habeant suos correlatiuos? Vtrum flamma candele elementet ellychnium lampadis in seipsa, quando ipsum accendit. Vtrum flamma candele sic accendat ellychnium cum aere, sicut visus sensat coloratum cum luce? Vtrum elementatiua sit causa spiritualis, longitudinis, latitudinis, profunditatis, & plenitudinis? Vtrum elementatiua sit communis species elementorum? Vtrum elementatiua possit esse in subiecto, elementis remotis ab illo? Vtrum elementatiua sit fons punctorum linearum & figurarum? Vtrum elementatiua sic moueat se naturaliter cum suo instinctu & appetitu, leuitate, grauitate caliditate, & huiusmodi: sicut homo seipsum artificialiter cum pedibus suis? Vtrum elementatiua possit habere naturam absque correlatiuis substantialibus? Vtrum in elementatis elementa sint actum? Vtrum elementatiua habeat continuam quantitatem per omnia loca sub globo lunari? Vtrum sit duae calidi-

tates, & duæ siccitates, & duæ albedines & huiusmodi? Solutio: Vade ad subiectum elementatiuæ: & abstrahas ab eo solutiones cum intellectu conditionato & artificiato per artē istam. Vtrum sit quintum elementum, & respondendum est, quòd non: in elementatis quidem sufficiunt quatuor comple-
xiones.

De questionibus noni subiecti & ultimi,
quod est instrumentatiua.

Superius iam fecimus questiones instrumentalita-
tis naturalis: hic autem volumus facere moralis.
Quæritur quid est moralitas? Quæritur, quid est iu-
stitia, prudentia &c. ? Item quæritur, quid est auaritia, glu-
la, &c? Vade ad nonum subiectum instrumentatiuæ: & agas
secundum quòd ibi est significatū est per eius tractatum. Ad
huc quæritur, vtrum iustitia sit bona? & respondendum est,
quòd sic, quia si nō, tunc iniustitia nō esset mala. Vtius quæ-
ritur, vtrum iustitia habeat correlatiuos? et dicendū est quòd
sic: quia si non, iam non posset esse habitus, nec haberet aliqua
in quibus esset sustentata & assituata. Et sicut dicitur de ius-
tis, ita possunt fieri quæstiones de iustitia per omnia principia
sua & regulas: & sicut dictum est de iustitia, ita potest dici
de alijs habitibus virtuosis. Vtrum vicia simpliciter sint prin-
cipia priuatiua: & respondendum est, quòd sic: nam ipsa cum
virtutibus nullam convenientiam habent. In virtutibus qui-
dem agens & agibile & instrumentū adinuicem habent
concordantiā in obiecto virtuosio: & hæc de moralibus suffici-
ant causa breuitatis: maxime quia in arte magna de ipsis lar-
gius pertractauimus.

ARS BREVIS.

De quæstionibus centum formarum.

Quæstiones centum formarum tot modis fieri possunt, quot qualibet forma est differens in nouem subiectis: sicut entitas & c. quæ est vna forma in Deo: & alia in angelo: & alia in celo & c. Sicut quando quæritur, vtrum entitas Dei sit principium ad omnes entitates? Et respondendum est, quòd sic: eo quia sua bonitas est principium ad omnes bonitates, & sua magnitudo ad omnes magnitudines, et sua aternitas ad omnes durationes. Hoc autem non potest dici de entitate angeli & celi & c. Et ideo forma secundum quòd est diuersa ab alijs, est discursiua cum suis principijs & regulis. Quæritur vtrum essentia et esse conuertantur? & respondendū est, quòd in Deo conuertuntur. In Deo enim nihil est superius nec inferius: sed in angelo & celo & c. non conuertuntur, eo quia esse in illis est per essentiã & non econuerso, & ideo in talibus essentia est superius: esse autem inferius. Quæstiones per vnum modum fieri possunt de vnitae Dei: & per alium modum de vnitae angeli: & per alium modū de vnitae celi & c. Sicut quando quæritur vtrū competat vnitati Dei vnire infinitum: & respondendum est quòd sic. Nam absq; vnire infinito ipsa vnitae non posset esse infinita: eo quia sua potestas esset finita & ligata: & in aternitate esset ociositas. Et sic posset dici de diuina bonitate et magnitudine & c. quòd est impossibile. Si autē quæratu de vnitae angeli, vtrum ei competat vnire? & respondendum est secundum conditiones suæ vnitatis. Videlicet quòd vnus angelus cum alio vnit vnū loqui moraliter obiectiue: vnū amare. vnū intelligere, vnū bonificare: nō dico quòd vnus

angelus uniat alium angelum: quia non potest, ut iam dictum est. Nec etiam unum calum potest unire aliud calum: sed esse etiam unitas calu causat unitates inferiores: de unitate autem hominis non est sic: nam unus homo potest unire alium, hominem generando alium: & sic de alijs suo modo. Queritur utrum in Deo sit pluralitas: & respondendum est, quod sic: respectu suorum correlativorum per secundam speciem regulæ. C. significatorum sine quibus non potest habere in se infinitam & eternam operationem bonificando, magnificando, eternificando, &c. & sic essent ligatæ & ociosæ suæ rationes, quod est impossibile. De pluralitate autem angeli non est sic: nam angelus compositus est ex tuis & bilibus respectu simplicitatis diuinæ: et similiter calum iam est magis compositum, quam angelus: & homo, quam calum. Queritur utrum in Deo sit natura? & respondendum est, quod sic: ut habeat naturate recolere, intelligere, & amare, & etiam naturalem bonitatem, magnitudinem &c, & ut ipsæ rationes sint ei naturales, quod predicat bonum infinitum & eternum, ut competat ei naturare. De natura autem angelica non est sic, nam finita & nova est: veruntamen ei competit naturare, eò quia habet species innatas, naturales: cum quibus obiectivè & naturaliter obiectat? Et sic de natura calu potest dici secundum suum modum, & etiam secundum sua principia & regulas naturales & específicas: cum quibus naturaliter & specificè agit. Et sic de natura aliorum subiectorum potest dici suo modo. Per ea quæ dicta sunt supra, potest artista facere quæstiones de centum formis, & solvere eas secundum quod quæstiones diversimode tractantur & deducuntur per novem subiecta intra se disse-

rentia, seruando cuilibet forma suam diffinitionem: quam superius dedimus. Et in isto passu cognoscit intellectus, per quem modum est valde generalis ad faciendum multas quæstiones, & soluendum illas per illum modum, qui est in euacuatione tertiæ figuræ: & in multiplicatione quartæ figuræ. Et ideo quis posset numerare quæstiones & solutiones quæ fieri possent: & hæc de quæstionibus centum formarum sufficiant causa breuitatis.

De duodecima parte, quæ est de habitatione.

HÆC pars est de habitatione huius artis est. Et ipsa diuiditur in tres partes, quarum prima est de tredecim partibus, in quas hæc ars est diuisa. Et illas artista huius artis debet habitare, vt ipse sciat applicare quæstionem ad illum locum, seu loca quæstioni dispositum seu disposita secundum proportionem materia quæstionis. Secunda pars est, quod habituet modum & processum textus huius artis, tenendo modum textus ad probandum, & soluendum quæstiones peregrinas, illo modo per quem sunt explicata in textu: sicut vnum exemplum quod aliud per est exemplificatum & declaratum. Tertia pars est, quod ipse habeat modum multiplicandi quæstiones & solutiones ad vnam & eandem conclusionem, vt per. 3. & .4. figuram, & tabulam significatum est, & hæc de habitatione sufficiant causa breuitatis.

De terdecima tertia parte, quæ est de modo docendi hanc artem.

HÆC ars diuiditur in quattuor partes. Prima est, vt artista bene sciat alphabetum cordatenus: & figuras, diffinitiones, & regulas, atq; assituationem ta

bula. Secūda pars est, vt ipse declaret bene textū scholaribus rationabiliter, & non liget se cum auctoritatibus aliorum. Et quòd scholares perlegāt textum: & si dubitatuerint in aliquo, petant ab artista siue à magistro illud. Tertia pars est, quòd magister siue artista faciat quæstiones corā scholaribus & soluat eas rationabiliter secundum artis processum. Nam absq̃ ratione artista non potest bene vti ista arte. Vnde sciendum est, quòd hæc ars tres amicos habet: videlicet, subtilitatē intellectus, & rationem, & bonam intentionē: sine istis quidem tribus hæc artem nullus addiscere potest. Quarta pars est quòd artista faciat scholaribus quæstiones, vt ipsi de illis respōdeant: & dicat illis, quòd multiplicent rationes ad vnā & eandem conclusionem: & adhuc inueniant loca, quorum ratione sciant respondere, & rationes multiplicare: si verò scholares nesciāt respōdere, nec rationes multiplicare, nec loca inuenire: tunc temporis magister doceat scholares de prædictis.

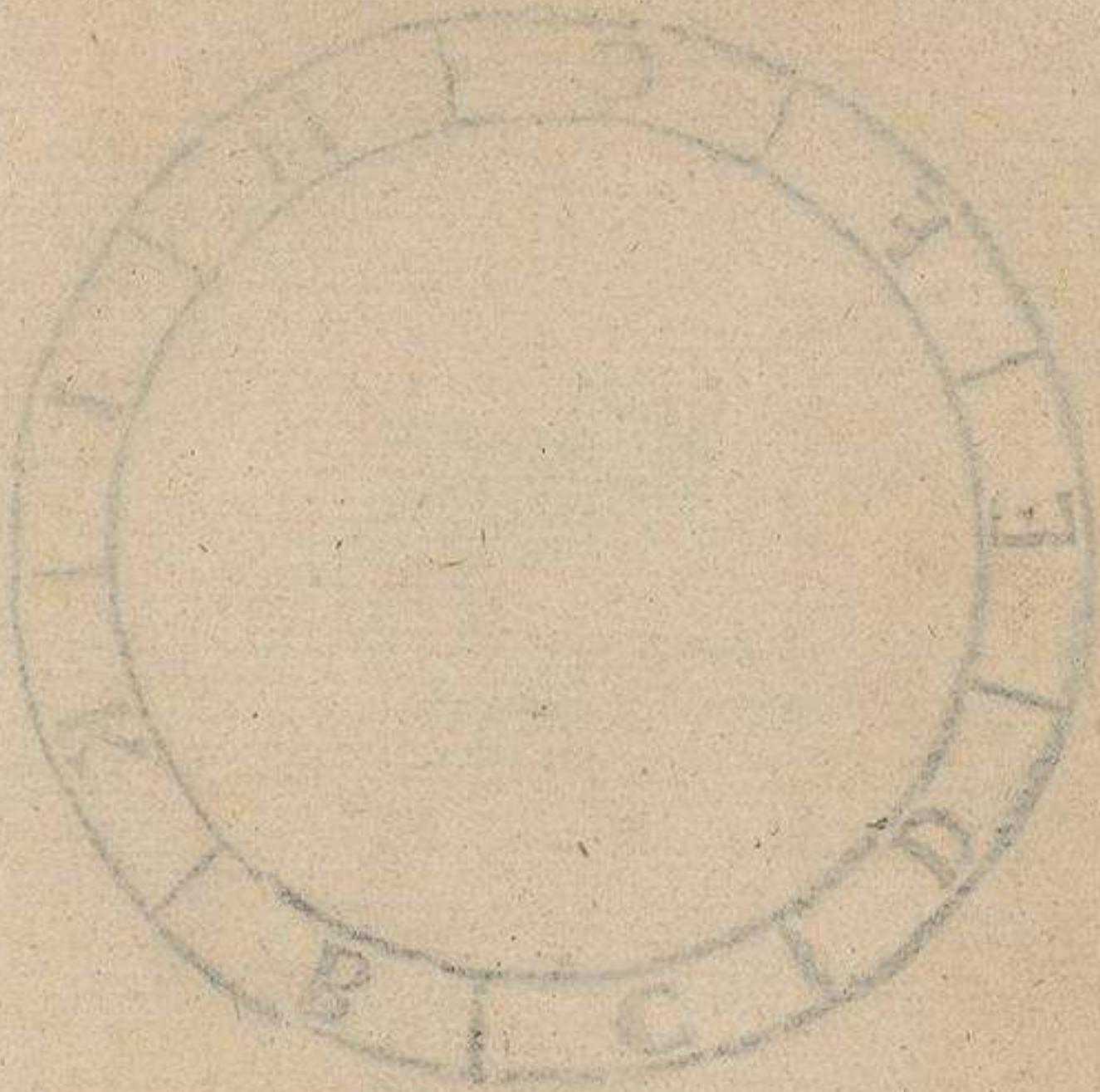
De fine huius libri.

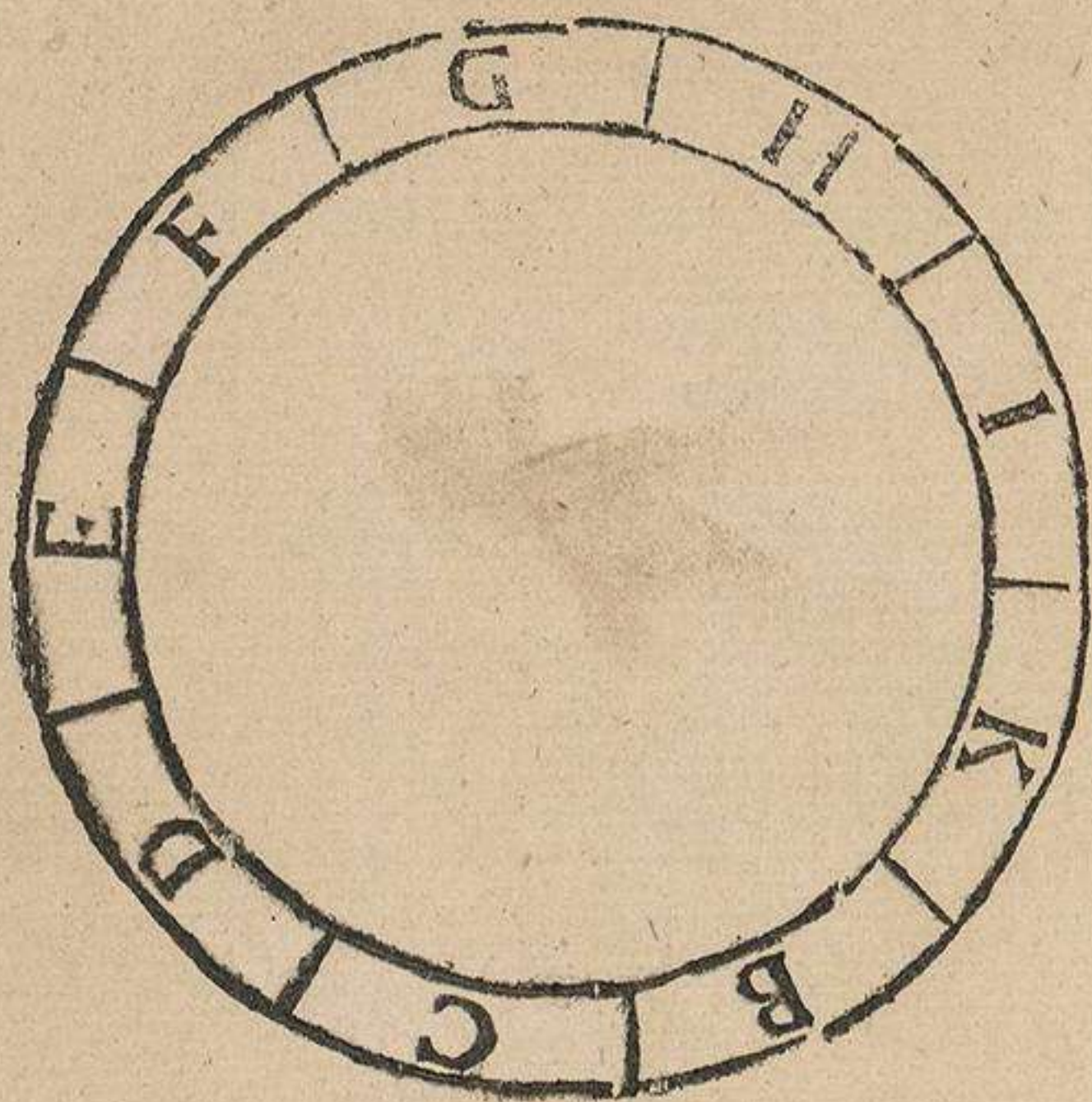
Ad honorem & laudem Dei, & publicæ vtilitatis,
 finiuit Raymundus Lull. hunc librum Pisis, in
 monasterio sancti Dominici, in mense Ianuarij. Anno. 1307. Incarnationis
 Domini nostri Iesu Christi,
 Cui sit laus & honor
 per infinita secula
 seculorū. Amen.

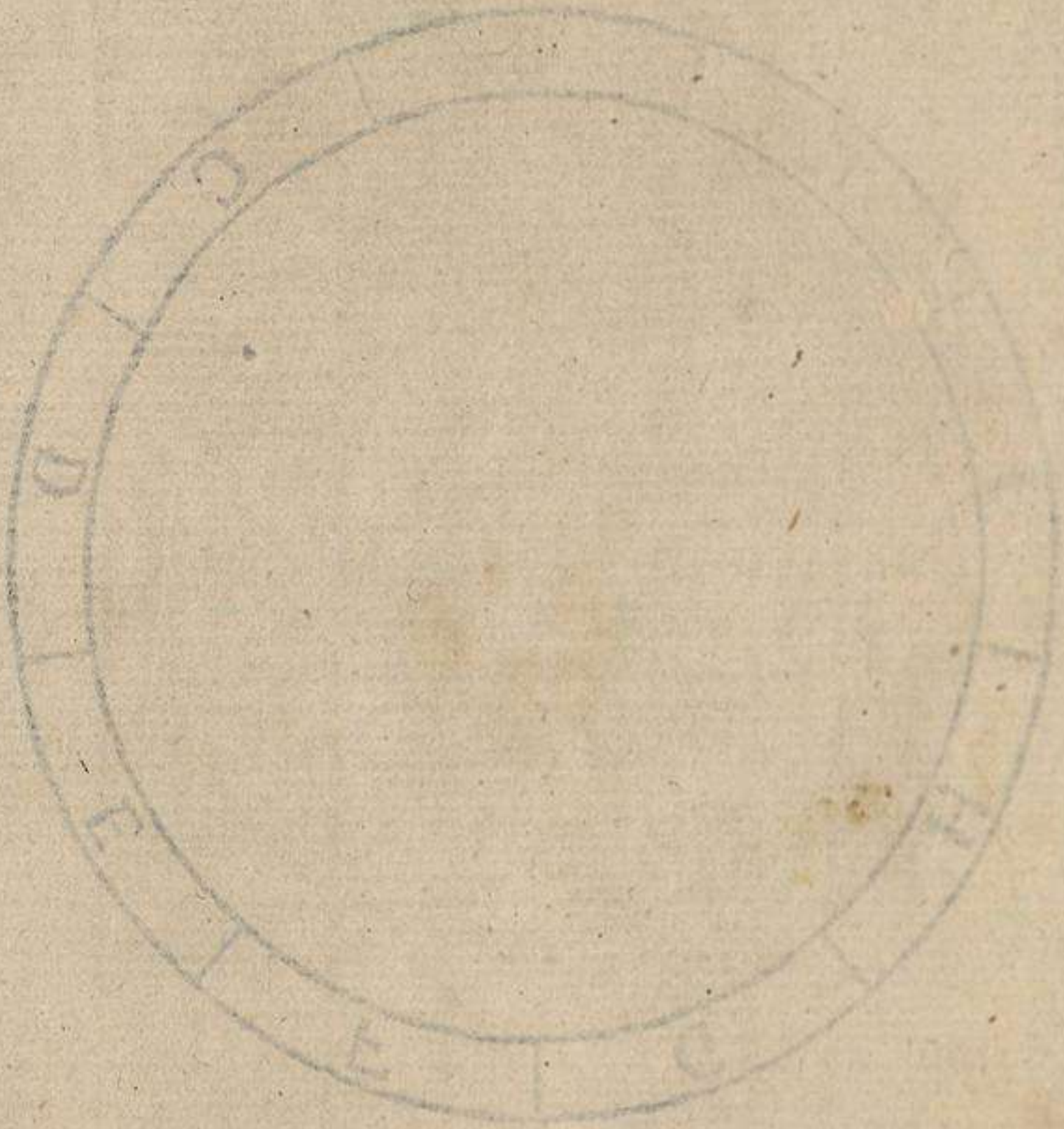
Sola veritas est, ut ipse declarat bene textus scolasticus
 etiam dicitur. Non licet se cum auctoritatibus aliorum
 et quod scolares perlegit textum. Si dubitaverunt in eis
 que, prout ab auctoritate sua expresso dicitur. Tunc par est
 quod magis et sine ulla faciat quæstiones contra scolasticum
 et sicut ea rationabiliter fecerunt ante processum. Nam
 ipsi rationes artium non potest bene nisi ante. Tunc scias
 dum est, quod hoc ars tres auctores habet: videlicet philosophus
 intellectus. Et rationem. Et bonam intentionem: sine istis que
 sunt tribus hoc artem nullus addiscere potest. Quia par est
 quod artium faciat scolasticorum quæstiones. Unde de his rebus
 de arte dicit illis quod multipliciter rationes ad hoc
 et hoc conclusionem. Et ad hoc inveniuntur hoc quoniam et
 rationes sunt et respondere. Et rationes multipliciter et hoc, hoc
 factis veliam respondere, nec rationes multipliciter nec locum in
 rationem: tunc temporis magister hoc et scolares de prædictis.

De fine huius libri.

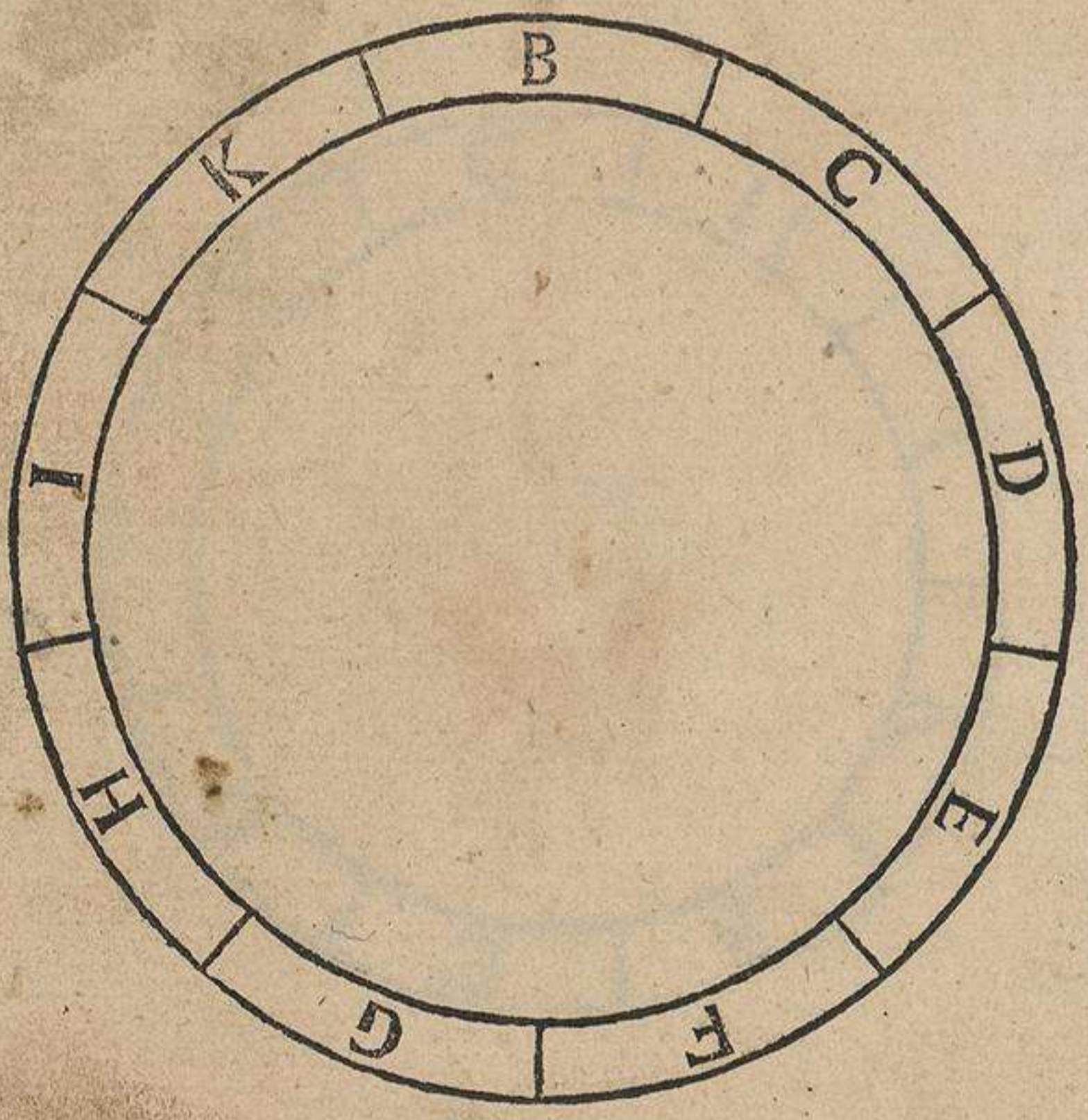
A D. Thomae et Landem Dei. Et publica Villa
 fuit R. auctoritas. Tunc bene huius libri, in
 magister et in huius. Tunc in magister et in
 tunc. Tunc et in huius. Tunc in huius
 Tunc magister et in huius
 Cuius huius et huius
 per huius huius
 huius huius

384

Jesus Maria Joseph

33

Bullas Arb. Imperiali de libertate Pineris dicit: Dicit homini
libertate si dedit, ut malum faciat, cum ita sit qd si libertatem dedit
ut bonu faciat et malum evitet.

Placuit for a la divina Magestat que los arrebaçer
a entender que ent convenient e la doctrina y
art de Ramon Bull para probar la Verdad
de las cosas ab raking natural
el ~~Doctorado~~ Doctissimo P. que r que la
anemena Clavens bering cognicion huz

Ag 9. Juny 1674. en las Conclusiones mensales
que fungue lo lector Pelayer en lo studio de
los argumentos fr. Hernandez

Ag 8. de Juny del matep any Argumenta na
griatiana Aristotelmica en Montefion del lector Luis
Calle

Ag 10. del matep argumenta el lector Lator
por fr. Chapell con que en boca argumenta
conclusiones de los 10 del predict. may y con conclusiones
en la ~~opera~~
Pelayer una tenis conclusiones mensales ad Doct. et lect.
y argumenta fr. Lator

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

34

Sacramenta sunt 7. Baptismus, Confirmatio
Poenitentia, Eucharistia, Extrema unctio, Ordo, Matrimonium

Ordines Aliant.

Convent de religioses de la Verónica
Melilla.

Van 10. religiosos de la Piedad de Valencia
a la India a fundar un Colegio de 72
religiosos va el lector Basilio Benz ab el P.
Pino.

Ab 28. Janer [†] Etoy en el cont del Carme In
gratia auditorum argumenta fr. Stapell per abbe
lor Collett.

ab 30. Janer en S Domingo in gratiam
Auditorum: argumenta fr. Fabiquey

2674.
ab 2. febrer Etoy Generalis Conf. Do
mingo argumenta. Lo P. lector Barredo.

ab 11. febrer Etoy menyal ad lectores argumenta
el lector Col. Antoni en S. Domingo.

2675.
ab 26. febrer 1675. argumenta en el so
co in gratia auditorum Lo lector Antoni
Colt per fr. Stapell: ab que embora argu
mentar las primeras etc

The first part of the manuscript
 contains a list of names and
 dates, written in a cursive
 hand. The text is somewhat
 faded and difficult to read, but
 appears to be a record of some
 kind of administrative or
 legal proceedings.

Clementia non requiritur Temperamentum
ad pondus, sed ad quatuor ut patet in
pene. Nam piper est calidum in 4. succum
in 30 succum frigidum humidum in 20.
frigidum in 20.

Nota Circulationem Elementorum

Ignis comunicat suam caliditatem aëri: aër comunicat suam humiditatem calefactam aquæ: aqua comunicat suam frigiditatem humefactam, et calefactam terræ: terra comunicat suam siccitatem, frige factam, humefactam, et calefactam igni: Et sic ignis recuperat suam caliditatem contractam et remissa per qualitates aliorum elementorum, et similiter aër suam humiditatem, aqua suam frigiditatem, et terra suam siccitatem. Sic lullij de punctis transigentibus. Contemplura, et multa indebij, et thijz mixtionem promittit.

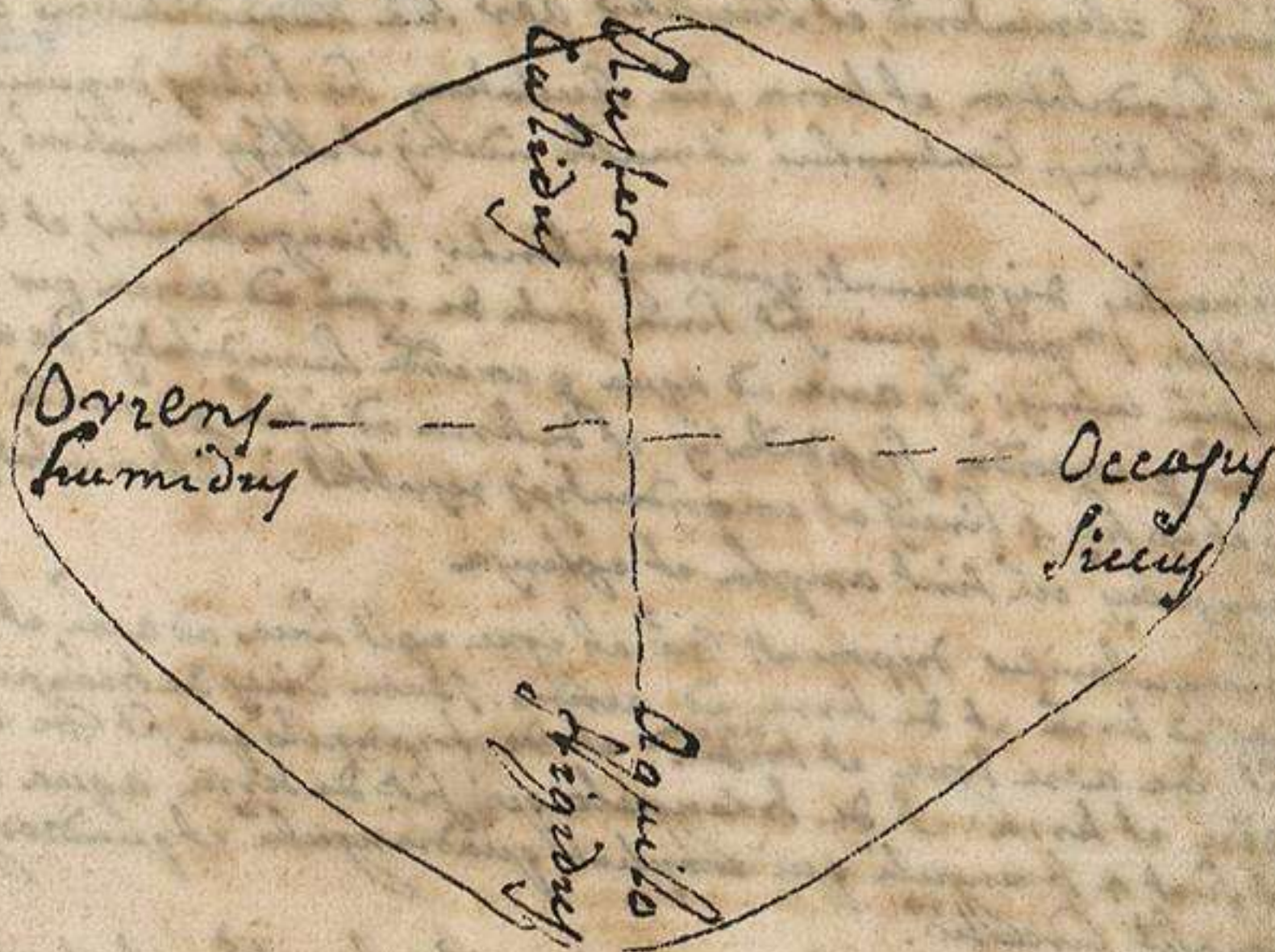
Elementa disponuntur quadrangulariter, triangulariter, et Circulariter. 1° patet quia fit linea recta de igne ad aërem per concordantiam caloris: de aëre ad aquam per concordantiam humiditatis: de aqua ad terram per concordantiam frigiditatis et de terra ad ignem per concordantiam siccitatis, et ex his 4 lineis et concordantijs resultat in elementis quadrangulus cui sunt ampla et extensa

Triangulariter disponuntur. Nam ab igne exit linea ad aërem, et de igne ad terram et de terra ad aërem. Item dicitur de triangulo qui fit de aëre igne et terra, et de triangulo qui fit de aqua, aëre et terra. Et de triangulo qui fit de terra, aqua et igne et sunt 4 trianguli qui complent quadrangulum et quadrangulus complet circulum.

Circularis est fig. elementum, quia unum elementum intrat alio. Sicut ignis qui intrat aërem dando ei suam caliditatem qui non dimittit suam propriam siccitatem quod est ignis: et aër qui intrat in aquam dando ei suam frigiditatem humiditatem: et aqua intrat terram dando ei suam frigiditatem, et terra que intrat in ignem dando ei suam siccitatem: et ideo in elementis recipit voluntas: et patet in gromis et in capite hujus. Nota sic arbor element. cap. de Branchijs et Idem

Nota quod in respondenda qualibet questio debet haberi observare. Subiect. Attendere Considerare. Recurrere Intendere. Servare. Lullij in Arte demonstrativa dist. 3. per totam. Ex lulla text. pag. 292. vade non se pigeat

Nota varios modos esse in aliis 1. Per incarnationem
 est sicut e una persona divina in alia: 2. Per identitatem personae ut
 est natura sua propria in divina. 3. Natura in natura y informationem
 et a forma in materia 4. accidentis in subiecto est multum
 hoc notat, et vide test pag 157.

Oriens est humidus: Auster Calidus
 Aquilo Frigidus Occidens est Siccus

Nota. quod apparet quod ratio in ge-
nere, et honorem dei. ex parte compendi-
sa invenit veritatem. De figura. 6.

1.º
regula con-
cl. Alno.

Quod invenit concordiis, an-
tibus contradiis. ibid. et quod in con-
venit, uterque concedat. Capite omnes mu-
tus jurantur, et negantur, et per leg.

2.º
jurantur
mutuo comete.

Cum apparet apparet contra
negationem veritatem, et affirmationem falsi-
tatem, debet statim abesse prout in illa
cum sumendo aliquod verum in quo convenia-
mus, ut inde cum adducit ad affirmandam
verum, et negandam falsum. in Camera con-
pendiosa ubi invenit veritatem. De figu-
ra. 5. Media autem dicitur a. l. q. d.

regula con-
cl. dicitur dicitur
facium.

Nota. quod. 5. est alius, et majoris
dignitatis in camera, ex a. l. q. d. q.
quam in alia. in aut comp. fig. 5. sicut
n. aqua apparet sibi colorem ex vase, in quo
condescit, p. 5. apparet formam p. came-
ras. ibidem. fig. 7. dicitur. T. regula ip-
si. 5. et veritas ordinat agas in a. l. q. d. ibid.

2.^a
3.^a
+
vna camera
est alia forti-
or.

Nota quod in qualibet que fiat pro. 3.º
bano pro, et contra, ut invenitur ob-
jecto quolibet cum triangulo recto, et qd
magis est decus. c. quod minus. i. quod
aqualis. n. p. dicitur in camera. compend.
figura. 7. in fine.

+
ad regulas
verum.

Nota

4.
+
Species
animae

Nota. quod. c. 1. R. 7. sunt tres
animae, sine quibus operationes ipsae circa
objecta, sub affirmatione, vel negatione, vel
dubitatione, vel confusione. Inis. Ceterum
citata. vide supra notab. 43.

5.
+
Dubitatio
quid sit

Nota quod per dubitationem debent
intelligere animi prudentiam istam,
quo utrinque ponderantur contrariae
istae confusio, ut tunc evidenter apparet
si affirmando, vel negando; ut dicitur
in. 1. q. 1. in 2. q. 1. de fin.
endo dubitationem sit semper ista confu-
sio, ut tunc evidenter apparet si affirmando,
vel negando.

+
Opinio.

Opinio autem definitur. Semper
supra affirmationem, eaque affirmatio
apparentia (est clara, et distincta) non
supponit opinionem.

+
Dignitas
animae

Hinc anima in operationibus
dignitas. Per se quae, et apprehensio
ipsa terminatur ad varia veritatem, et ponit
in R. memoria animi voluntas, et
istae istae quae pro utraque parte
occurrunt, vel affirmat, vel negat, vel
dubitat manet, et tunc pro affectione
voluntatis operatur; sicque prudentem
operatur. Unde dicitur in genere potius
deponenda est conscientia erronea,
(idem de dubitatione dicit) 2. d. 39. v. 1. ubi
alia imprudenter ageret, et tunc non ageret,
sicque peccaret. Omne quod non est ex se. p. q. 1.
inquit

inquit Apoll. ad rom. 14. vide Pecan.
rom. 14. quibus operibus. s. n. 7. et sequen-
tibus.

Nota duplex distingueretur esse
R. Jansenium. Dixerunt aliter: illud
negatione non proximam; ideo quicquid
inexpuncte illigere negando, quam affir-
mando; ex Magistro illum. in tabula
quibus. dist. 5. parte. 5. titulo. Per quos reges
fol. 75. col. 4. et hoc per quos intentionem
2a, non per quos, et per quos non qui-
us est affirmatio, quam negatio; per ibi-
dem monet; et declarat in lect. comp. per
accusationem inveniendi veritatem. fol. 5.

præter prius
negans, quia
affirmans.

R. Vero dixerunt ^{aliquando} inveniendi
nendo species. C. 1. 11. ut loco prox. ut. no-
tat Sullivan; et hoc mediante dist. 1. notum
uno modo affirmat, negat aliter, et aliter
bitat. Quod si locus non sit dist. 1. et subie-
ta dist. 1. nec perdem dabitur; sed C. 1. 11.
vixta nota in corol. notationis autem.

judicii va-
rietos.

Nota quod questio ^{verum} implici-
cite sit figuram. s. uno et explicite; qua-
re illam perferre capis, s. quadrangulo
figuræ. s. notos habet, non aliter uno
et quibus implicite in figuræ. s. explicite
te. questio. B. Nam per possibilitatem
supponit remanet dist. et quasi per
in qua consistit quomodo quadrangulo; et in
componendi
intentionem ad artem demonstrativam.

7o
C. B. Vero

per affirmations. In quadrangulis. per
negationem. In per dubitationem. N. per
fig. 2. et per explicit.

80

+
Varianda
quandoque
canece. ad
intentionem pro.
bandu. item
de imaginis.

Nota cum intentionem sua proba.
et non potuit, nec ad veritatem conuin.
cere per una camera, nec ad alia,
quodque inveniatur illam, qua intentionem
concludat, si dicitur ex hinc compen.
dico inveniatur. Varianda fig. 3. dicitur.
te magistro. Nota quod. 5. In primis
sumendi quandoque una forma parum
prociens, et quandoque alius est. et in fig.
7. ubi dicitur illud. Deinde ubi dicitur an
gis quod. 5. in camera. Tunc se ipsa
in qua. Vel quibus camera. T. prociens
cognem de a. v. x. y. 7. item an
in figura. V.

sic prociens inveniatur. Deinde
in camera. ^{tabula} quibus, parte 12. de
modo disputandi, ubi plura, et magis
commoda docet, per se non dicit. si ad
varianda anque prociens est, nec vult
sequi. Item in transferat se anque de
quo quo ad alium, et de una per regula.
ent ad alia. dicitur ad veritatem. et
hendo de uno ad alium, et subito multi.
plicando non, et in op. de multi.
canece dicitur ad illud. Videtur
fig. 7. ubi docet veritatem dicitur
vix sequi posse, ad artem inveni.
ent veritatem. et dicitur in regula. B. cap. 10.

+
Lex conuin.
cendi super.
bum. vide
ultima de
quibus opim.
vix in dicitur
sup. hinc in
veniam.

Nota quandoque istum vagabundo
 procedit, et in ~~equivocacione~~ ab ~~esse~~; + modus do-
 gum, s. camera; veritatis non comperit. ~~sed~~ ~~autem~~.
 inuis divagatur. q. arte comperio,
 s. inveniendi veritatem. ~~fig. 9.~~ +
 Unde laborandum est maxime amatoribus veritatis una
 Culliane acty, ut per istam ex veritate ex alia, uno
 una colligant aliam; uno poterunt, et et ex falsitate
 ex falsitate ad veritatem devenire, si operentur. In
 amina convenit cum figura A. ~~no. c. de noab. 13.~~

modus ~~fig. 9.~~ ~~ad~~, nec te ~~probeat~~ modus ~~docer~~ ~~in~~ ~~una~~ ~~ma~~ ~~gra~~ ~~par~~
~~io~~ ~~capit~~ ~~opific~~
~~tionem~~ ~~regul~~
~~in~~ ~~fine~~

Nota. Deus non potuisse, nec posse
 creare mundum ~~perfectum~~ eo, quod ~~Deus~~ - Mundus p
 vit. ~~Aut~~ inveniendi verit. ~~De modo~~ ~~majo~~ ~~fectior~~ ~~fieri~~
 ritatis, et minoritatis. et ~~is~~ ~~est~~; q. si ~~fi~~ ~~non~~ ~~potest~~.
 esset in A. et camera; ep. ~~defectus~~. ~~istius~~

Nota. quod C. requirit percipere quid
 sit Deus, et qualiter creare aliquid ~~ex nihilo~~ ~~creatio~~ ~~ratione~~
 ibid. ~~circula~~ ~~de modo~~ ~~supientie~~, et ~~ignorant~~ ~~fieri~~ ~~non~~ ~~pot~~
 est. ~~ubi~~ ~~quoniam~~ ~~transcendens~~ ~~ponit~~.

Nota, si pro equivocatio est inter
 disputantes ~~et~~ ignorantia, quod ~~omn~~ ~~equivoca~~
 de alio sit. ~~ibid.~~ ~~tit.~~ ~~10.~~ ~~de modo~~ ~~contra~~ ~~tionis~~ ~~ratio~~
 veritatis est.

Nota casum foremum ~~videndum~~ ~~est~~ ~~12~~
 perfectioribus ~~seculis~~ ~~ibid.~~ ~~tit.~~ ~~12.~~ ~~de mo.~~ ~~casus~~ ~~videndy~~.
 de ~~causa~~ ~~est~~.

Nota quod istus creatus non pot
 ita perfecte cognoscere bonum sine malo, ~~bonum~~ ~~per mo~~
 quam cum malo. ~~ibid.~~ ~~Questio~~ ~~si~~ ~~A.~~ ~~10.~~ ~~in~~ ~~cognoscit~~.
 trisset ~~creare~~ ~~C.~~ ~~est~~. ~~vide~~ ~~in~~ ~~tabula~~ ~~guti~~. ~~regu~~ ~~vide~~ ~~notab.~~ ~~9.~~
 tam. ~~C.~~ ~~in~~ ~~fine~~. ~~et~~ ~~qu~~ ~~non~~ ~~minus~~ ~~causa~~ ~~magne~~. ~~et~~ ~~valeriu~~, ~~pag.~~
 fol. 207. col. 4. et sequenti, post corpus in ambobz. 1028, in fine.

Utilitas.
in cert. num.
61.

Nota quod sicut ex paucissimis
literis alphabeti formantur dictiones
omnes; sic ex alphabeto acut formantur
omnes quibus innumeris. In introductione
autem demonstratur. ^{cap. primo} ~~et sequenti~~. Unde
ibidem subtilissime per acut Utilitas
et necessitas: quod idem quod nunc quibus
dicitur solum concedit, aut ~~est~~ alijs
est communis.

2. fig. 1. y

Nota tota acut per in mix-
tione consistit, media figura 7. non
sine 7. nihil fit in ore ipsa; sicut
sine metallo non operatur faber.
in mod. cap. 4. cap. 10. ~~et sequenti~~ 7.

3. fig. 2. y

Nota. quod si figura, camera,
curvatur 7. ibidem cap. 5.

27
+
dico lo-
quendi,
et regula
utilissima
in cap. 2. 4.
sent.

Nota. quod de. d. ac de qualibet
dignitate recipitur cogit perquam,
aut absoluta, aut in comparatione ad al-
teram, aut in comparatione ad personam
absolutam non recipiunt predicationem
temporalis, nec eorum, que ad dignitatem
pertinent; in comparatione ad personam
recipiunt predicationem temporalem. Ut
sunt eorum, solvunt; in comparatio-
ne ad personam recipiunt predicationem
eorum, que ad dignitatem spectant, ut
sunt eorum. Ad hoc 9. dicitur sem-
per applicat diligens dicitur. Unde
autem, cum dicitur. A. considerat, ne
solum. innotuit. cap. 8. fig. 1. in
line.

Offit

non generat, nec generatur: et ibi dicitur
 an possit dicitur denuo dicitur quod ab ipso
 no non voluit. Sed et quilibet sciam
 quod summi possit absolute, vel comparati-
 ad aliud, ex regula: C. vide ante riven. d.
 3. reg. 4. §. 1. et dicitur fieri et

vide coroll.
 notab. 26.
 Com. fol.
 60. ed. 1. re-
 gula 21.
 pro 1. figi-
 ca.
 reg. C

ad diversas aya conuad, per aay, ne
 falsa iudicemus probabilia; ne distri-
 guendo, abque distinctione concedamus
 et introd. cap. 9. De 2. §. 5. adi.
 et melius ages.

18
 +
 regula. B.

Nota. Dicitur de redimere ad aliquam
 camecano, et sic scilicet agere per hanc ar-
 tem, et ex ead omnia sub dicitur
 comprehendere. introd. cap. 13.

19.
 +
 redimere

Nota libellus chaos est maxime vtilis
 ad rem: qd. ex introd. ar. demon-
 strati cap. 18. in operationibus claren-
 coru significatiuorum opera intrinsecas,
 et extrinsecas oim corum, que signifi-
 canoz per vna dicitur ar. corule. cap. 28. vna

20
 +
 lib. chaq.

Nota. quod omnes trianguli requi-
 rentur ad certu iudiciu dicitur; quare
 canesca vna, alijs examinanda aye
 docet Magister Cullus in introd. cor.
 cap. 23. De vtilitate pendaru figura-
 rum. corule etiam cap. 27.

28. vna
 fig. 7. vna
 in margin.

Nota. Aquas ipsi aut insipien-
 tes est maxime, nec alie querende. introd.
 cap. 24.

22
 profundare
 22
 Aquas insip-
 iendum.

C. B. A.
in log. dis.
i. cap. 7. hoc
id est magistri
dicunt, in expli-
catione regule
B.

Nota. si veritatem consequi desideras,
non sis in resolutione precors; sed multa
conspiceras, multiplicando res quodam
partibus, non solum necesse, sed et in-
potes, et pdes, convenientes, conditiona-
es. Nec subtilis dixeris res quodam
nitatur concludere una partem quodam, sed
veramque, eorum variis, et dixeris; sic
enim dixeris resolutione capias elgen-
do quod magis. ex intro. cap. 25.

2^a fig.
triangulo
2^a A.
cum
mixtio.

Nota: cum tota actus, et in mix-
tione consistat, mixtionem triangulorum,
et angulorum. Agere. 7. exemplificatio
videtur esse in intro. cap. 27.

25

per regu-
la mixtio
nandi ubi
Cypine.

Nota cum mixtio ad veritatem
perquirenda ordinetur, variis modis id
fieri potest, necesse est quodam
in resolutione partem dixeris ad veram
partem, et dixeris veritas et angulorum
partem triangulorum; 2° ex consideratione
mixtionis, 3° sumendo convenientes, sine
toto alio, ex aliis figuris: 4. s. d. d. d. d.
4° ex denominationibus predictorum termi-
norum. In hoc habes cap. 28. intro.

2. 1° modus est volvendus circuli
ordinate, vel a capu; uno et variis
figuris ordinate, vel ad plures; quod
Cer. n. figura tales in qualibet familia.
et aut per modum proprium, aut per mo-
dum metaphoram. ibidem. sine apparere
quodam actus.

3?

3.º modus est. Formando ex partibus
 quibusdam camera; et ex istis maximas, per
 rationes per se notas; quod si per se nota non
 sint, formetur ex qualibet camera,
 sicut predictum est, ut nihil relinquantur
 dubitabile, sed ad propositiones per se notas
 deveniamus. ibidem. Hæcmodi max-
 imi sunt prædicti, quo si veritas, non
 quam contentibile est. Alia sunt præ-
 dicta inveniuntur citato cap. 28. ibi, et contem-
 plari debent diligentur.

formetur
 ex istis ca-
 mera.

Nota cum innotuit multiplicatio
 ad plures rationes inveniuntur prædictæ, ex
 regulis proximè dictis; tunc alia sunt
 assignanda ad verum iudicium determinan-
 dum: nec enim sufficit plures rationes inveni-
 re pro vera quæ ad hoc, quod iudicetur ve-
 ra; cum rationes possint adduci pro falso
 parte, sicut et pro vera; sed opus est modo
 iudicandi assignare; qui quidem multiplex
 est, ex Magistro Sals. cap. 29 innotuit.

26

Judicandi
 regule

Primus modus est quasi per subita
 conceptione veritatis; sicut ibi ostenditur.
 2.º est per recursum ad artem vocatam
 nam verum, quod concluditur cum triangulo
 uno, debet etiam in alijs orbitis subsistere; ne-
 que enim quibus oppositionum, quod concluditur cum
 triangulo uno potest ostendi in alijs triangu-
 lis orbitis, nisi sophystico modo; sed potest
 veritas in uno conclusa, alijs confirmari. ibidem.

hæc regu-
 la latet
 a Mag.

in scholio
 Coroll. 10.

q. hinc

33.

+
innationem
utilitatis

Nota. Nulla scia exarsat ali-
quid, quod reducibile non sit ad artem
nostram, et in ea implicatum; id autem
ut copiam, ad innata recurrere oportet que-
rendo semper ad concordantiam. Introductio
cap. 33. ad, confidetur, et mente bene
sine compulsi, i magistro datum, quod
typum ad habendum presentiam hujus artis.

34

+
Practica
artis.

Nota. quod in omni scia, quod addi-
tur, habet practicam hujus artis, ut pro-
bat Mag. introductio. cap. 34; et hoc recur-
rendo semper ad innata, et eorum deriva-
tiones.

35.

+
et in mix-
tura
et baston.

Nota. in permutatione Aristoteli
quod dicitur consistit ars ista; sicut n. reperi-
entia causa existit imitatio; sic scia illi-
mitatio, que per mixtionem habetur, que
sciamque i magistro, in introductio. cap.
35. per, nec a processu, pulchra invenit, que
nobilitatem artis, ac generalitatem de-
monstrans presentando. Ut si proponit ibi
quod est a ligno, aut propositione; si addit unum
cum, aut, vel aliam acquisitionem, iam aliam
habet propositionem, et tot, quot sunt artis.
Unde ut ars ista doceat in infinitum ter-
minum recordationem venire, non est qui
terminare possit; sed ad plura se extendit,
quam credimus ab aliquibus scia huma-
na posse capi. Age cit. cap. 35.

+
practica
Coartatio fugi-
endo, tanquam
cessit, dicitur
nus in janua,
regula ultima

36

+
vires omnes
ad totam
duerdei

Nota. esto qualibet res quibuslibet
res facta, ad hanc artem reduci possit; maxi-
me in concordantiam totius omnes reducere ad
nos proprios artis. Introductio. cap. 36.

Nota. Quamvis et ista infirmitas
convalescat; non dubites id pariter in
finium per alphabetum cordis venias. q.
in capitulo compulso. Magister compluit in
introduit. cap. 37. Et exoneratione contra
desperationem habendi sane formam.

37.
Alphab.
in recomen-
dario.

Nota. quod ad ista non accedenti-
bus, et numerabilibus. y. introd. cap. 38

38 nume-
rorum, cum
dividuo
non attingit.
39

Nota. si vij scribere libros, aut ordina-
re tractatus, compulso cap. 39. y. introd.

apula
scribendi
libros.

Nota. ut in hac actu periculis evadit
dies sibi quotidiis portionem suam quod
nunc, cum per singulos dies complecti.
modum autem scribendi, conetur oia ad sta-
dium eade Magister cap. 40. y. introd.

40
Modus scri-
bendi ar-
tem.

Nota. Multa studiorum impedimenta,
puta superbia labor, variatio materiarum,
et alia diversitas. cap. 41. y. introd.

41.
impedimenta
studij.

Nota. Studiorum est maxime ex
quocumque vito. vel auditu ad partem
cognem venire, colligendo. S. Aliquod
verbalis principium, per quod melius vira
illiganur, et ad alia invenienda deve-
nire possit. cap. 42. y. introd. y. videri nota-
bile. 3. y. 107.

42 +
quibus
semper
quibus
pa. in
phot. part. 10

Nota. 4° sunt actus aje: 1° per-
fectus, Agnoscere per. C. quibus memo-
ria recolent, et iterum illigere, cum bo-
nitate amanti. 2° propius, sed imperfectus.

43.
Actus aje.
+ boni. ex
q. 2. cam
e. 2.

malu, ex
dip. 2. cam.
c. 2.

imperfectum, agnatum per. j. dicens memo-
iam volentem, et illum itygnem cu volun-
tate odinet. 3. agnatum per. N. de pro-
prietate, et dicens supponem, fidem, et
credulitatem; 1. memoria obliuiscens, ituz
non itygnem, et voluntatem vel amantem,
vel odinens. 4. rando agnatum per. 9.
et et agnatum, et dicens dubitacionem;
hoc est annexum auctorem. Ex autem demost-
ratoria. figura. 5. consule notab. 47.

44

Camera came-
ram adiuvat.

Nota. Qualiter camera. 1. est
mda. 5. ad inuestigandum veritatem; que
si non habens camera sua, ad aliam
recurrere oportet: camera. n. camera
adiuvat. Hy. demost. n. 7. fig. 7. sicut
liber libent exponit, et caput, caput
declinat, ex introductione. cap. 40.

45

terminorum
proportio
ta concordia.

Nota quod vniuersis vniuersis con-
cordant, et vniuersa vniuersis. Hy. dem. fig. 9.
vniuersa vniuersa et vniuersa vniuersa; et
vniuersa vniuersa non est, et falsitas. Vnde
et n. figura. 7. item de equalitate ibi.
dip. 2. camera. t. 4.

46

immediata oppo-
sita, mediate
concordantia.

Nota. Quod sunt memorias
opposita; mediate v. concordant. Hy. demost.
partia, fig. 7. et in comp. fig. 7. et in
dip. 2. camera. t. 4.

47

+

Nota. quod. C, et affirmatio con-
ueniens: j. C. et negatio. Hy. demost. dip.
2. camera. c. 2. vidi illas, et alios ad
actum esse perfectum itygnem.

Nota. Cum ay in mixione confu-
 rat; hanc explicat habes in triangulo ff: *Practica mixio*
 que. 7. diff. 2. cum demony ex camera *fig. 7.*
 et. ~~U~~ et in triangulo nigromones ma-
 gister observandam esse regulam principis
 cum hujus ay; nunc servanda semper
 esse qd hujus ay; vel alia (alij ay; ~~ay;~~
 ff. ex notab. 35) in suis conditionibus;
 nam alij magister sequerentur, s. jam
 uno, jam alio acciperentur modo sui, de
 quibus loquimur. consule camera c. 7.

serventur
 gino: et
 ad hoc facit
 tota diff. 2.
 cum demony
 trawit.

Nota quod ex triangulo rubro. et caeco
 nihil est in Geo, nisi plura camera fruges
 s. qualitates. Ay demony. diff. 2. camera
 et. de triangulo rubro. limitat. in comp. pl. + et sol. 13.
 5. columnar. 2. est. n. in Geo majoritas relata ad caecum. col. i.
 Nota. Distinguendum est inter medietatem et

49.
 vadit ad notab.
 73. 7. figura
 50.

minoriem, et jam monij notab. 27. regula
 3. semperque servanda est majoritas realium;
 minoritas vero rationi. Ay demony diff.
 2. cam. Ux. et cam. c. 7. Ad idem fa-
 ciunt maxime dicta in actu inventiva diff.
 3. regula. s. modo investigandi, crisi-
 nem, Ux. et plura est existens in defectu,
 rone vixit defecit est. et regula s. de
 contradictione.

regula juri
 candi.

Nota quod sine J. nil potest anima
 operari; sicut in. cupiens de equo, et nescit
 cum equitare; sic anima sine J. trahit,
 et illigere nescit. Ay demony diff.
 3. de modo. intelligere, in corpore

51.
 J. figura
 necessitas.

De Deo vili
doctus.

Nota. Dicitur de conditionem misericordiam
dicitur, qd. huc magna est in bonitate; non
v. de conditionem misericordiam, in huc non
si magna in bonitate, eximitate est. *Comp. Deo. c. 10.*
fol. 24. col. 1. sicut de conditionem crea-
tionem quodam simpliciter, sed non de con-
ditionem creabilem, qd. si huc cum ratione ali-
cujus esse aliena a se, qua esset creabile, et con-
noscibilis est. quod est impossibile. *Comp. Deo. secun-*
da parte. a. fol. 24. col. 3.

conclari
va.

hinc est dicendum non semper cum
conclari: concluditur esse misericordiam; sed quandoque
existente uno misericordiam, aliud existit
venit; sicut patet aliis exemplis.

vide
notab. 90.
figura. t. quo
modo in Deo.

Nota. conditionem dignitatem dei
per figuram. t. et ostenditur in Deo non
esse primum, sed medium, et finem; non esse in-
tempus, et absolute majoriam, nec minoriam.
tem, sed in relatione ad creaturas, existens major-
iam ex parte Dei, minoriam v. ex parte
creatura. *Comp. Deo. 2. parte. a. fol. 24. col. 15.*

De Deo scien-
tigna. et qd
non agit contra
se.

Nota. in Deo non est possibilis agere
si in se, sicut in creaturis contra se, et contra suam
magnitudinem. *Ibid. fol. 25. col. 2.*

alia alijs
vantur.

Nota quia quibus jurant, et figu-
ra figuris; sicut. n. conditionem dignitatem mag-
tiganur per nos; si converso conditionem per
minoriam. t. per ipsas dignitates investigari poss-
sunt. *Ibid.* hinc patet veritas superiorum, et
necessitas. Nota. Proposita que. v. cum sol-

mista

vas, attendas oportet illius rationem, et bene compa-
res

consideres, ut si uerum esse ualeas ad camera,
 seu ad terminos, et servatis conditionibus
 ex terminorum mixione ortu questionem
 legitime solvere. *Magister* habet *Practica artis*
 in comp. de 3^a parte. d. fol. 25. ubi va-
 rie proponuntur, et plura quae. Idque
 idem capitulum alibi observat. *Magister*. et in
 4^a parte in *magister*. fol. 18.

Nota. Ut scias quod magis in crea-
 turis, seu sit tibi regula. Quae in Deo sunt quod magis
 idem per eam, in creaturis uari debent; in creaturis
 unde est in Deo dominium, et voluntas sua unde sciamus.
 una eadem numero essentia; ideo in creaturis p. ex de
 ut est id. quod magis; et rationes appetunt bonis.

Magister dominium, quam servituti.
 Comp. fol. 18. col. 2. Et creatur uero libere,
 et in principio. fol. 18. col. 1.

Nota quod triangulus lividus est
 tanquam situm ceteris triangulis. et excom-
 pendio. *Magister* *Figura*. V. fol. 29; idque
 in esse magna iam de *magister* alio agit *magis* non dimi-
Magister in *Figura*. s. triangulus lividus
 non ponit; sicut nec *magis*, quod in *magis*
 eius est in *magis* *magis*.

Nota *Magis* est esse aggregatum + 79
 forma, et de *magis*, quae sunt essentia *magis*
 essentia, quae est esse *magis* ab illis *magis* *magis*
 tum; et ita forma, et *magis*, quae sunt esse *magis*
 sunt principium; conjunctionis autem *magis* *magis*
 est medium; esse *magis* *magis*, scilicet *magis* *magis*
 tra est *magis*. Comp. fol. 12. col. 4.

Magis *magis*
 et 2^a *magis*
 vide cap. de
 simpl. et comp.
 cap. 1. n. 7. et
 d. scilicet *magis*

+ 30
De figura. t. et quantitas
quid in Deo.

Nota. si deo ex angulo sui tempus
et finalis; non materialis. Comp. fol. 24.
col. 4. et fol. 43. col. 2.

+ 31
Opposita per
Opposita cog
notentur. vi.
de vol. p. 1028

Nota. oppositum eadem est dicitur
per plura; q. uno cognito; per modum oppositi
cognoscitur et aliud. Comp. de i. par. sig. d.
fol. 20. col. 1. in initio vide quem
Bacensis. Nota. Privativa ensa non privativa

82
Privativa
quomodofit

non ensa, non una, non distincta est; sed non
subiecti sunt una, distincta est. Comp. de ter.
tia parte. v. fol. 21. col. 1. et in art. in
venia, dist. 3. § de moralitate, fol. 29.
col. 1. in initio.

83

figure. t. et x.
vales ad dia.

Nota quomodum ad complemen
tum accipimus. s. tanquam veli in pro ad
omnia; conp. modo indigemus. x. cum ad om
nem materiam sit applicabile. Comp. de
figura. x. fol. 21. col. 4.

84

Prima essendi
conspice velu.
fol. 719. et pa
ginam antec.
terti: et disti
que de ma. et
forma.

+ Nota. Principia essendi in creatis sunt
forma, et ma; istarum v. quia sunt boni
tas, magnitudo, et esset similitudines dei.
unde quarta, et qualis est bonitas, magni
tudo, et caritas, et talis est forma, et ma
gnitudo, tantum, et talis est ex eis aggregatio
sua conspicuum, ex notab. 79. Con. de pr.
ma parte. x. fol. 22. col. 2.

85

+ Præ in prin
cipis quomo
do ingreditur
mitate et

Nota Partes pitales, v. g. ignis, air
est ita sunt in mixto, ut que libet per totum
aliam sit interea, et continua usque ad extre
mitatem; et remanent in natura
conigue, tunc sue distinctionis. idem
in libro de attributis quancitas est. Compen
dium

comp. de 3° par. fig. elementalibus, fol. 44. col. 2.

hinc deus pro in quibus esse subalterna continent, et simul extra conti- que; eorumque quidem ratione diffinitionis; continentur in ratione diffusionis (que simili- tudo est divina circumfessionis) person- nes exornatas appendi. Vnde in libro pectorali 2^a parte

Nota. majoritas major est in cor. et in cordonia, que in contrarietate; ideo ignis, de quibus majorum est concordantia in deo, que in regularibus, que terra. Comp. de 4° par. fig. elem. fol. 45. col. 2. Nota. quibus habet practicum, et multa- pliationem rationum pro, et contra.

Nota. incarnationis pulcherrime, et que practicum 4° par. fig. demonstratione fol. 47. col. 3; et sequentibus.

Nota. Cum in deo dignitates omnes idem realiter sint, nihil sapientia sit, nec po- test potestas nisi quod voluntas. Libere vult, et hoc veri realiter dignitas. Vnde per rationem tm est quod possit potestas mundum ambula- re potest quam sapientia. Quatuor sunt in eternum, vult voluntas. Ex comp. 3. par.

figura alphasol. fol. 50. Vnde in comp. de 3. par. dist. 6. per le. Nota. potentia absoluta in deo, et horis. n. 2.

que, ut presens in sapientia, et voluntas, et actus actum, esse plura per rationem: idem de scientia simplicis ista videntur iudicium: po- tentia v. absoluta, que sit extra velle, et iudicium particulari realiter est. Ponderabilis dicta. Nam oppositio videtur ex ordine quoniam. De quibus florum arboris peractis, de sapientia in fine. Vnde cap. 29. In fine.

mirabilia

2^a parte
miratione
tabula
guti, fig. 5. par.
te. 8. de quibus
regulatis, que
23, et 24. fol. 96.

Practica actus
87
incarnationis

88
Punctus
transcen-
dentibus
in deo inven-
tione
fig. 3. Reg. 3.
fol. 10.

89
Pia absoluta
circosapientia
Nam oppositio

+ Ho impli-
cant in it.
figura.

Nota. cu simplici x que pop
videtur ad explicitos an...
liber quatuor fuit per arcum solvitur.
pend. fol. 59. col. 1. regula 27. ubi dicitur
synonima. synonyma habes.

Primum in deo
quomodo conc
ditur.

Nota cum negatur in deo pro
itelligitur comodo. quo in creaturis pon
sublati cu imperfectionibus ponitur; ad
est cum equalitate divina. univocis est
comp. fol. 63. col. 2.

simpliciter,
et per quid.

Nota simpliciter, et secundum
illud est idem quod per x; ynd. quod ho
abterius: quale. d. est putum fidei solvitur
per quid; id est per. m. non simpliciter, et
ratione sui: unde. c. etiam est sic putum
fidei; per l. hoc est per quid. Comp.
fol. 66. col. 3. de i. modo solvitur
s. in fine. Ad multas habet rationes
equalitatem istius, et voluntatis.

istius, et vol
untas equalis.

utilitas com
parat

Nota. utilitas compendij comendatur, bo
ra virtutis imploratur, et alia sciuntur
na notantur in fine compendij, fol. 66
column. 3.

suba major
adone; limi
tatur.

Nota. ~~suba~~ simpliciter suba major
est adone, aliquod in adone est major qu
suba; et itelligere major est quod cap. 1. sine
apimus. Comp. fol. 5. col. 2.

regula conclu
dendi de deo

Nota. semp in deo conc ludendum est
cum maiori et magnitudinis, affirmat
ve: cu minori et magnitudinis, negat
Comp. fol. 6. col. 2. Unde semp in deo conclu
ditur equalitas. Nota. finis ultimus est necessarius
terat a pia. comp. fol. 5. col. 2. linea. 4.

si necessi
tas finis ultimi

Nota. finis ultimus est necessarius
terat a pia. comp. fol. 5. col. 2. linea. 4.

96.

Nota. Cum dicitur magnitudo est ens, tunc
 cuius bonitas, magnitudo est. sunt magne. Et
 caetero signat alio modo: non tamen simpliciter: si
 ut dicere in Deo est bonitas, magnitudo est. non
 intelligit quod in Deo sine maiore, (ut dicitur absolute,
 et in se; nam per comparationem ad creaturas, iam
 Deus est maior) minoritas, neque contrarietas. Ita
 dicitur in Ray. in brevibus. tab. gultij. l. diffi-
 nitionibus. Idem monet in arte amativa, d.
 2. cap. 1. 5. Item in Ray. ubi dicit. Hoc est ad ver-
 tendum est; cum dicimus bonitatem, magnitudinem
 est. Quod caetero aliquoties accipitur pro ceteris;
 aliquoties non. sicut cum dicimus bona, bonitas,
 magnitudo est. conveniunt ad confectionem memo-
 riam: quia contrarietas ad hoc non convenit.
 Et hoc modo ita intelligendum est per eam an-
 tem. Ita dicitur. Quare et caetera, sumendum
 est cum distributione sui accommodata. Ars Magna. Part. 3. n. 1.
 Nota. Dico quomodo sumatur, que est per
 cipit demonstrandi, in mod. cap. 23. 8. ca. fin. endi
 tio autem. Quomodo est def. sua videtur. placeat in arte inveni. que
 Nota. Necessitas probationis est duplex; pri-
 mo est per agamen, et naturam, que est in causa sub-
 iecti; sicut si dicitur. si hoc est: et est. 2. est
 duobus modis; videlicet per causas, et effectus;
 sicut si sol est: dicitur est: si dicitur est: sol est. Et
 per causam se ipsam causantem: sicut hoc bonus,
 qui causat se ipsum ad agendum bonum, cuius boni-
 tate. Ab. de diff. fidei, et itas, parte vlt. de
 resurrectione. Unde cap. sequenti, 5. 3. dicitur
 quod

Agnet, ce
 caetera.
 idem monet in
 arte magna, 3.
 par. in diff. ne
 mag.

regula de
 97.
 regula pro
 bandi

supra, notab. 17. Creatura quoque potest consi-
 derari vel absolute, et in se simpliciter: vel respec-
 tive, et comparatione ad Deum. Unumquodque au-
 tem omnino specialius in aliquem determinatum modo-
 rum de necessitate ~~essentiae~~ versatur: et percon-
 cum specialis fortius conditiones per se notas.
 Ita for. loco citato.

Et quamvis creatura comparari
 valeat ad aliam ^{speciales} creaturam; siquae aliqua de ne-
 cessitate dicat: id tamen est de necessitate per quod,
 et ex hypothesis, seu de facto: quare nulla istam con-
 ditionem est per se nota; sed probari debet per suas
 primitivas, et per se nota. Unde si dico de Roje, quod
 est at. id proba per citationem. et quod est rationalis,
 et non sed. quam de hero h. h. et non sed.
 de Roje igitur solus per se notus habeo quod se
 esse per. esse. s. humanitatis. et quod dicat veliopia,
 cum conditionibus, ex eius connexionem, et opposito-
 rum remotione ostendit. Que quidem pro se per se
 nota in oibus. De. n. creatura potest esse, sine illis,
 nec Deus eam creare, sine talibus conditionibus;
 quod non potest facere, nisi conformiter dignitatibus
 suis. Et igitur creatura, ex parte Dei, similitudi-
 nem Dei: et ut creatura est, effectus dissimili-
 tudinis, seu. finitionis, et remotionis saltem.
 hae est ponderabiles, et regula. 4. citata de.
 Dissimilitudo autem est minor, et similitudo
 major; quare hae illius est regula. Age eorum
 regula, et videlicet quomodo inveniendus sit medium
 loy, et faciendus redueio specialis ad vale.

Inde not.
 74. Ce Caram.
 in Oheol. hnd.
 pag. 147.
 num. 5. Or.
 ce pag. 144.
 num. 542. etc.

inveniendum
 redueio parti-
 cularis ad velle.

Nota. Quae in arboribus questionalis, ca-
 pite de quibus radius arboris cellularis. Verum fir-
 mo

ma i. de firmamentis, et 4° elementa sunt de una
ent. ac publi. scia gnti: et quae corpore supercelestia sunt
nary est co-
dem.
incorruptibilia. fol. 155. Ad quas quae pae
affirmatio pro prima; et ratio, pro secunda, in
diebus arborum celestialis, fol. 85.

103

Concordantia
est solum au-
dem.

Nota. ex lib. de pto. al. et compo-
to, dist. 4. cap. de veratione rectoris per pto. Concordantia
tracitorum deservit, quod non sit rector per concordantia
re: et concordantia deservit, quod non sit rector per
concordantia. Et q^o concordantia non pot. stare: p^o
et quod concordantia, et concordantia non pot.
sunt esse idem.

104

adon caser
2^a p^o regu-
li. C. co. D. ex
acc. magna,
quinta pae.
fol. ad vige-
sima quatuor-
tabuli. id
habet in scho-
lo cap. 20.
pae. i. e. in
lit. pae. 8.
pae. 28.

Nota ex eodem libro, dist. 7. cap. de
quantitate per regulas deducere, quod quantitas
est 2^a p^o regule. C. quia nihil de in se consti-
tibile, eo quia simplex forma est: quia si
aliquid, iam per se radice fuerit, et si esse
substantia. idem de qualitate docet, dist. 4.
de veratione qualitate per regulas: nam q^o
reus, qualitas quid de in se consti-
tibile, eo quia simplex forma est, ab omni mea-
mutata. Et cap. de veratione huius dicit, huius
de in se consti-
tibile, eo quia aliter est. Et quae
ad agens de rector, passione, finem, tempore, loco
affigere quid unumquodque ex diebus de in se: p^o
coens, qui de in se ipso esse collocata; sicut huius
habitatione: et tempore, quod de in se ipso tempore
ficcus, q^o est in pto; sicut abstrahens de in
concedunt, ut cap. caparum: et pto, qui
in se suam propria natura, per quod est pto, q^o
est: et alio, que, ut genus de in se consti-
nem bonitatis, magis est ex quibus tale genus

compositum, sunt recte, a suis particularibus; et ite
 suo modo de passione potest dici. et recte addit, que
 in se consistunt per alios; sunt intelligibiles
 vidis; et sunt caliditas, sicut in se caliditas, cale-
 factibile, et calefactura: tunc in his color non inven-
 i concedere, quod in prioribus negari videtur. sed negat
~~quod in prioribus negari videtur, sed negat~~
~~quod in prioribus negari videtur, sed negat~~
~~quod in prioribus negari videtur, sed negat~~

correlativa
 geopio; con-
 cedere autem
 correlativa
 alios. si in aere
 magna, parva
 10. cap. de aere
 de aere
 107

Nota. si deo non est rias, neque per
 id est simplex forma, et simplex formans. vide et caput
 comp. dist. 1. de a. parte figure elementalis de qualitate.
 48. col. 2. et in aere quod dicitur, dist. 1. regu-
 de quo est sens.

Nota. si queramus quare d. noster non
 hoc dicit pro auctoritate sanctorum, sicut dicitur in d. f. auctor.
 locum est primo; qd. a. est super finem ad appor-
 tum omnique. 2. d. qd. libri galilei. 106
 omnes. 8. (et sic ratio est ejusdem magistri in lib. id habes in
 dist. 1. quinque papientis, cap. 1.) qd. auctoritas schol. part.
 sunt ex parte diversimode, et de ipsis diversimodi-
 nes sui; et qd. ipsorum auctoritas expressa, et
 minus diversa verba multipliciter interpretantur,
 et disputans per istas; et exinde istum confusio
 necesse. vide in libro de conceptione dicitur aucto-

Nota. semper disputantes supponere semper suppo.
 in aliquo caso, in quibus conveniunt, et per verba d. n. li.
 cum ad ista concordem conclusionem valeat, 107. in pto.
 a more d. loco proxime citato: quare quare, ho par. 10.
 aliter concordarent, qd. si. si procedens.

impediat actus eorum; sic motus dicitur in actu magno,
 p. 1. 3. cap. de generatione per p. d. i. h. d. autem
 quia actus, et in seipsum debet esse minoribus. n.
 non minorificat effectum, nisi concursus agens, sicut
 patet quod, cuius est consuetudinis subtile: et quod
 ab illo minorificatur. Hoc itaque considerata re
 in parte progressus: sicut patet quod in resque ad
 terminis determinandis, aut in procedente non
 debet minorificari ad corruptionem, et non
 cap. de processu per d. i. seducta: et hoc est
 in ipso concursu acquisito per d. i. Per quod
 quod in mundo in mundo

Vide in lib. de
 anima q. 1. q.
 3. ubi dicitur quod mi-
 nuta, et quod si
 n. ho non peccat
 sed. q. d. non peccat
 corruptioni cor.
 hoc p. d. et q. d. i.
 quo. q. 2. minuta.
 et cap. 48. ser-
 vent: itaque
 misericordiam.

Ceterum quomodo in actu essendi res
 hoc est per se non minus; in in actu itaque; hoc p. d. et q. d. i.
 ad actum operum istam per d. i. sunt omnia q.
 non concurrens sicut ad eorum cor-
 et notab. q. et ubi citatur. Vide in lib. de

Nota, quod dicitur quod dicitur dupliciter
 no ratione primariorum; et sic dicitur quod sunt
 dicitur dicitur quod dicitur; q. in pro proprio non primo;
 et ad alia dicitur sub ista, sunt quod dicitur. pro manifeste
 dicitur ex dicitur in actu inveniunt, dicitur: 3. regula
 4. 2. q. a liquid dicitur quod dicitur; q. generaliter per, nec aliquid
 dicitur manifeste; et sic dicitur dicitur, et creatur, sicut, supponit
 et dicitur; et ista alia dicitur dicitur dicitur. sicut
 dicitur quod sunt dicitur quod absoluta, et alique ex
 dicitur dicitur; et respicitur autem concurrens, com-
 dicitur, excluduntur. d. dicitur; majoritas autem solus
 comparatione ad creaturas in eo admittitur: Concre-
 dicitur in dicitur non dicitur; sed in dicitur
 dicitur. Cum autem dicitur dicitur notab. ad dicitur dicitur
 dicitur

+ cert. nam.
 104.

...sua accipit, ut egregius preceptor nri in lib. de
...reuerentia realitatis, accipit quibus longum procedit per
...orem per hinc conditiones, non quidem in actu operandi,
...m ab illis propriis presecunda haur, sed in actu dumta
...at illud, prout illud, ut objecta comparant, quod
...mitiva, vero, realia, quibus, substantiaria,
...necessaria, quibus, sociis non numeratur.

De sufficientia absolue.

Deseruiunt absoluta prout de specularum speculo
...le, quod est unum, prout absolute: cu autem specu-
...bile ipse triplex sit, nam vel subum d. r, vel actus,
...el ^{inclinatio} coherencia; ideo vno appumunt specula necesse.
...specularum subum, s. veritas, bonitas, et magni- ^{com}
...do: veritas ad contemplandum propriis sube ratione ^{v. d. c. d.}
...tem, bonitas finalem, magnitudo autem penen-
...ne totius solis, et perfectione totius finalis. Deinde
...speculando actus deseruiunt potestas, duratio, et ^{Cam.}
...toy: non ois actus aut est primus, aut 2. primus ^{e. d. h.}
...toy d. r. existere, 2. operari appellat: ad specularum
...re precise actus deseruit nobis potestas; ad actum
...imus potestas est duratio, et ad actus 2. potestas
...in virtute. Tandem ad specularum coherencia deser-
...unt sapientia, voluntas, et gloria: non sapientia de ^{Cam.}
...vit ad contemplandum veritates rerum, prout hoc solis ^{f. g. h.}
...endi: voluntas vobis, prout vobis, quibus unumquodque
...suum finem, seu perfectionem inclinat: denique ^{gloria}
...gloria ^{est}

~~Quia~~
ad conspiciendum ingeniose deservit quietem
aut concensationem ejusdem in adeptione apprehensa
per sapientiam, et adepti per voluntatem. nec aliter
restat speculandi, in speculabile absoluto.

De sufficientia relativorum

Relativa prout deservunt ad speculandum speculabile respectibus, seu multiplex: prout autem quod dicitur considerari potest. 1. in tota fortitudine atque originalitate. 2. in modis ejusdem pluralitatis. 3. in ordine. 4. tandem in gradibus. 1. modo deservit dicitur, aut est deservit, et si deservit concordantia deservit, et si concordantia. 3. modo, aut est in signo ordinis, et si deservit principium; aut in 2. modo, vel est in gradibus equiparantia, vel iniquitatis. si 2. modo deservit equalitas. si 2. modo vel est in principio, et si deservit majoritas; vel suppositio si deservit minoritas, que est representativa ordinis potentie potentia. nec ulterius restat speculandum in plurali speculabile.

De medio conjunctionis predicorum

Bonitatis, serpens realis, et medium conjunctionis
etiam ipsi connectit in actu illorum. Dicitur convenientia
conjunctionis, permanentia. Passivitas, vigor. sapientia, vis veri apprehensiva. voluntatis, ad bonum inclinativa. virtutis, recitudo. veritatis, conjunctionis glorie, delectatio. Dicitur, aliter. Concordantia pluralitas. Contrarietas, oppositio. Principium prioritas. Modis, neutralitas. Finis, ultimitas. Jovialis, excedentia magnitudinis. Equalitatis, tipant

manipularum. Minoribus, excedentia parvitas
De modo, quo prae sunt exemplaria.
et primo de Bonitate.

Bonitas est exemplar & concordantia tantum eo.
que continet, et in sua esse implicatur: et hoc per
dij. per idem. per propinquum. per simile. per vicin-
um. per aequale. et per proportionatum.

Per idem est nobis exemplar dignoscendi omnes deser-
vatas, atque expressas bonitates sub unica ejus ratione uni-
versa, id est convenientis. nam bonitas infinita, et boni-
tas finita. bonitas Dei, et bonitas creature. bonitas cor-
poralis, et spiritualis in unica ratione coeque, et sub eadem bo-
nitas actus finis est medium per illas dignoscendi. nam
quomodo bonitas est coeque finalis, et sic ratio bono, quod
est bonum; sic bonitas Dei est ratio finalis convenienti-
ae divinae, et sic ratio bono divino, quod agat bonum
divinum.

Per propinquum est exemplar dignoscendi quaedam
alia coexemplaritates sicut in aliquo proprietate con-
sistentis, sicut sunt virtus, et gloria: concordantia, et
similis; quomodo namque bonitas rationem finalem dicit,
et quomodo virtus ad finem accedit, gloria autem finem
ipsum consequenter perficit.

Per simile est exemplar dignoscendi quaedam
emanationes, ipsius rationem cum aliqua specificatio-
ne concernentes; cujusmodi sunt congruum, honestum,
suum, decorum, decens, concordans, salubre, salubere,
sanctum, purum, perfectum, tranquillum, modestum, iocundum,
pacificum, acceptabile, dignum, suave, benignum, utile,
commodum; quorum quodlibet ipsius coeque rationem
cum quodam

cum quadam adjacentia dicit; cuius adjacentie dicitur
adjectione aliorum principiorum ad ipsam bonitatem
potest apprehendi: sicut congruum dicitur bonitati,
concordantia; et honestum eandem cum virtute
boni; vicinum cum virtute minoris; et vicinum
speciali correspondentia ad potestatem est.

Per vicinum est exemplar dignoscendi improprie
coexemplaritatem propinquam, et eadem omni-
tiones; sicut vicinis, et sociis, ut certis, gaudere
solacium est huiusmodi, que per bonitatem hoc
so dignoscuntur.

Per equale est exemplar dignoscendi eadem
coexemplaria pura, non tamen propinqua, sed eadem
alia secundum eandem coequalem rationem exem-
plarem, sicut magnitudinem, durationem, potestatem

Per proportionatum eandem est exemplar
dignoscendi quosdam partes, et aliquales modos in ac-
cessu de eis dicitur generaliter, et pro-
liter; veruntamen quod non habent cum eis aequa-
generalitatem, sed per proportionem de eis dicitur
quod, sicut sunt essentia, natura, forma, abstracta
materia, formalitas, quidditas, et huiusmodi.

primum
exemplar
respectu
bonum,
et specum
in res-
pectu
illius.

Pursus bonitas 7. speculum respectu illius
respectu, s. per concordantiam, et per contrarietatem.
et specum modo per modum sicut expressum est in respectu ex-
emplari, prout illius sequitur ipsius exemplari
illius. et ad eius rationem coartatur. Per concordantiam
5. est speculum per modum oppositum, s. per simi-
litudinem, remotum, dissimile, longinquum, inaequale, et
per inproportionatum; et hoc non sequendo naturam
exemplari, sed potius ipsius speculum sequens
conditione

59
Cum identitate v. ad distributiones; et quibus proxi-
me dictum est.
Cum genitura ad emanationes, ut supra.
Cum predicabilitate, ad eos substantias, que predicabili-
tati, qui sunt extendere in se, diffundere virtutem,
ampliare potentiam, magnificand vice, etc.

De Duratione

Duplex est duratio, quedam permanens; alia perse-
verans: 1° vocat persistens, seu persistens, et est in 2° signo
affendi, et fundamentum 2^e. 2^a est conservatio positio-
nis, et illius continuatio, et in 2° signo, et in 2° diffusio,
vel productio, non autem ejusdem operatio.

Duratio per idem est exemplar ad duas determinatio-
nes, ut supra, que possunt dici duratio eterna, tempo-
ralis; instantanea, successiva; mobilis, et immobilis.

Per proximam ad magnitudinem, concordantiam,
finem perfectionis, et terminationis, ad equalitatem,
et ad gloriam quoque aliquantulum.

Per se ad duas emanationes, que sunt permanen-
tia, constantia, stabilitas, firmitudo, perpetuitas, vi-
ta, presentia etc.

Per virtutem, ut supra

Per equalitatem, et proportionatum quoque.

Per concordantiam, ut supra.

Per concordantiam propositi, per modum.

Est quoque exemplar, et speculum cum 4° respecti-
bus. Cum unitate ad declinationes, ut supra.

Cum identitate ad distributiones.

Cum genitura ad emanationes.

Cum predicabilitate autem ad eos substantias, qui
sunt possidere esse, permanere in esse, perseverare
in proposito

in proposito, in proposito congrua presentia, est
quod in his quibus predicabilibus rebus ipsa duratur

De potestate

Duplex est potestas, quaedam est vigor efficiendi, vel efficiendi, alicui agendi. prima in respectum factum, secunda naturalis.

Est exemplar, et speculum per idem, ut supra.

Per propinquum ad magnitudinem, sapientiam, voluntatem, et ad principium, et maiestatem.

Per se ad emanationes, que sunt, que sunt officiales, facultates, idoneitas, operando, et dispositio officiales, et status dignitatis, et potentia ad proprietates cuiuscunque sibi, ut dicunt eandem ordinem determinatam ad actus sibi competentes.

Per virtutem, aequale, proporcionatum, concordantem et contrarietatem, ut supra.

Et hoc cum quibus respectibus, cum unitate, identitate et genitura, ut supra. sed cum predicabilibus et rebus predicabilibus est potestas, qui seunt esse in se formalitatis, existere sibi, agere suppositi, in forma forme, posse pati mater, posse influere agentis prioris, posse autem recipere patientis inferioris et sic de ceteris.

De sapientia

Duplex est sapientia, quaedam nuda, et alia ratione dignificata. prima vocat instinctum, intellectum, instinctum vero apprehendit verum, id est consonum rationi, istum autem causas, rationes, sive circumstantias illius veri.

Est exemplar per modis, per idem, ut supra.

Per propinquum ad potestatem, voluntatem principium. Per se ad emanationes, que sunt consilium, ordo, lex, regula, dictamen, ratio, arbitrium

arbitrium, diffinitio, sententia, ars, induccio, inge-
num, doctura, disciplina, peccatio, experientia, dy-
scipulus, deliberatio, prudentia, intelligentia.

Aliis modis, et cum tribus prioribus respectibus, ut
supra. Cum predicabilitate autem ad tres substantias,
sunt apprehensio simplicium, compositio convenien-
tium, divisio oppositorum, discretio distinctorum, appre-
hensio simplicium, consiliatio agendorum, dispositio fa-
ciendorum, doctura majorum, disciplina minorum est.

De Voluntate.

Duplex est voluntas, quaedam libera, alio necessita-
ta, compulsiva, sive coactiva. 1° proprie appellat
voluntas, que in rebus rationalibus dumtaxat invenit.
2° 3° vocat appetitus, et in rebus simpliciter
naturalibus invenit.

Est exemplar, et speculum per idem, ut supra.
Per propinquum ad potestatem, sapientiam,
principium.

Per se ad emanationes, que sunt appetitus, amor,
regidum, ardor, fervor, cupiditas, incendium, volup-
tas, affectio, concupiscentia, amicitia, societas, par-
ticipatio, fraternitas, compassio, melioratio, dilectio.

Per vicium, squali, disproportionati, per concordanti-
am, et contrarietatem, ut supra.

Est autem exemplar cum 4° respectibus; cum unita-
te ad suas declinationes. Cum identitate ad suas distribu-
tiones. Cum genitura ad suas emanationes, ut supra.
Cum predicabilitate ad tres substantias, que sunt appe-
tente boni note, odisse damnum, abhorere incommodum,
irasci contra inimicum, et repugnare per utilitatem.

De Virtute.

Distributio virtutum: quaedam est recitudo actus, alio
v^o recitudo actus.

Cjus

Hujus accommodatio ad propositum est per modum
enumerationis, cum respectibus ibidem tactis.

Per propositum dicitur bonitatem, gloriam, et finem
perfectionis.

Per se ad emanationes, i. rectum, ordinatum, dignum,
iustum, laudabile, honorabile, venerabile, ex-
imabile, et appetibile.

Per predicabilitatem dicitur nos subiectum suum, pred-
cabilitati, i. dirigere, affectum ordinare, actum disponere,
cogitationem regulare, modificare operum est.

De Veritate.
Distinctiones veritatis in veritatem essendi, suam
veram, et in veritatem istam, suam rationalem: i.
consonantia rationis essendi; 2. v. consonantia
actualis iudicij.

Accommodatio ut supra. Proximitates sunt pot-
tas, sapientia, voluntas, dicitur, et principium. C-
naciones, seu similitudines ratio essendi, quidditas, f-
malitas, ratificatio, approbatio, confirmatio, val-
datio, autorizatio, regitum, et huiusmodi.

Respectus predicabilitatis confirmat vera, p-
bare ignota, ratificare probata est.

De gloria.
Duplex est gloria, quaedam est consequens finem naturalem
et per propositum d. delectatio; Alia finem gratificum
et per d. jubilatio suam exultatio.

est exemplar, et accommodat ad propositum cum
sibus respectibus, per modum supra dicitur.

Per proximitatem ad virtutem, bonitatem
finem, et equalitatem. Per se ad emanationes, p-
sunt letitia, gaudium, solatium, iocunditas, felicitas,
prosperitas, alacritas, laus, fama, victoria, triu-
phus, honor, exultatio, jubilatio, decus, pulchritudo.

enustas, honestas, hymny, caniones etc.
Cum predicabilitate ad letari in bono actu, et delectari
in diffusionem illius, congaudere in bonis actibus, et placere
in bonis amicis, triumphum in
inimicis, honorem opinere ex actibus virtutis etc.

De Differentia

Diffinitio quaedam est convenientium, altera oppositi-
va: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

De concordantia

duplex est concordantia. quaedam que, et unitas
est, sicut identitas, similitudo, aequalitas, que
est unitas; Alio est quasi unitas, sicut
propinquitas, vicinitas, participatio, que, admittit di-
versitatem.
Propinquitates sunt concordantiae. Bonitas, voluntas,
victus, et gloria; medius, et aequalitas uniformitas,
emanationes, identitas, similitudo, aequalitas, pro-
portio, imago, impressio, vestigium, figura, effigies,
caracter, species, societas, participatio, conventio,
amicitia, sodalitas, fraternitas, constitutio, compositio,
coordinatio, conjunctio, gregio, congregatio communis, pars
subiecti

Subijubilantes, constringere diversa, condurre
dispersa, congregare diversa, unice parere, comp
nere eorum, constringere subum est.

De contrarietate.

Duplex est contrarietas, quaedam est repitenti
alia deistentium. 1° veractum agendi, sicut ignis
aqua: 2° per actum essendi, sicut pdr, et dnm. ab
tum, et concrecū; forma, et mā, et cetera relati
Proprii. Dico, et finis privationis.

Emanat. Dissimilitudo, disparitas, Dissimilitudo, rep
tio, repugnantia, querro, controversia, bellum
micitia, discordia, Dissensio, seditio, rebellio, ob
conflicti, consensio, confectio, debilitatio est.
Di substantes, repitenti, agendi; Dissensio
relectum; inimicitia voluntatum; seditio, civium
discordia fratū; rebellio minorum est.

De principio

Duplex est principium, s. ordinis, et durationis
ordinis, originis, graduationis, excellentie, et per
tionis; durationis, efficientie, et productionis.
Iij propriitates sunt, potestas, sapientia
luntas, veritas, et majoritas.

Emanationes. esse, mā, felicitas, ead, occasio, p
mo, agens, pars, simplex, genus, velle, coe, qd
tentia, aptitudo, consuetudo, atq; compositum est.
Di substantes. producere de suo esse, elicere de p
disponere, efficere de subiecto mā, vel de nihilo, info
mare mā, formare pbum, componere certum
constringere indifferens est.

De medio.
Medium est duplex, quoddam int extrema mensur
et d. mensurationis. Aliud int extrema ordinis, et
extrem

terminatiō: in utrumque est mediū conjunctionis, cuiusq; est propius extrema coniungere.

opinq;itates. magnitudo, concordantia, equalitas. varaciones. Vnio, conmerio, ligamen, coordinatio, com-

icio, via, diuersus, modus, instrumentus, motus, ordo, mbera, organa, copula, scientia, artes, et hanc u-

enq; potē. Subiubilitate. subrore influentia finis, et refluxu-
prij, utiq; extremo subpeditare, principia linore,
em inducere, interporre est

De fine.

Duplex est finis, positius, et priuatius: primus est in-
tentionis, et operationis: 1. 9. finis perfectio-
; 2. terminationis. Priuatius autem est duplex, qui-
on est diminutio continua huius, quod positū est; et dicit
ruptio; Alius est desinentia ultima huius, quod relie-
on est; et d. priuatio.

opinq; Bonitas, virtus, gloria, concordantia, equalitas.
non. perfectio, terminatio, desinentia, cessatio, comple-
nā, quietatio, pausa, delectatio, fuerus, possessio,
ceptio, consecutio, effectus, filius, genitū, productū,
atū, creatū, conceptus, factū, constructū, compositū,
diuiduum, obum est.

subie. terminare motū, perficere intentionē, satiare
operitū, possidere operatū, fieri fuerū est.

De maiortate

Maiortas est duplex, quedā ~~autoritatis~~ ordinis;
alia graduacionis. 1. duplex, quedā autoritatis, alia
perfectiois; autoritatis d. de p. d. perfectiois v.
fine. graduacionis et est duplex, quedā influent
e, et virtutis; altera situationis: 1. dicit de potiori-
bus

proportibus; 2.º de superioribus.

Proxim. magnitudo, potestas, primum.

Amara. Altitudo, superioritas, sublimitas, eminentia, transcendencia, supereminencia, excellencia, superexcellencia, et generaliter de emanatione magnitudinis cum quodam excessu possunt hoc modo ad maioriatem reduci.

Subije. transcendere limites, inferiores superare, Dece, vim hanc subire, motum eius conditionis superioris cause suspenda facere, admiranda cito efficere et mirabilia suavitute complere.

De aequalitate

Si qualitas alia pura, alia permixta: pura est equaliter distans ab extremis, s. maioriata, eminentiata; et hec d. equitas: permixta autem est particeps extremorum; et hec vocat proportio.

Proxim. magnitudo. concordantia, medium.

Amara. adaequatio, equitas, iustitia, proportio, comensuratio est.

Subije. distans conjungere, extremo evitare, vitare conservare, mortem prosequi, sanitatem conservare, firmitatem evitare, proportionare distantes mensurare adaequare remota est.

De minoritate

Minoritas una est sufficientia, alia v.º privatio: i.º est sufficientia; 2.º inferioritas positionis, vel positionis, sive simplicis situationis.

Per proxim. est exemplar, et speculum ad finem privationis, et contrarietatem.

Per se ad emanationes, que sunt inferioritas, infirmitas, paupertas, egestas, indigentia, miseria, inopia, senectus, subiectio, obligatio, defectus, infirmitas, fragilitas, becillitas; et quod omnes defectus singulorum principiorum supradictorum.

Cum predicabilitate ad eos substantes, qui sunt facili-
dinendi, inclinatio deficiendi, promptitudo peccan-
facilitas fallendi active, et passive.

De quibus, sive regulis,
et eorum sufficientia.

Quorum quibusdam ab egregio preceptore pro-
ponunt; non quia sint alia, sed quia hec sunt pre-
cepta, et ad ipsa cetera sunt reducibilia. Ea autem
sunt, primum, quod de quo est. Quorum sufficien-
tia si apprehenditur: Nam, donec predicantur
aut est confusum, aut determinatum: si confusum
deservit nobis, primum, ad illud investigandum:
Determinatum est duplex, aut reale, aut habi-
tudinale. si reale est et duplex, aut substantivum,
aut adjectivum: si substantivum deservit nobis, quod
adjectivum aut est designativum sufficientie, aut
differentie: si primum, adhuc dupliciter; aut
primum est designativum sufficientie, sibi, et pade-
servit. Quantum: aut sufficientie, active, et
deservit. Quarto. si est determinativum
suffe, sic deservit. Quid.

Deinde si predicantur et habitudi-
nale, aut est causale, aut actuale. si causa-
le quadrupliciter: scilicet causa efficiens, aut

Sty

formally; et sic deservit. Quare formaliter
vel finaliter; et sic deservit. Quare finaliter
Aut materialiter; et sic deservit. Quare
Tandem si quid situm habitudinaliter
male, aut dicitur actum effici; et sic deservit
vel. n. est determinativum sui respectu; et
deservit. Vbi; vel ipsius respectu; et sic
quasi de quo possit, sive cuius. Aut
est actum agendi; et sic etiam dupliciter; aut
sum; et deservit. Quomodo; aut ad quem
et deservit. Cum quo. Hinc constat quod
et regulariter sufficienter.

De modo in generali investigandi
compositionem, et divisionem.

Cum triplex sit species medijs; i. conjun-
tionis, mensurationis, et extrematum. In
dico conjunctionis in hac parte est que pro-
posita: medium mensurationis est regula
medium v. extrematum est obiectum, de
quo queritur. Quod sit p. nam in om-
petitione que personis concurrunt, et bonum
commune est; i. p. res, respondens, et res ip-
se qua queritur, et respondens. Medium
conjunctionis est q. que se tenet ex parte
res; mensurationis est regula, que se
net ex parte respondens, et medium ex-
mum est obiectum, quod se tenet ex
se ipsius ~~in~~ petitionis, que est con-
q. dicitur p. sub voce dubitationis, et reg-
denti sub voce certitudinis.

De

De modis, quibus accipitur huiusmodi
regula.

Predicari modi sunt quinque, videlicet, Atten-
dere, considerare, recurre, incidere, et serua-
re. Et huiusmodi illustratio istius fit.

De medijs in particulari
De usu.

In hac parte media ad inveniendam veritatem
sunt quatuor: scilicet, esse, et perfectio ad affirmatio-
nem: defectus, et privatio ad negationem.

De quibus

Media sunt quatuor, scilicet, Abstractio, concre-
tio, continentia, et pertinencia; quatuor etiam sunt
modi.

De quo

Media sunt, primitiva, dependencia, de-
pendencia, et respectus.

De quibus

Media existunt ratio, et intentio.

Quantum

Media sunt soliditatem, et societatem si-
cut conyugium. totalitas, et partialitas.

Quale

Quo possidet media, scilicet forma, et primi-
tudo: rectitudo, et obliquitas.

Quando

Quo sunt media, et sunt mobilitas, et im-
mobilitas, scilicet immobilitas.

mobilitas.
per se

Media sunt interioritatem, et exterioritatem.

Quo

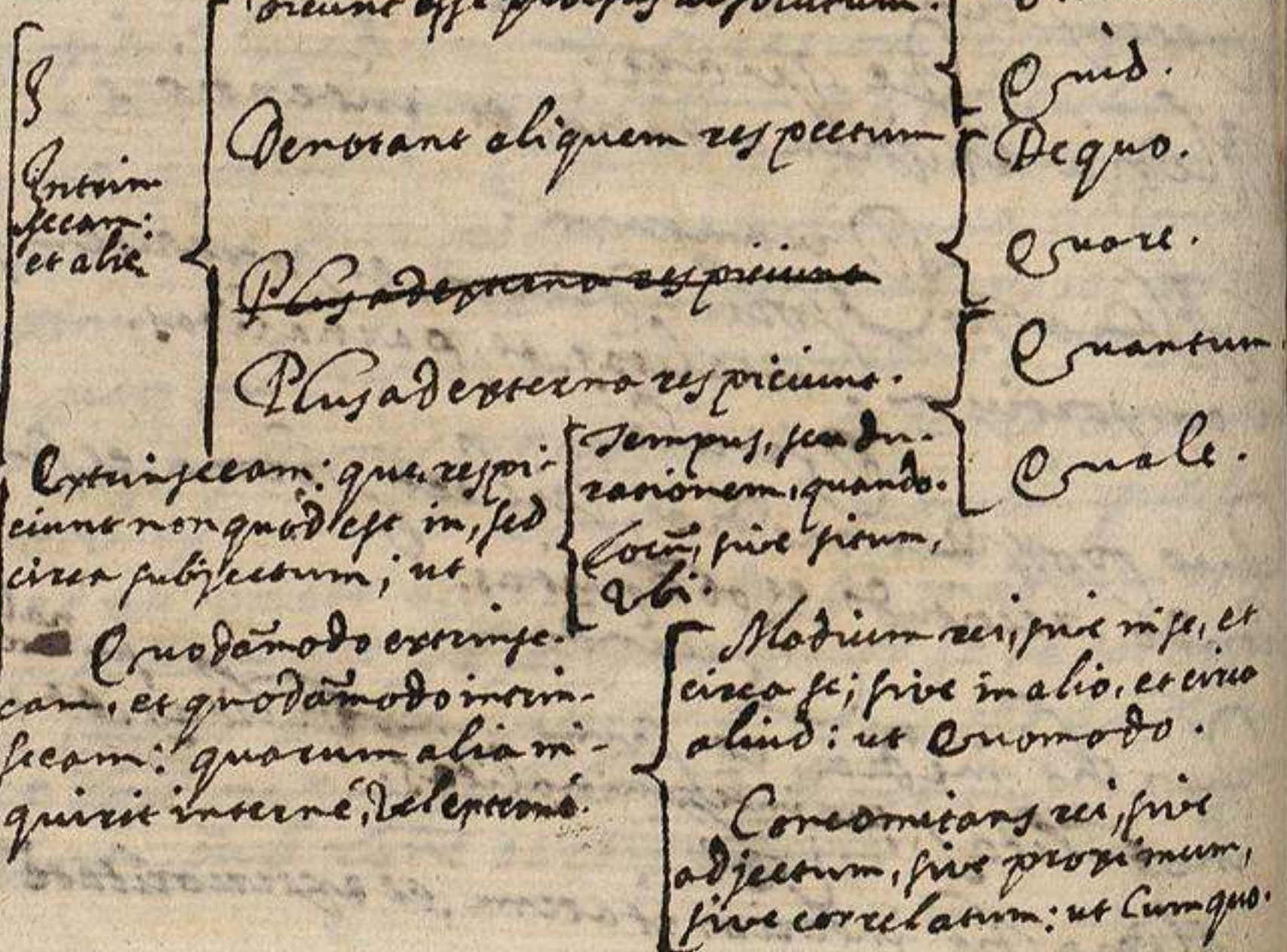
Quomodo
 Tenet media ~~fitur~~ et medi
 modis. et ordo.

Cum quo.

Media sunt separabiles, et insepara
 biles

Regule, sive quæ non indebitæ, sed graviter
 quidem de causis ordine, a magistro portio sunt adigenda
 nam alie spectant ad rationem rei intrinsecam: alie
 ad extrinsecam. Præterea alie dicuntur esse propriæ absoluti
 sive utrum, quid: alie devotant aliquem respectum: sicut
 De quo, quare: alie ad externa respiciunt: sicut quantum
 quale. Posteriorum alie respiciunt solum quæ sunt extrin
 subjectum: sicut quando, et ubi: alie vero respiciunt quæ
 quodammodo extrinsecæ sunt, et quodammodo intrinsecæ: quæ
 cum alia inquirunt interne, et externe medium rei, sive in
 se, et circa se; sive in alio, et circa aliud; ut quomodo: Alie
 denique inquirunt quoque interne, et externe concomitans rei
 sive adjectum, sive proximum, sive correlatum: ut cum quo
 dicuntur esse propriæ absolutum.

Regulæ alie spectant
 ad rationem rei.

Et quid: ex hypothesi, vel de possibili; et quantum ad agentia, vel communicationem.

Primum dicitur, et quantum ad alias cum compositione ex suo tivo, bili, et alie. Primum negando absolute et simpliciter: considerando est quantum ad agentia, s. de potestate, s. ut primum, s. ut primum ead. Et hoc apparet faciendum subter: nam bonitas de potestate est simplex per simpliciter, alios nullo dicitur bonitas simplex; quod est contra experientiam; 2. absolute, et simpliciter bonitas non est composita: quod si primum; semper esset talis quod contrarietur experientia.

Argo
con
tra
tate

Primum dicitur, compositum ex compositis contrarietur simpliciter; non vero compositum ex simplicibus; ut tivo, bili, et alie.

Contra: quod isto id sunt composita: nam quum est bonum a bonitate; quod est subter, et quod est de est magnum per magnitudinem, cum se extendit ad vile, est potens, quod est. Et hoc apparet manifeste faciendum subter, primum. Primum absolute, et simpliciter est vnum: per innatum de potestate, est hypotesi ad oia illo, cum quibus se concordantia. Primum, vel innatum quod ei tribuimus, per potestatem est potens; per magnitudinem magnum est: et ex hypothesi quod hoc innatum de possibili, et ista oia ista, et sic est compositum, et non simplex: et sicut dicitur de isto, dicitur potestatem de bonitate et alijs; hoc est uti secretis, que regat contrarium.

2. dicitur quod isto; primum, bili, et alie non sunt composita, adque bonitas esset composita vere ex illis et non simplex. Primum ut utendo secretis, et faciendo in mente subter, hoc modo: Compositum sapit de aggregatione partium: aggregatio, per aggregationem simplicibus simplicibus, est aggregatio, seu compositum ex simplicibus. per aggregationem ex partibus compositis, aggregatio ex compositis; 2. aggregatio partium simpliciter

simpliciter, et sic se nec unam, nec aliud dicit; sed per
 hoc indicat, est indicium ad utrumque; 9. non potest nomen
 componi, ad unum ex ipsis coactari. Sed hic est defectus, in
 quo esse incedunt homines; ad hanc. s. coactionem. Unde
 illis necesse est, quod fiat scilicet, et quod attendant
 illud, quod dicit Aristoteles; an sit verum; et non ad id
 quod sit in mente: et hoc iuxta regulam. B. excluden-
 do fidem in auctoribus, et ligantes in suis opinionibus,
 ut possint recte iudicare.

Præter: compositio nunquam intelligitur de aggregatione ex
 simplicibus; quod si sit impugnatum per hoc. Item in
 agnoscendo colligendo aliud in actu ex ipsis componitur (nam
 Aristoteles videt aliquem actum, pro defectu aliquo, non
 posse aliquid intelligi per unum in actu, assumat aliud in
 actu; et apponunt infiniti modi, quos sic adprobant:
 primum, et explicandum unam rem) hoc modo: compositio
 est simul positio, vel coactio ad unum esse sed isto modo
 ad compositum; 9. componunt illum.

Et hinc apparet explicatio tuo actus secundo. 1.
 est; absolute simpliciter, et sic se. qui modus accipiendi ac-
 tus per omnia nota transcendit. 2. est: sic quid; quod se-
 tum dividit in duo; s. de possibili, et ex hypothesi: to-
 titer. n. se sunt omnes res note ad invicem, ut sic; videlicet
 ex hypothesi; l. de factis, ut sit alio, ut explicet alio,
 una faciat sententia alia; sicq; de esse illis: nam sic
 est, quod facit sententia esse, ut patet ex etymologia: quod
 definitio est explicare, et hoc facit quodvis in actu
 quod rei adiungimus: nam antea illam non cognoscebat
 per illud in actu.

Præter: res debet defini per immediatius. Concre-
 9. supposito in actu de se, oia alia in actu, que sunt
 in universo que rei communis, sub contemplatione concretæ
 Dantur

verum

relp
estm
includio

ad de
deco
dicendo
aggre
et sic
et deo

1. a. figu. Dantia: non oia conjunt, dicunt, et contrariantur: et
ita sub contemplatione dicitur. I. contrarietatis, una non
est alia est.

2. a. figu. 3. 3. secretum est: facere secretum est. et ita si bis
esse longum dixerit multiplicando innato in eodem
sub contemplatione concedantur, et potest esse
esse oia (attendendo semper capacitatem sub, ne fiat
monstra, et sequantur obsequia) utendo regula utitur,
quod in innato respectu sub, ut videat sub quo conce-
ptione est illi tale innatum, magis se extendendo illi
memoria, et voluntas, cum delectatione, et illud affirmat
quod est. cui et melius tali sub applicare hila, et
quibus potest eam acceptione magis esse. non quod non potest
oia ab eis applicari: sed ut potest eis usui: semper
cum multis est loquendum.

Et in hoc apparet circulus in figure, in quo
est totum in primum, cum oia mixta, et oia, cum illo per con-
dantia, et ex hypothesi. ut de potest: quod non possunt
loqui, sine mixtione, et sic facimus scientiam, hoc modo
Bonitas est magno: nunc non cognosco bonitatem
illam: quam potest colligendo unum innatum, cum quo con-
veniret in duo, quod deperiat ut medium: et hoc est in
mixtione, seu conditiona illud innatum, cum illis, et
non cognosceat, neque illa, neque innatum; sed mixtione
et mixtione in se, et simpliciter non possunt cognosceat
sed mixtione illam cum aliquo innato de potest, I. et
hypothesi cum illa conjuncto: et sic semper mixtione,
faciendo circulum ratiocinat illa, et non alio modo
do. Et quod sit illud, quod cognosceat via potest explicari
nisi mixtione iterum, atque iterum, neque cognosceat
mixtio, neque extrema in suo simplicitate, sed solus
est, ut vultus dicam (in opus). et in hoc per
tota virtutis autem divine, semper faciendo subus,
tara

1. a. figu. *
in totum
in oia
in con-
dantia
ob hoc
mixtio
ad se
cum

Punentis

boni ubi, quo predicati, et vidento que innata in
 illis sunt imbibita, cum quibus concordant de pot. vel
 ex hypothesi, et sumendo tale innatum pro medio, odasit:
 modum: et sic innata, in quibus concordant, sumen:
 do medium ad unum de alio negandum: qd oia, que sunt
 concordant, sumen, et concordant, iuxta 2. figuram. * 2.
 et ideo debet fieri qd d. per romen, hoc est figuram
 modum, que ponuntur in qne, ut possint colligere in
 nata de pot. vel ex hypothesi, ex sabo, et predicato
 qnis: et oia illa, que colligam de periculis, ut media
 iuxta concordantiam. Et si querat: an bonitas sit
 magna? Responderetur est, qd sic; qd vides in magnitudi:
 dine innati extensionis, et ideo de periculis in bonitate, ut
 experientia constat, qd bonitas dei se excedit; qd d.
 2. Duratio est magna; sed bonitas est durans; qd boni:
 tas est magna: et hoc de pot. ut patet experientia.

vide
 curt. p.
 408.

loquor
 de pot.

Et si vis facile se expedire, percontare, o res:
 ponderare qd d. verborum, vel dispositionum, iuxta sua
 intentionem; et ex illa explicacione collige innata faciendo
 utrobis hoc modo: De quocunque verbo sermo simplicis:
 tatem; posse de pot. vel ex hypothesi pot. conjungi
 cu oibus alijs, et tunc sume illa, et facies magnam
 rethoricam.
 Et adverte qd de duabus simpliciteribus, ex quo
 non pot. fieri qis; qd illo non conjunguntur immediate, d. bardi.
 medio aliquo, et si ex accordis mediam, tunc habebis sei:
 entia: qd hoc modo fit: v. g. Bonitas est magna: per do
 per utilitate, quia faciendo subit de utilitate circa bo:
 nitate, et circa magnitudine; et postea de bonitate circa
 utilitatem, et tunc de magnitudine circa utilitatem;
 dicendo: utilitas per bonitatem est bona de pot.; per mag:
 nitudinem magna: magnitudo per utilitatem est utilis;
 Bonitas

Bonitas per utilitatem est utilis; q^o Bonitas de pot^o est
magna, conditionata est utilitate, que deservit, ut me
dium ad probandum Bonitatem esse magnam: et ideo
medium, q^o pot^o esse sub^o, in quo Bonitas tanquam fructus
magnitudinis influat magnitudini, et magnitudinem
fluat esse. Et tunc videtur quomodo ego non habeam
sciam de Bonitate magna, nisi illi adjungendo utilitate
tem; et de hoc conjunctionis utilitatis de Bonitate, et
magnitudine, nisi adjungendo utilitati innato medio
et de innato medio in utilitate, nisi adjungendo inno
tu sub^o influxus, et refluxus, et de hoc nisi adjun
gendo, quod medium de pot^o per utilitatem est esse ut
lis, et e converso, colligendo innato ex utilitate, et mag
de pot^o, videndum si sunt in concordantia per aliquod
tertium; ut q^o medium participat naturam utriusq^{ue}
q^o medium per Bonitatem est bonum, per magnitudi
nem magnam: utilitas est sic se pot^o fac; q^o concordant
in participatione extremorum. Et tunc est, q^o
nulla res conjungit cum alio si sumit in sua simplici
te; si vero conditionat, de pot^o hinc innato cum quibus
conjungit, alio cum quibus differant, et alio cum quibus
concordant; non dicitur sunt in concordantia dicitur, et
contrarietate, secundum diversa innata, pot^o 2° figur
et illo innato et si sumunt in simplicitate non
sunt conjungi cum predicato, et sub^o, et ita non possunt
et ideo sic esse medio ad probandum affirmando, neq^{ue} negando
haberi; sed plus si conjungunt cum alio tertio, cum quo conditioni
quo fac
non dicitur sub consideratione concordantia, hoc est esse innato in
quibus concordant, q^o cum illo 3° si sumunt simplici
illud neg^o dicitur, neq^{ue} concordant, sed per aliud innato
tertium concordat, per aliud differat, per aliud concordat
fide, sed
ne sum
prolixo
atque; et ideo de hoc ultimo, et sic in infinitum
circulando. Et ita potest eodem medio probare aff
mando uno et altero, et negando. Dicitur facit, si conij

illud medium conditionatum, s. innata concordantia cu
 ludo, et pto. 2. v. s. conijci illud. Tercat mediu, in or
 dine ad pto, conditionam cu innatis, cum quibus tale
 tibus concordat cum predicto medio, et idem medium
 ordine ad pto, qm, conditiones cu innatis, cum quibus
 contrariat, vel dicit, o tali predicato. At si respon
 ens est. Anista sunt ex istis ultimis innatis (cum qui
 tu invenis mediu differre, et contrariu, per alia in
 ato. o pto qm) alio innato, que subiectant in predi
 is, cum quibus talia concordant cum medio, et predicato
 is, et mediu ee cum tali pto qm concordat; sicq, respon
 debit a fragando, et defendendo. Tunc tu ex istis ultimis
 innatis colliges faciendo pto, alio innato, cum quibus
 illa innata contrariant cum medio, seu innatis medij,
 el pto, et negabis, q, predabis negando. Tunc respon
 ens, ex istis sunt alio eto et pto. ut dug ois pto
 abis processus circularo, et semper faciendo sciam,
 am quilibet dicit vere in suo contemplatione. si vero
 aut loqui ex hypotesi, collige innata ex hypotesi
 et aliq, bene pto, s. v. pto, per concretitate, vel
 experientiaque facile se expedias. alio pto, pto
 dicitur eto.

Nota 2. o. que sunt in uro connectio ad Nota.
 invicem, miseris, atq, iudici, mutuanq, hie deper
 tencia; et hoc non simpliciter, et absolute, sed in ali
 quo medio actus, contingent, q, q, ex hypotesi, vel de
 pto, nunquam inveniendo aliq, quod ex se sit primum,
 neq, ultimu, sed semper pto fieri circulus, s. multi cir
 culi, in quibus non reperit primum, neq, ultimu. Illu
 trat exemplo. Capis v. g. absolute, et simpliciter id
 est capis, sicut licet pto, q, hoc ontitatem sit on,
 et hoc adhuc non cognosco, nisi per medium, q, s. hie per
 sectionem, et locutionem eto: et hoc ultimu per ali
 ud

aliud medium est, et sic in infinitum, attendo concordantia per
se, (medij, cum capacitate, et conditionibus subti, et
exterioribus, ne fiant monstra; attendendo concordantia
et illam expellendo.

Contra. Lapis absolute non est nihil; q. ens; q.
int. ipso non dat medium, eo quod sint contradictorio, et
oia sub se claudant. It. Lapis absolute, et simpliciter
neq. esse ens, neq. nihil, neq. medium int. illa; q. v.
nec medijs non sit absolute. Et ex eo q. sint contra-
dictorio solum sequit. nec non posse de utroq. exte-
rioritate, quod sapit de medijs; sed vel unus, s. ab-
solute debere esse; et ita supposito q. Lapis sit ens, neq.
esse nihil, et e contrario: et absolute minime; de pot.
(ut possumus loqui) inveniuntur esse ad utrumq. per in-
venit. Et ad illud q. dicit; oia sub se claudant
It. eadem esse de pot.; q. ens pot. conjungi cum lapide
et e contra; et nihil pot. conjungi cum lapide, et e contra
si dicit; nihil cum sit negatio non posse conjungi. It.
faciendo subti conjunctionis; conjunctio per realita-
tem est realis, per positivum est positivum, per negativum
negativum; et hoc de pot., ut patet experientia. Et
contrario; q. si conjunctio nunquam esset negationis cum
aliquo alio, semper oia essent positiva, et ext.; quod
falsum; q. est. Et eo est, q. si Lapis absolute, et sim-
pliciter esse ens, jam non esset simpliciter; vel essent ip-
so eadem simpliciter; quod quia nequit; q. ubi unum
reperiret. etiam aliud, et sic deus, cum sit ens, esset
ip-; quod est falsum. Et in hac opposita facit
multos q. in quibus ponit unum verbum in
principio, cum contemplatione, quo contrariatur
cum alio verbo posito in fine q. quod maxime
est fugiendum. et sic videtur, attendendo unum, et signi-
ficationem nominum; ut in q. in quo querit; an la-
pis absolute, et simpliciter sit ens. ~~si quis dicitur~~

si dicitur in se, et simpliciter, et ens; cum certum sit ens a lapide distinguere, (ut patet eam si sumit in uero, quam ut contractum, et ex effectibus eorum constat) Distinctio est qd superadditur puritate lapidis; quo tunc iam ponit compositiones in lapide: ex quo apparet fatuitas; nam si ponit composit, quomodo dicit in se, et simpliciter.

Quod v. distinguantur probis colligendo mixta ab uno, et alio (et hoc ab ipso beneficio istius) quibus patet fiat disto. Non localis separatio; ut v. g. ens dicitur similitudine cum Deo, lapis v. distinetur, et distinctionem, et hoc ante istas; g. distinguuntur reali distinctione. p. anj. Constat esse, et perfectio nem, bonitate est lapis v. creatura, limitatione, imp: fessione; g. est. Non potest dici quod non concordant; qd oia concordant, diuine, et contrariant, sub diuersis con: templationibus. Et hoc est probis per positum colligendo innata ex subo, vel pro qm.

2o nota qd sicut fit pita, de potu de uno pureto, pot fieri de uno aggregato, iuxta conditiones partium aggregati, addendo concordantia, et expellendo con: trarietatem.

Nota

Et ad uberioris doctrina aduere; ut oia, que sunt in ueris, seu aliquo, que oia simplicissima consent; ut sunt novem pua ob plura: taliter, ut nec fieri, neq; factus esse tant. Alii v. que sunt simpli: cio in facto esse; ut fieri et semper consent conditiona: to cum compone, et conserue ex illis, ex quibus sunt: nam ho v. g. in facto esse, est puretum, et colus ho; in fieri v. h. p. p. p. s. maccis, et fam; et ita se h. h. subtra: et sic qd definiunt, sumunt in fieri. Non quod ipsum fieri etiam non possit sumi simpliciter, sicut

factum

factum: et sic non est nisi fieri, et nihil de illo potest dici
semper est, ex hoc hominum acceptione (que semper con-
tra punctum fieri conditionatum est compositum ex causa, vel
causa, cum respectu ad effectum) sumit de pot. vel ex
hypotesi, et sic est compositum, et constanti modo, et factum.
* Et ipsum factum potest hoc modo sumi, si de pot. condi-
tionet est aliquo innato, s. ut effectus, ut recipiens
esse, ex causa intinseca. Et aliqui Doctores sententiam
intelligunt factum cum ipso innato. Cuius alii, ut potest
se velint, factum solum esse quid repulatum est
positibus, ex secunditate nature, quod vocant secun-
dam entitatem. Et ostendunt bene in diversis con-
templationibus: nam illi concipiunt totum, v. g.
in contemplatione effectus, ex causa intinseca, et sic
illud claudit, non in totum effectus simpliciter, sed ad
aliquid aliud innatum. s. ex eo, quod distinguit, a quo
vix parte, tanquam includens, et includens; et hoc non
simpliciter, sed per aliud innatum; et sic in infinitum
quod alio modo non habemus sciam. Scilicet, bene
contemplant totum, ut unus simplex pulchritudinem
ex partibus simul sumptis, et unum; et hoc sub con-
templatione distinctionis ob illis, quod est illud effectus
tus, et hoc, quod non est in partibus, et unum in dictis
concordantiam, contrarietatem de pot. in diversis
nari, conditionibus, et contemplationibus. quod
nibus est, ut docet Ar., et experientia, potest nature
secunditate, et conservationem, quod apparet in con-
cordantia: et potest nature pulchritudinem, et exten-
sionem, quod apparet in dictis: et potest nature formam
dinem, stabilitatem, et conservationem, quod apparet
in contrarietate. Ex hoc collige tota ratio est
absoluta, de pot. fieri: non contra pot. exper-

extendi, et fiet magna, & magnitudine; potest etiam
 in eisdem; & nihil tunc obstat, et simpliciter. et sic dicitur
 in genere scripturae, et quae sunt composita, et quae sim-
 pliciter est. At post eadem hominum acceptionem,
 aliqua sunt, quae semper censentur composita, vel
 conjuncta cum aliquibus innatis, quae adveniunt com-
 positione: et sic vix sic loqui, ut se aut accomode
 illi; percontare quod dicitur per nomen, vel lege expo-
 sitiones, et tunc in se ipso illud faciendum, vel exten-
 si conditionata, cum declaratione illa facit, subus, colligen-
 do innato, servando concordantiam, et expellendo illa, quae
 sunt contraria rei, sub illa declaratione, et contempla-
 tione.

Quae virtus est unus ex novem virtutibus, et tunc
 componitur ex vi, et pro, et sic. et sic dicitur novem
 virtutum est simplicissima. Et verum est, si consideretur
 eius etymologia: et illud, quod per nomen signatur est sim-
 plex: et quod nomen sit compositum provenit ex indigen-
 tia verborum. 2. Quae virtus in se est simplicissi-
 ma, licet in declaratione sit composita, quod respicitur
 quae explicari, nisi addendo ei aliquid, et componendo
 illud. Et sic dicitur alia et etymologia possunt compositi
 composita, & non tunc, nisi in istam, vel in ista littera;
 v. g. si concipitur, O, quae est vox signans dominicam pro-
 nam; potest contemplari suas litteras, et inveniri ar-
 culus, qui quibus, neque, sine, habet; hoc est tunc domi-
 nationis, non inveniri in aliquo et prius, neque, sine,
 et ideo de deo dominamur, et superamus. Et videtur
 fieri potest, si componitur ex duobus syllabis, vel litteris.

litteris, colligendo innata, s. ex figura litterarum
vel ex similitudine in pronuntiatione: vel q. d. compo-
situr hoc vox, s. scribitur, et res signat per ista,
non dat composit. etc.

Tandem noto; oia, que sunt facta aliquando
conjunctione inter se, s. concordantia, et hoc semper
in aliquo modo, q. d. que res simpliciter nequeunt
conjugi, et per hanc concordantiam, una per aliam
an Delectationi valet, et e contra: hoc est semper
curari servandi, attribuendo unicuique rei illa
que ei competere possunt, iuxta capacitatem sub-
iecti et ejusdem conditiones, attendendo concordantiam
inter ista, et expellendo, que sunt contraria: que
quidem concordantia variis modis conjugi pot. ut
inter causas, et effectum, inter finem, et medium, inter
quo natus contra, inter proprium, et appropriatum.
tum; et hoc modo reperitur in metaphoris, et in
signum, et signatum etc. Et supposito, q. d. res
conjugat cum aliquo reo, sequitur quod de ta-
li re possimus affirmare oia illa, et illos Delecta-
tione per ea, que innata sunt in tali predicato,
et subto: et hoc modo res semper explicabitur per
vel ex hypotesi, per oia illa, que res se, vel res
pot. et ideo de eadem re possunt fieri tam diversi
Oratio, et eloquia.

Solum attendere ne fiant transita: hoc mo-
do, quod si tu dixis, et conditionas aliquid peris, cum
subto aliquo, debes tali predicato attribuisse illo
innata, que concordant cum subto, cum quo est con-
ditionatum: et si tu vis conditionare predicatum
cum

cum invariabilibus concordantiam cum illo, non
 attendendo si hanc et concordantiam cum ^{eo} in quo
 reperitur esse plus; facit transitum, qd loquens
 de potestate illa pro. et non ex suppositione, quod sit in
 tali sub.

Ex dictis sequitur nullam rem declarari
 in posse in se, simpliciter, et absolute, sed qd quid
 de potestate, vel ex hypothesis cum aliquo addito, cum
 quo concordat, et in se invariabiliter.

Contra: qd si dicitur declarantur leges per
 aliud, et in ordine ad aliud, et quantum ad communia:
 in rem; in quo distinguitur leges absolute, a relativi:
 videtur. n. eodem modo evolutioni. solutioni-
 nem querere. Et vide quod relativus non habens
 esse in se simpliciter et absolute; sed omne relati-
 vum est ad aliud.

Sty Natio Francicus.

prima
figura

De figura

2^a fi-
gura

3^a figura

4^a fi-
gura

quinta
figura

regula
diffini-
tionis

regula

regula

(C) 200

compositio, et videbitur proprio, et appropinquatio; ut dicitur. C. appropinquatio. Bonitas est compositio significans; proprie est contemplatio, et videbitur.

2^a est in se; nam ab eo non esset: ut bonitas sine deo, concordantia est non agere, nec esset subus magnitudinis est. Nec pro- prius, nec appropinquatio in 1^a figura essent. contem- platio, et videbitur multa.

3^a figura est de 1^a et 2^a adjuvante ad- ventione contemplatione, et videbitur multa.

4^a est de 1^a, 2^a, et 3^a ad componendum tabula et multiplicandis deis in eadem, cum 4^a contemplatione, et multa videbitur est.

De definitionibus.

Dea tam 1^a quam 2^a figure sine sua propria de- finitione, et ad imitationem dea possunt defini- contemplatione.

1^a est de se per eas, mater, s. factus, et sine em: et dea se possunt defini.

1^a est per regulam. B. contemplatione, et dea possunt de- fini.

1^a est per appropriationem, compositionem est. et dea possunt defini. et 1^a generalissimo est; et hoc est.

De Regulis.

Regule sunt de se, explorant proprie, et appo- piatione, contemplatione. Adjuvante 1^a, 2^a, et 3^a figuram.

1^a non esset, nec virtutum agit de circulo conver- sione de se, et pro, et e converso; contemplatione, et videbitur.

Bonitas est Magna per magnitudinem; implicite Magnitudo est magnificando eam pro magnificone. contem- platione, et de 1^a figura, nempe est dea, concordantia est.

contemplatione, et videbitur. et hoc est de 1^a et 2^a figuris.

est, quod magis intueatur ex 18 partibus, et tunc dicere
re potest, et applicare ad illud, quod magis
enodatur: et tunc in magna eloquentia, cum magis
veritate contemplantur.

proia mu-
tuo
invenit.

Nota die pronome ad invicem sunt pronome
et potest intueatur illud, quod magis, sciendo potest res
dia, et formulas, et regulas. Et eius doctus de ma-
na sapientia, per gratia sapientia, et per gratia. Pulebra baltey.

Nota et 18 dia ad invicem sunt pronome
p. 1025.

per equat
2.

et potest illud magis intueatur, et sciendo potest res
et formulas, et regulas.

+
B. m.

Nota una ex 18 partibus, pronome in agere
eant in se, et illa que continentur in se, et agere
agenzia q. d. esse est.

modo
uenerit
esse.

Nota die sunt innate ad agentiam.
Nota ex hypothesi q. d. esse est.
Nota quaedam dia sunt simplicia, quaedam vero
composita. contemplantur. simplicia punctis dicuntur
nomina absoluta, pauca. contemplantur.

+
B. m.

Nota unus pronome potest intueatur per 18 partibus
et de pronome.

Nota tam 18 dia, qua pronome possunt
intueatur ad invicem per plura, et pauca, simul,
successive.

+
B. m.

Nota die pronome applicantur ad 1°, 2°, 3°, et
4° figura, ad regulas, et ad invicem. et hoc quo
ad agentiam ad communicationem, et applicationem.

+
B. m.

Nota. scio potest, potest sciendo potest, et
dicens magis dicens, reducendo ad illa potest.
De Demonstratione.

+
B. m.

Una est a priori; alia a posteriori, et alia per
equipollentiam. Nota de obitu pronome, et 18
partibus potest fieri; et hoc per applicationem.
Nota.

Nota. talis applicatio semp ex contingenti est. ut
Nota. modum demonstrandi nunquid est rectus primus.
sicut, sed ex hypothesi.
Demonstratio in divinis est persequi rationem
fidei; et hoc supposito fidei; et sic patet secundum
notam in; et propulset cap. si sent.
Nota demonstratio est eam scilicet.
Nota dicit ad invicem communicant, et demonstrantur
proprio communicatione: et hoc ex secunditate rationis, ut
universum sit planum. contemplare est
Nota applicatio potest differere metaphysice, et
utrumque. Nota abstractio. contemplare est
Nota dicit ad invicem inquirunt per figuram; et hoc
secunditate rationis agentis, communicationis
et remanentis quolibet in sua nota.
Nota. potest ad omnia libere. ad id. 1. 2. 3. vel applica
tiones, regulas, ad synonyma applicatio aliquid. tio.
contemplare, et tunc huius doctus. et ei potest
ad invicem miserando.
Nota. modum potest esse immediatum, et mediatum, et
corbo. supponendo, et proprietates, que sunt immedia:
te. et corbo. non est immediatum, sed mediatum; id est me:
diantes pro proprietate, ut eo de tribu iuda. contemp.
Nota de verbo, oratione, lege est potest abstractio
quam plurimum, et multitudine in parte; et et facere presan
tentorias, leges, et maximas ad dulcedinem illud
quod est in se, et ad concludendum illud quod est in
et eius in magna sapientia, et doctrina.
Nota dicit nota tunc pro connotata, et connotata connot
ad invicem miserant, et etiam per regulas. Quomodo dicitur
connotata in accidentibus in rebus, seu nota
notandum, que corbo de 2. nota regule. C. contemp. +
Nota sunt media ad probandum. contemplare.
Nota

Nota se primarie, nempe dia nota proxima, dicitur
ut, qd supra scribitur, continent, bene, dicitur
implicite, vel virtualiter in 1^a figura, 2^a, 1, 3^a, vel
in regulis, & definitionibus: & g. veritas conten
plata, et videtur.

Nota dia nota possunt dici ad invicem primarie
ut utilitas est bona per bonitatem, et bonitas per
sua est utilitas. Attribuitur et qd i³, et subus tra. con
placet.

Nota cu se, nempe, formale, sine proxima
implicite, non possunt ad invicem miseri: delecta
vel dici se primarie, sine appropriatione. et in
hoc consistit magna sapientia.

Nota illud, qd dicitur, semper est ad speciale, et
magis concordantius et promptu, ut magis scias
non dico, qd ad via se nota non sapit, et et ad
nomina univocalia, sed bene potest ad speciale, et
magis concordantius, ut scias hoc se nota et
valgat, et hoc se proxima, cum proxima ad
invicem se sapiant, et sic potest ad magis speciale,
et et ad velle, semper cum appropriatione.

De Probatione

Nota quod probatio pot fieri per contra videntem
et per concordantiam, contemplata, et videbitur multa.

Nota subus pot fieri, ut se primarie, prout supra
probatione, contemplata.

Nota, ut forme, et ut sapit probant simul, pro
divisione ad libitum multum, sicut probare. Et in hoc
videt magna eloquentia. Nota hoc ex fecunditate
nomen.

Nota subus pro divisione pot probari per con
cordantiam, & concordantiam, et in hoc apparet mag
na sapientia, contemplata.

Nota subus, tam primarie, qua sapit, quam
pro

pro divitione possunt fieri multiplicando in vi: sicut
trius, addendo, reflectendo ad primas: et in hoc
apparet magna eloquentia.

Nota subterfugium fieri ad dia, et figure, 2^a, 3^a, quo
primas addas, et et addas, contemplantur
videtur; et hoc ex secunditate
Nota probatio ad libitum: et hoc ex secunditate
et apparet affirmatio, negatio, possibilis, im
possibilis est.

Nota se sine synonyma, sive ex dia, quod
ne magis gntis, quod est: v. g. bonitas est potentia
magis est: eali modo, et non potest bonitas agere, vel at. ad
differe, sine potest agere, dicitur, vno est, nec in
magis: sed bene potest absque magnitudine, et esse bonitas est
magis; et magna absque minoritate, cum magis potest
se dat, et contingens, contemplantur, et vnde
magis non potest absque duratione, potest agere
est, et non est bona, nisi mala suo modo: quare
magis dicitur abusu, et sic de alijs rebus, hoc arg
emper est appropriatione. contemplantur, et vnde
et hoc ex secunditate nate.

Nota potest uti toto Arte ad libitum, potest
magis nate secunditatem; et tunc est in magis
eloquentia, doctore, et sapientia, sic in
propria cabula, gntis, de figuris, sicut de
Nota ad maiorem perspicuitatem, quod dicitur
querere debet scire. Non dicit, et non potest
magis scire; sed ne magis sit amabile, et intellexit
magis. et hoc potest magnam imperitiam nostram
Nota se uno nomine, vel verbo potest efficere subterfugium
um subterfugium occasionalis, contingens ad agendum, vel
in ordine ad agendum in maiora formula, nempe
synonimo; et sic devenire ad magna nomina eloquentia
vnde

et hoc ex secunditate nate.
magis nate secunditatem; et tunc est in magis
eloquentia, doctore, et sapientia, sic in
propria cabula, gntis, de figuris, sicut de
Nota ad maiorem perspicuitatem, quod dicitur
querere debet scire. Non dicit, et non potest
magis scire; sed ne magis sit amabile, et intellexit
magis. et hoc potest magnam imperitiam nostram
Nota se uno nomine, vel verbo potest efficere subterfugium
um subterfugium occasionalis, contingens ad agendum, vel
in ordine ad agendum in maiora formula, nempe
synonimo; et sic devenire ad magna nomina eloquentia
vnde

ria, efformando sententias maxime, ad probandum
et delectandum: et etiam fieri de oratione, vel
lege, vel summo sensu; vel de his primis; reducendo
et reflectendo ad sum propostum.

+ *reducio.*
Nota quodlibet potest aduocare ad id figuram
vel ad idem regule. C. vel ad idem vel ad idem
per compositionem, mixtionem, et est generalissima
per appropinquationem. Etiam potest aduocare per sententias
auctoritates, per facta, per synonyma.

+ *reducio.*
Et nota. Hic duo ad invicem se componunt, et mixtionem
ut itaque sit dispensatio. Et nota quod duo sunt ex factis
dicere non

+ *reducio.*
Si uno nomine, verbo, synonymo, s. oratione
plures conceptus possunt exprimi; et ad libitum
differunt; cum sint plures conceptus verborum, quia
difficunt; concordant per concordantias; et per contra
in eorum concordantiam. Et in hoc admirandum est itaque
seu. Nota, si multo nomine, verbo synonymo se

+ *reducio.*
multum intelligeret, et se ad hunc
Nota nomine, verba ad rationem veniunt ex fundamentis
naturae;

+ *reducio.*
Nota. Quia, labora in nobis edicendis, et
videtis quanta sit sapientia, et eloquentia: et hoc
semper ex fundamentis naturae.
Nota de voluntate quid faciendum. contemp. lac. et
multo videtis.

+ *reducio.*
Nota in uno oratione, lege, s. auctoritate
cum innati quamplurima sine, possunt fabricari
efformari alia oratione, lege ad probandum, concludendum,
exponendum, interpretandum, et magno eloquentiam
habent de ipsa oratione, lege, s. auctoritate
in ipsa auctoritate cum alijs auctoritatibus s. potest
sen

hinc exploratio ff. ad longum, et et cum alijs diebus
 philosophus, et aliorum, sed in ipsis inuicem existant.
 et nota ad inuicem, exponunt, ad inuicem se comu-
 nicant, et per se in infirmis de cubo de cubo reflecte; prout
 modo, reducendo ad placent, per speciale ff. yu-
 tem, per quod suo modo; seruari, et uarij. con-
 templa.

Nota unum diuinit, concordant et contempla.
 Nota et diuinit per defectu appropriatē; et hoc ad
 inexploratum cum per specialitatem, et generalitatem.
 contempla.

Nota ff. placenti cor et diuinit; et suggerit subo,
 attribuit per multiplicare appropriatione reflecte;
 modo, reducendo ad primus subo; et eius in magna doe-
 trina, et sapientia. V. g. bonitas est magna, o mag-
 nitudine: magnitudo eius sit imago impenitentijs, et
 tanta auctoritate, quod videtur esse auctoritas, mag-
 nificencia est; multiplicando, reducendo ad primus, forte
 tempore ad bonitatem: et in hoc apparet magna elo: ut prout
 uentia.

Nota multa nota iam sunt specificata ad pla-
 nities cor, et tenendo sunt in hoc inuicem: et super in specific
 uent multiplicare reflectendo, reducendo ad primus, forte
 et explicatum est, et videbit multa eloquentia est.

Nota regula. V. per 1° et 2°. ff. est forte forte
 magna, manponij ad diuinitatem et contempla, eius
 videbit multa. et tibi dico dico ad inuicem reflecte.

Nota nota quoniam concordant, concordant regu-
 2° ff. De. C. est
 Nota defective, privative, casus, nihil positive
 sunt proprie, et si accommodantur est abusive ad mo-
 dum de locatione; ut peccatus, privatio, destructio est.
 contem:

contemplore, et videbit multa. Etiam coeant oculi
et si tunc, per suppositum est, nec proprio, nec proprio
propriate; et si appropriate d. abusive.

innata.

Nota in uno verbo, nomine, s. synonymo sunt innatae
nempe virtualiter dicta; et hoc in loquendo, s. conueni
cario, s. conueniendo est, s. in existendo, s. existendo
est. et ad quodlibet potest considerari. conueni
placere est s. tibi placere; cum dicta sint conuenientes
et occasionebus potest apprehendere s. tibi placere

recedit
quid.

Nota si considerat nomen est s. quid, nempe ex
recedit, sunt nomen, nempe ex hypothesi.

formis
non
non

Nota. consideratio uno modo multipliciter subit, et
facere subit de illo, et per reflectionem, et reductionem
nem aduenire ad illud primum: et eius eloquens in
periori gradu: et hoc potest fieri in infinitum de subit
quidem.

conuenit
quomo
de pro
dat.

Nota. conuenit non probat affirmatiue, sed deuenit
de ad notitia alieius rei: s. d. deo saluum. conuenit
placere, et videbit multa.

mittit
omnes
recedit
conuenit
gens.

Nota. modus proprius probat affirmatiue; sed non
necesse, sed contingenter, occasionaliter, per adonem, cum
ad inueniendum contingens s. tunc. Excepto in Deo: et
dat nomen in nobis est ex hypothesi, et s. q. conuenit
placere, et videbit.

virtus

Centum signa sunt, et affinis est mixtura: et
haec ex secunditate naturae; alia universum non esse
plenum.

no adite
aduenit
num.

Nota sunt particulariter reducunt ad unum
et veltis in ipsis continentur: et tunc sunt de particulari
tribus, in quantum sunt de veltis; et hoc hoc istud
est in suo. nam alia non potest. nam de istud
quod est sibile in particulari, ducit de veltis: nam
nihil est in particulari sibile. contemplore est

(c) 2006

Nota. Synonyma sunt ex secunditate naturae
utroque

Nota quod non possumus loqui de proprio, sed
propria veritate, quia loquamur de appropriato; V. de fine
bonitas est, cui congruit bonitas. cui competit bonitas
et appropriandi proprium est, bonitas est. con:
solare, et videbimus et sic de synonymis est.

Nota. Synonyma ad invicem sunt figurae, et et
quia. contemplare est
Nota omnia sunt figurae, sunt synonyma, figurae
quia. contemplare: et hoc ex secunditate naturae.
sic omnia individua, species est.

Nota proprius, et appropriatus est esse comu:
catione; nam sine communicatione non essent; et mixta
communicatio per regulas, et regulas per comu:
tione: et sic omnia ad invicem; et hoc ex secundi:
tate naturae; contemplare.

Nota synonyma, auctoritates, leges & sen:
s. & verba possunt explari per decem pra:
dicamenta. contemplare, et videbimus multa.

Nota potest educere regulas, sive axiomata
sub verbo; l. auctoritatis, l. legis, l. sensus
Nota potest educere regulas, sive axiomata, ex
tente verbi; l. legis, l. auctoritatis; et hoc perta:
tas eorum desunt; et hoc appropriati sunt Arum;
et videbimus multa.

Nota: et hoc considerat ad placentiam, cum in:
tate sine multa: et hoc servatis servandis; dum:
modo non appareat aliqua contrarietas.
Nota ex beneplacito potest efformare formulas,
et

Magnitudo per bonitatem est bona; per malitiam est
mala; per iustitiam est iusta; per iniuriam est iniusta
et sic de alijs. Hae dia sunt contingentes, et ex
beneplacito potest probare per contrarietatem. V.
magnitudo est bona per bonitatem; alia propter
et mala: est mala per malitiam; alia propter effectum
na: et hoc contingit sepe, et ex beneplacito tuo
est bona per bonitatem, et mala per malitiam; et
de alijs verbis proximijs nobis potest probare, effor-
are, cum dicitur: Nam ad misericordiam miscenatur: et hoc
secundum naturam. contemplantur, et eius sapientiam, et
etiam de magna eloquentia.
Potest probare etiam per concordantiam; haec con-
cordare se. Hae sunt conformes se cum 1^a, 2^a, 3^a figura,
et cum tabula, cum dicitur: primum, secundum, tertium, causa:
vel dicitur: primum, hoc est appropriatum, vel per
pulas totas, namque quae contemplantur est
4^a figura dicitur ex hypothesi. non dicitur primum:
quod non sit contingens, et ex beneplacito. V. g. mag-
nudo per bonitatem est bona. Supposito quod sit
bona; potest modo probare bonitatem habendo primum de ipso:
de illud, quod facit de primum, nempe de bonitate, et hoc
est in magnitudine: V. g. magnitudo est bona per boni-
tatem; cum bonitas sit iusta, prudentia, fortis, et fortis: iuste
do cum sit amabilis, gloriosa, clara; et claritas est iuste
cum sit cara, suavis, et sic de alijs; bene sequitur
quod magnitudo sit iusta est. Nonne videtur quomodo
potest efficere primum, infiniens ad secundum ad primum
modo ad magnitudinem; et sic de alijs nobis potest
demonstrare. Potest hae dia per concordantiam, ut dixi:
nam, et per concordantiam. et eius dicitur de magna primum:
et eloquentia est.
dia

modo
prima
fortitudo
mixta
de clar.
114

primo quo. Omnia nota tam in, quod 2^a figure, synonymi
regule, sine aliquo exceptione dicuntur prima, nota
forma prima; quod potest ipsa, et ante ipsa
nihil est, contemere.

Nota huiusmodi fit, quando sine generalitate
me; quando vero specialissime; quando specialiter
quodammodo; et specialiter, quando individue: et nota
quod nota continentur in individuo; ut ita possit app
dere, et dependere metaphysicando est.

Nota entia fit generalissimo, cum dicitur
delectat, dummodo sine extra nihil.

Generalis. Quare, minus quia duo: v.g. nota
nitas, que primo in se considerat: prout est ex
nihil, esse ens; minus quia quod dicitur per dicitur
nem, per dicitur, differre; specialissimo est cum dicitur
cum concordantia in suis correlativis, in iustitia, in
pendentia, et sic de alijs: quod de synonymis potest
templare quo modo.

Nota approposita occasione, et dispositione, et
quodammodo loquendi; debet sumere illud, quod est magis
concordantia, et facere subter, ut dicitur: et quod
doctus ad totam plenitudine discretionis: et hoc
ex secunditate nota, sumendo proprium, et appropos
quodammodo, applicando ad proprium, et ut ibi videtur
servando, ut nota, et alia non sint caso; et potest
multiplicare subter, cum dicitur ad invicem miscant
ut patet in figuris, regulis, synonymis etc. Con
templare, et videtur. propriis servandis, ut non
repletur aliquo contrariis, contemere.

Nota redutio implicita ad explicitum potest fieri
ad libitum tuum, seu ad magis nota cum quodammodo
si quero, verum sunt angeli; reduco dicendo, verum sunt homines.
nihil est esse angelos. in in brevi prace. fol. 5. pag. 2. et 2.

concordia
quodammodo

Disponit, Consequit, Auges, Conservat, Ex- 47
ndit, melinat, vocat, Proposuit, Comunicat,
deponit, magnificat, Facilitat, Truificat,
levat, Colligit, Debet. Correspondet, Adina:
ur, Requirit, Mensurat.

Fides, Amor, Bonitas, Fortitudo, Obedientia,
Ratio, Sanctitas, Gubernatio, Pax, Felicitas,
Spes, Fidelitas, Liberalitas, Timor, Respectus,
Perseverantia, Valor, Caritas, Juvitas, Preeminentia,
Auxilium, Spes, Misericordia, Humilitas, Unio.
Proposuit, Gubernatio, Pudentia, Providentia, Agacit,
Ratio, Modestas, Beneficentia, Resignatio, Alacritas,
Renovatio, Perseverantia, Consilium, Revocatio, Sanctificatio.
Inferio, Optimatio, Paupertas, Cura, Castitas,
Victoria, Justitia, Rectitudo, Concium, Scientia,
Unitas, Gratitudo, Diffusio, Devotio, Efficacia,
Libertas, Refrenatio, Distributio, Penitentia, Conversio.
Perseverantia, Imitatio, Religio, Conscientia, Exercitium.
Triumphus, Lex, Prosepio, Abundantia, Conventio.
Complacentia, Favor, Exemplum, Purgamentum, Conficatio.
Lebriatio, Raportio, Conestio, Gustus, Poenitentia.
Lebriatio, Gratia, Patientia, Quies, Dedicatio.
Responso, Examinatio, Premium, Veritas, Justificatio.
Esplendor, Redemptio, Honorificatio, Secunditas, Sacrificatio.
Curam, Insequitas, Vigilantia, Potestas, Resolutio.
Iste census forme, sunt nominatae, quas si adri-
stem niseam, vel alias quaeunque, magna habebit
historiam.

terminus realium, ~~et~~ panis, in positionis, cum aliqua
 determinatione, in se habet nota, et communiter accepta. Cuius, quidem
 quod magister, qd. singulis generum sunt ^{omnes} coherens: non. n.
 sub ali, v. g. sunt velia, coherens est: sed qd. quibus singulorum,
 exigentia ^{quis, et} singulorum illius quod accommodati radices ille erat
 huius: ~~sub~~ sicut in quod alii. De alijs ~~et~~ parte,
 predicabile, genus, species, materia, proprius, abstrahit, individuum,
 abstractio, concretio, simpliciter, compositum. Et et in quod
 ratione, enunciatione, argumentatione; est nomen, admissio
 nomen passiva possessionis: sicut cum verbo declarant, par
 pro, prepositione, conjunctione, adverbio, interjectione; et sicut
 quod. De alijs sicut ^{quod} omnes predicantur; qd. in alijs est, quod
 terminus realiter signatus ~~quod~~ illorum terminorum 2. in quod.
 in loco p. 3. Nota. sunt radices instrumentales magis
 scilicet novem genera respectiva: sunt. n. 2. figura est in
 mensura prima; si istius ~~quod~~ sunt pro instrumentis
 2. quibus ad invicem, et cum inferioribus miscetur.
 prima, figura sunt prime, impedit; 2. v. in quod 2.

Cupiditas non fit per emanationem, sed per re-
ceptionem passionis visibilis ob. item de alijs ac-
tionibus sequuntur dicitur. solo istius, dij. vide de passione

Cupidis. oppositum videtur in primis, cap. 89. sent. in initio.
Species in genere non causantur ab objec-
to, sed per potentiam attrahuntur. ibidem. de ac-
tione cupiditatis. n. 4. Et, a passione dantur ratione,
quod istius est, qui ab imaginaria accenditur, et
facit instabile. et vide eum. cap. 89.

Actus in materiae ratione frigidiorem dicitur
trium, et generat: quod successive imaginaria ma-
gnitudo, et istius, istius. rationem dixerunt di-

de capite de passione cupiditatis. n. 5. et cap. de natu-
ra cupiditatis. n. 4. sumitur ex diversitate motus: vnde
nunc delectatur cap. de hoc cupiditatis. n. 4. est species;

quod est ista si in uno motu cupiditatis, et motus; vnde
quoque est actus: ille autem sunt plures: sique plu-
res, actus. concurrens. et vide in dist. 6. cap. de quibus ho-

minis, a. num. 6.
Elementa remanent actus in micro. c. de suba, et ac-
tione cupiditatis

Quomodo videtur missionem: et quod sub caliditas
intuitus actus; videtur et ipse ignis. cap. de simpl. et
comp. n. 4. de missionem. vide dist. 6. cap. de simpl. et compositis. n. 5.

Elementa sunt sub prima; sique simpliciter, et
ab omni actu abstrahibilibus: non sic cupiditatis, que
est sub 2^a; sique composita ex substantiis, et acci-
dentibus. cap. eum. n. 7. et 8. hoc facit, pro quibus
in certis. 3. p. cap. 1. notab. 4. quod dicitur de istius de

facto, et ex hypotesi; non v. absolute, et de pot.
Causa individuationis creditur dicitur, aut agens rate.
de vidio. n. i.

Mediane inuentione sic scilicet de u. cap. de
101. n. i. Magnus mediis sicut aqua hinc ferunt. Et sicut
cogitur alicui coloras, eo quod alicuius uapores
de coloras. ibidem, n. 3. sed hinc rubra hinc: quia
et magis, et sicut magis mittuntur sicut, aliter, et
non sicut; cum sicut, ex quibus. n. 2. non praecausam
ab obiecto, a sicut. contem place. Et sicut sunt
proprie talia in actu.

Genus existit realiter in specibus, et sicut in
individuis. id cognoscitur ex affatu, qui per se
aliter alijs sicut, magis, et sicut sicut sicut sicut.

De sicut. n. 1.
+ sicut, et sicut in lapide non conuenit. n. 5.
De existeret lapidis. habes uocab. 2. de uirtute. id
in plantis sicut. cap. de uirtute plantis. n. 4.
De sicut sicut ad se in sicut. sicut. 3. cap.
De actu flame. n. 5. Unde flama in actu attra-
hit ad se flama in sicut. n. 3.

flama est aliud corpus a lichino: quia flama
non est sicut exierit, et sicut de lichino, sicut aqua vi-
uili est exierit de fonte: et vegetaria brancharum
de proprietate sicut. cap. de sicut, et aliter flama.
n. 5. in fine.

Quod uadit flama, quia existerit, cap.
de sicut. et composita flama. n. 5. Dissoluntur
partes, et sicut sicut sicut composita: partes
autem reuertuntur ad magis. ibid. idem similiter

in libello chaos,
rubrica 18.

Ex sicut, et sicut non repletur sicut aliter sicut
sicut, quod nec sicut sicut: ex sicut sicut et sicut re-
pletur sicut, quod neque est anima, neque corpus: et ex
duabus lineis componitur. unus angulus, qui non est unus
linea, neque aliter. scilicet. d. 3. De uirtute flamae.
num. 3. Sicut numerus sicut in conceptu: et sicut differentibus
non repletur sicut. Sicut numerus habet. in actu. p. 9. c. 1.
nam. 4.

Datum dicitur dicitur: sicut caliditas, dicitur igni, et aeri.
 dicitur non dicitur; sicut illa, que est inter eam, et esse: de-
 um, et creaturas; et sic de alijs suo modo; que se ipsas diffe-
 runt. scala. d. 3. cap. de entitat flamm. n. 4. ^{si non tunc eveni-}
 flamma esse in lapide, et aera ^{potentia} ^{differe faciant: illige} realiter;
 ter servitius huius: huius autem potest continentia ^{na objecti-}
 hinc agens vel naturale, et ipse dicitur. scala. d. 4. c. ^{ne semper} hinc.
 de actione plantarum: n. 2. idem de qualibet alia potest
 dicitur; et eadem dicitur: cap. de natura plantarum. n. 2. 3. et 4.
 In nutritione privatur huius, et sicut elemen-
 tibus; sed eorum esse nullo modo corruptum. ibid.
 num. 3. Ad modum insite arborum sic vult ex ele-
 mentaria, et vegetativa. cap. de sicut, et ad hunc plan-
 tu. n. 4. huius declaratio est metaphonica. cap. de individuatione plantarum.
 Quamquam quodque eorum exultant sic sicut esse ^{num. 2.}
 sentiam simplicem: et quibus ista sicut concludit ^{in initio arbor-}
 va; et ipsa non componitur; quia unia omnia dicuntur ^{vis sicut}
 esse: compositio autem non sic, nisi ex diversis
 essentibus. cap. de simplicibus, et compositis plantarum. n. 3. id
 illige de compositis, de determinata accepta; nam abro-
 cura, et simpliciter; compositio sic de simplicibus. vide
 ex ordine reguli quid.

habet. 3. p. c. i. esse rei non est quod rei sicut: esse n. d. h. ^{esse rei}
 creatur ab actibus, nec componitur ex materia, et forma: ^{distincta}
 sic autem sicut, et actibus substantiarum possit. ibidem
 num. 4. et in arbor. elem. circa finem, forma 99. de esse.
 Quomodo eorum parat individuum, de sicut
 tibus instrumentis, sicut dicitur per similitudines naturas. cap.
 de individuatione plantarum. n. 2. et 3. in arbor. elem. clem.
 de 100 formis, s. 49 de influentia.

Cum individuum generans generat aliud: gene-
rat quidem humidus radicale, aliud humidus radicale,
et in isto generat quoque humidus nutritiale, ex quo
vinit. cap. de individuitate plantae, in fine. vide ca-
pit. 87. p. 1. Planta de nutritione, quod in dicitur de ens,
et agens vite, nate: Unde viti et luvicula de, et filo,
cum quibus se attingat, et appendat populi, et fructu
supponere. cap. de ista planta. n. 7. et 8.

In planta: planta, ens, esse, sunt idem
realiter; distinctione ratione: sicut plantae, ens, esse
sentia, mens ab eis distinguuntur. cap. de ensi accepto
et n. 3. et 4. Unde sicut dicitur in arte magna, posse
10. quod esse, et ens convertuntur: sicut ens, et es-
sentia; sic in planta, sua dicta convertuntur. Unde
sicut, plantae esse sunt subiectum, ens, et esse sunt
sui philosophici. contemplati.

Vegetativa agit in elementariis, de isto
attachendo humidus nutritiale, ex quo vinit ve-
getativa, quam humidus radicale appellamus. sca-
la, dist. 4. cap. de natura plantae. ante in initio. vi-
de quoque cap. de individuitate plantae. n. 6.

Hinc fit, vegetativa esse extensa per totam
elementariis: sicut saporis arbor sensualem, et vegeta-
tiva est per totam arbor elementarem, et vegeta-
tiva, vnde arboribus in aliis existentibus continetur. vide
in arbor sicut in initio arborum sensualem. Et sicut in
men vinit de oleo in lampade: sic humidus radica-
le in dicitur v. g. vinit de humido nutritiale, et
venit, et vinit. vide caput de radicibus arborum sensualem

cap. de toto dicitur, s. primo: et cap. 87. p. 1. et in arte magna, parte
prima, ex
molum
vinit. et
septimo p. Ministerio de Cultura
2. 71. 13.

In sensato sunt videre, audire etc. actus rati-
fieri, et inseparabile, et in motu continuo: ex quibus esse-
unt actus extinguendi persequi, sicut videre pomum, odo-
rare pomum, etc. qui quidem actus non sunt in motu con-
tinuo; sed in successione. scala. d. 5. cap. 1. n. 9. hoc in-
telligi non solum de actibus intentionalibus, sed et sub-
stantialibus: sicut n. magister cap. 87. sent. quod est
humiditas naturalis, que fluit, et refluit, et veniens
ab extrinseco convertitur in motum, et expellit illam,
que erit intro. Ad; et non pergit. Agens et cap. 88.

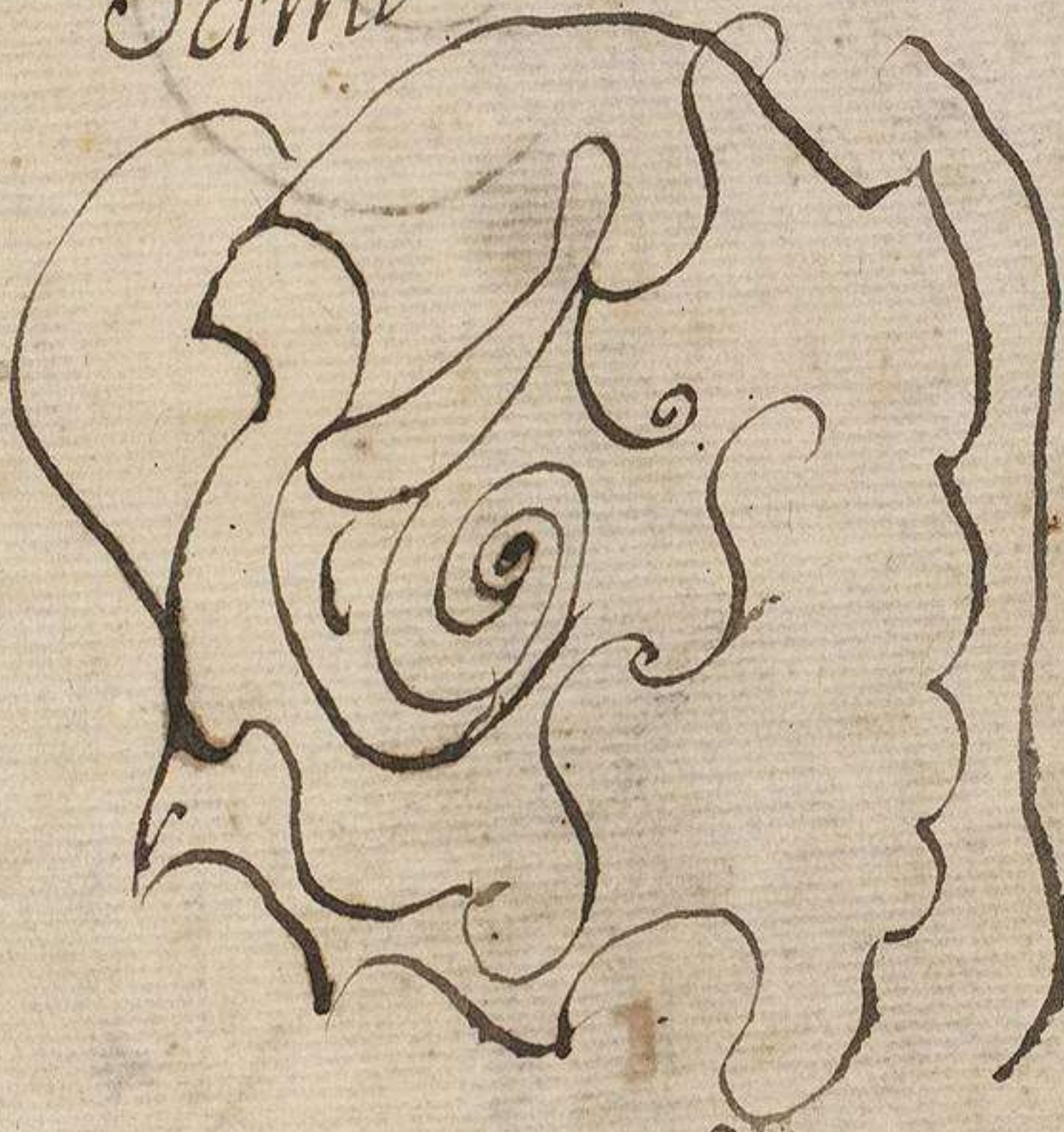
In bono sunt in apprehensiva, appren-
siva, et existimativa, que sunt potest. imaginativa. Per
apprehensivam n. sicut eo v. g. in dictione et venantur etc.
et per existimativam appetit comedere, etc. et per appren-
sivam recordatur sicut etc.

[Faint, illegible handwritten text in a cursive script, likely from a historical document.]

amí +

83

Sami

casimiro
v. miguel

Porque lo fraif vando

Samo
vasa

John

MS. 998

24